

Urkiolako Naturagune Babestuko Natura Baliabideen Antolamendurako Plana

Parke Naturala eta Kontserbazio Bereziko Eremua

III. ERANSKINA. ARAUDIA

NATURA ONDARE ETA KLIMA ALDAKETA ZUZENDARITZA
INGURUMEN, LURRALDE PLANGINTZA ETA ETXEBIZITZA
SAILA
EUSKO JAURLARITZA

Behin-behinean onesteko dokumentua

Nahi izanez gero, J0D0Z-T1RP3-YM3F bilagailua erabiltuta, dokumentu hau egiazkoa den ala ez jakin liteke egoitza elektronikoa honetan: <http://euskadi.eus/lokalizatzailea>

La autenticidad de este documento puede ser contrastada mediante el localizador J0D0Z-T1RP3-YM3F en la sede electrónica <http://euskadi.eus/localizador>

2019ko martxo

AURKIBIDEA

I. KAPITULUA. XEDAPEN OROKORRAK.....	3
2. KAPITULUA. NATURAGUNE BABESTUAN ORO HAR APLIKATU BEHARREKO ARAUAK	6
1. ATALA. Natura-ondarea babesteko arauketak.....	6
2. ATALA. Lurraldearen erabilerei eta aprobetxamenduei buruzko arauketak	13
3. KAPITULUA. NATURAGUNE BABESTUAREN ZONAKATZEAREN ETA BABES-EREMUEN ARABERAKO ARAUKETAK	31
1. ATALA. Naturagune Babestuaren zonakatzea.....	31
2. ATALA. Babes bereziko eremuak.....	33
3. ATALA. Basogintza-erabilera estentsiboa duten kontserbazio- eremuak.....	37
4. ATALA. Abeltzaintza-erabilera estentsiboa duten kontserbazio- eremuak.....	41
5. ATALA. Leheneratze ekologikoko eremuak	43
6. ATALA. Baso-ekoizpeneko eta landazabaleko eremuak.....	44
7. ATALA. Ibai-sistema.....	46
9. ATALA. Ekipamendu eta azpiegituretarako eremuak	50
10. ATALA. Babes-eremu periferikoa	51
4. KAPITULUA. POLITIKA SEKTORIALAK BIDERATZEKO ERREFERENTZIAKO IRIZPIDEAK	52
5. KAPITULUA. INGURUMEN-EBALUAZIOA.....	60
6. KAPITULUA. JARRAIPEN-PLANA	61

I. KAPITULUA. XEDAPEN OROKORRAK

1. artikulua.- Antolamendu-eremua

Natura Baliabideen Antolamendurako Plan (hemendik aurrera, NBAP) honen aplikazio-eremuak Urkiolako Naturagune Babestuaren (hemendik aurrera, NB) aldea eta haren babes-eremu periferikoa hartzen ditu barne. Hauek dira oinarritzko parametroak:

Urkiolako Naturagune Babestuaren identifikazioa eta kokapena.	
Izena	Urkiola
Natura 2000 kodea	ES2130009
Parke naturalaren kodea	ES210002
Parke naturalzat aitortu zen data	1989/ 12/ 29a
BIL izendatu zen data	2004/ 12
KBE izendatu zen data	2016/ 02
Azalera (ha)	7.022,5
Gehieneko altitudea (m)	1.330
Gutxieneko altitudea (m)	217
Batez besteko altitudea (m)	690
Lurralde historikoa	Bizkaia (% 74,37), Araba (% 25,63)
Eskualde biogeografikoa	Atlantikoa

NBaren eta haren babes-eremu periferikoaren kokapena eta zedarriztapena dekretu honen I. eranskineko mapetan daude irudikatuta. EHAAREN bisorean kontsulta daitezke, eta GeoEuskadi Euskadiko Datu Espazialen Azpiegituraren Atariko fitxategi digitalak bistaratu edo deskargatu daitezke.

2. artikulua.- Gunea babesteko eta antolatzeke arauen egitura eta edukia.

1. Urkiolako NBAP honek integrazio harmoniko bat proposatzen du. Gainera, indarreko araudi sektorialetik datozen zehaztapenak biltzen ditu, baita arau eta irizpide berriak ere, proposamen integral bat antolatzeke. Proposamen horrek, hain zuzen, natura-baliabideen kontserbazioa, Batasuneko eta eskualdeko intereseko habitaten eta espezieen kontserbazio-egoera egokia eta natura-ondareko gainerako elementuena bermatu behar ditu. Horrez gain, guneari lotutako sektore ekonomikoen jarduera mantendu, eta haren erabilera publiko egokia ziurtatu behar du.
2. Plan honek Urkiolako Naturagune Babestuari buruzko jatorrizko NBAParen helburuei eta irizpideei eusten die hein handi batean eta, orobat, gunea Natura 2000 sarean sartzearen ondoriozko helburu eta irizpide berriak txertatzen ditu. Aldi berean, aurreko NBAPa onetsi zenetik promulgatu diren lege sektorial berriak (natura-baliabideen kontserbazioari aplikatzekoak) biltzen ditu.
3. Natura Baliabideen Antolamendurako Planaren zehaztapenak honela banatzen dira:
 - a. Helburuak eta printzipioak. Haien xedea da naturagune babestuko natura-baliabideak antolatzeke estrategia bideratzea. Horretarako, natura-ondarea kontserbatu eta babesteko jarduketak garatzen dituzten administrazio publikoen eta agenteen esku-hartze lehenetsunak ezartzen dira; organo eskudunek lehenetsun horiek aintzat hartu beharko

dituzte plan eta proiektu publikoak prestatzean, txostenak egitean eta gune horri eragiten dioten erabilerak eta jarduerak baimentzean.

- b. Arauketa orokorrak. Kontserbazio-helburuak erdiesteko beharrezkoak diren betebeharrak, debeku, baldintza eta irizpideen multzoa osatzen dute. Haien xedea da erabileren eta jardueren garapenean arau edo muga orokorrak ezartzea, NBan dauden natura-baliabideak, habitatak, basa-flora eta basa-faunako espezieak eta natura-ondareko beste elementu batzuk kontserbatzeko helburuarekin. Oro har, administrazio publikoentzat eta tokiko erabiltzaileentzat dira.
 - c. Eremukako arauketak. Zehaztapen horien xedea da arauak edo mugak ezartzea naturagune babestuen zonakatzearen arabera. Arauketa horien bidez, honako hauek integratu nahi dira: bai NBaren eremua sektorizatu den zonetan kontserbatu beharreko elementuak babesteari buruzko xedapenak bai zona horietan egon daitezkeen eta aipatutako elementuen kontserbazioan eragina izan dezaketen erabilerei eta jardueri buruzkoak.
 - d. Politika sektorialak bideratzeko erreferentziako irizpideak. Idatz-zati horretan, NBan gara daitezkeen jarduera-sektoreen planifikazioan aplikatu beharreko jarraibideak eta irizpideak biltzen dira, a) idatz-zatiko helburu eta irizpide orokorrekin bat etorriz.
 - e. NBan eragin nabarmena izan dezaketen plan, proiektu, programa eta jarduketan ingurumen-ebaluazioari buruzko arauketak.
 - f. Planaren aplikazioari eta kontserbatu beharreko habitat eta espezieen egoerari buruzko jarraipen-plana.
4. Administrazio sektorialeak gaiaren arabera dauzkaten eskumenak alde batera utzita, naturagune babestuan baimendutako erabilerak eta jarduerak gauzatzeko, NBaren kudeaketaren arduradun den organoak (hemendik aurrera, organo kudeatzailea) gainbegiratu beharko ditu eta, hala badagokio, horietarako baimena eman beharko du, hala xedatuta dagoen kasuetan eta NBAP honetan eta Erabilera eta Kudeaketa Zuzentzeko Planean (hemendik aurrera, EKZP) ezarritako baldintzetan.

3. artikulua. Helburuak eta printzipioak

- 1. Natura-baliabideen antolamendua eta kudeaketa zuzendu behar dituzten helburuak Natura Ondareari eta Biodibertsitateari buruzko abenduaren 13ko 42/2007 Legean (hemendik aurrera, NOBL) eta apirilaren 15eko 1/2014 Legegintzako Dekretuaren, Euskal Autonomia Erkidegoko Natura Kontserbatzeko Legearen testu bategina onartzen duenaren (hemendik aurrera, NKLTB), 1. eta 2. artikuluetan ezarritakoak dira. Era berean, Euskal Autonomia Erkidegoko 2020rako Geodibertsitatearen Estrategia eta Euskal Autonomia Erkidegoko 2030erako Biodibertsitate Estrategian edo haien eguneraketetan aipatzen diren helburuak ere aintzat hartuko dira.
- 2. Urkiolako NBan, helburu eta printzipio horiek honela zehazten dira:
 - 2.1. Biodibertsitatearen babesa bermatzea, NBaren eremuan habitat naturalak, basa-fauna eta basa-flora kontserbatuz, horiek kontserbazio-egoera onean mantenduz edo leheneratuz, Batasuneko interesekoetan arreta berezia jarrita, baita eskualdeko interesekoetan ere, balio ekologiko handiagoa edo kalteberatasun eta bitxitasun nabarmenak dituztenetan.

Helburu horrek, halaber, honako hau dakar berekin:

- a. NBko baso naturalen kontserbazio-egoera hobetzea, haiek okupaturiko azalera handituz, baso-masa autoktonoen egitura eta osaera hobetuz, hobekien kontserbatutako enklabeen oraingo egoera babestuz eta ekosistema horiei lotutako flora-espezie eta fauna-espezie mehatxatuen kontserbazioa, populazio-eboluzioa eta bideragarritasuna bermatuz.
 - b. Txilardi eta larreen multzoaren oraingo azaleraren eta mosaiko-antolaketaren kontserbazioa bermatzea, atzera egitea saihestuz eta abeltzaintza-kudeaketarako jarraibideak, habitaten eta lotutako basa-espezieen kontserbazio-egoera onarekin bateragarriak direnak, ezarriz.
 - c. NBko harkaitzei, kobei eta barrunbe karstikoei lotutako Batasuneko eta eskualdeko intereseko habitat eta espezieen kontserbazio-egoera ona gordetzea edo lortzea, ingurune horietako berezko hegazi harkaiztarren, kiropteroen eta flora mehatxatuaren populazioen kontserbazioa, berreskurapena eta bideragarritasuna bermatuz eta NBak espezie horiek hartzeko duen gaitasuna hobetuz.
 - d. NBko gune hezei lotutako Batasuneko eta eskualdeko intereseko habitaten eta haiei lotutako flora-populazioen eta fauna-populazioen kontserbazio-egoera ona gordetzea edo lortzea.
 - e. NBko ibai-sistemaren funtzionaltasun osoa mantentzea, kontserbatzea eta berreskuratzea, intereseko espezie ugari hartzen dituzten habitat desberdinen berezko eremu gisa eta dibertsitatea eta prozesu ekologikoak mantentzen laguntzen duen igarobide ekologiko gisa. Horrek, berriz, zera dakar berekin:
 - NBko ur-masen egoera ekologiko egokia bermatzea.
 - Urari lotutako habitatak, fauna-populazioak eta flora-populazioak aktiboki kontserbatzea eta hobekien ordezkatuta daudenak babestea. Haien heldutasunaren, egiturazko konplexutasunaren eta biodibertsitatearen alde egitea.
 - Ur-bazterreko igarobide jarraitua lortzea, ibai-sistemako dibertsitate ekologikoa eta haren funtzio bioklimatikoa bermatzen dituen.
- 2.2. Naturagune Babestuan garatzen diren prozesu ekologikoei buruzko ezagutzan sakontzea. Oro har natura-baliabideen eta Batasuneko edo eskualdeko intereseko Urkiolako habitat eta espezieen kontserbazio-egoeraren ezagutza zehatza erdiestea.
 - 2.3. Natura-baliabideak modu antolatuan eta jasangarrian kudeatzea, oraingo eta etorkizuneko belaunaldientzako ingurumen-, gizarte- eta ekonomia-onura handienak sortzeko.
 - 2.4. Lurzoruaren erabilera jasangarria bermatzea, haren babesa eta kontserbazioa zainduz; izan ere, baliabide berriztaezintzat, giza jardueren funtsezko euskarritzat, paisaiaren elementutzat eta kultura-ondarearen artxibotzat jotzen da.
 - 2.5. Paisaiaren eta ondare geologikoaren narriadura edo suntsiketa saihestea (alderdi hori bereziki garrantzitsua da Urkiolan), haren edertasuna eta nortasuna babestea eta narriatutako eremuak berreskuratzea.

- 2.6. NBko ondare geologikoa babestea, haren ezagutza hobetuz eta bertan dauden Interes Geologikoko Lekuen garrantzia jendarteratuz.
- 2.7. Naturagune Babestuan dagoen kultura-, arkeologia- eta arkitektura-ondarea zaintzea eta haren ikerketaren alde egitea, Euskadiko kultura-ondareari ekarpena egiteko asmoz.
- 2.8. NOBLaren 47. artikuluekin bat etorriz, Natura 2000 sareko kanpo- eta barne-koherentzia ekologikoa hobetzeko egokiak diren ahaleginak egitea; horretarako, basa-faunako eta basa-florako espezieen populazioen migrazioarako, banaketa geografikorako eta haien arteko truke genetikorako oinarritzakoak diren edo funtsezko garrantzia duten paisaiako edo lurraldeguneetako elementuak kontserbatu eta, hala badagokio, garatuko dira.
- 2.9. Ekosistemen, horietako habitaten eta basa-flora eta basa-faunako espezieen kontserbazio-egoera egokia ziurtatzea, klima-aldaketara egokitzeko gai den eta haren ondorioak arintzen laguntzen duen ingurune erresiliente bat edukitzeko asmoz.
- 2.10. Nekazaritzako, nekazaritza eta abeltzaintzako eta basogintzako jarduera tradizionalen mantentzea sustatzea, NBan kontserbatu behar diren habitat naturalen eta basa-espezieen kontserbazioarekin bateragarriak diren eta horretan laguntzen duten heinean.
- 2.11. Urkiolako NBari eragiten dioten edo etorkizunean eragingo dioten erabakiak hartzeko prozesuetan gizartearen partaidetza sustatzea, bereziki NBan lursailak dauzkaten biztanleen eta udalerrien partaidetza, eta herritarrek kontserbazioan parte har dezaten bultzatzea.
- 2.12. Organo publiko eskudun guztien arteko erakunde-koordinazioa hobetzea eta dagoen ingurumen-araudia eta sektoreko araudia egokitzea, horrelakorik ez daukaten natura-ondareko elementuei babes-tresna berriak emateko.

2. KAPITULUA. NATURAGUNE BABESTUAN ORO HAR APLIKATU BEHARREKO ARAUAK

Kapitulu honetako arauketak naturagune babestu osoan aplikatzen dira oro har. Ondoren, garatu eta zehaztu egiten dira, gunearen zonakatzearen araberrako arauketen bidez.

1. ATALA. Natura-ondarea babesteko arauketak

4. artikulua.- Natura 2000 sarearen koherentzia ekologikoa

1. Natura 2000 sarearen barne- eta kanpo-koherentzia hobetzeko asmoz, bai Urkiolako NBaren eremuan bai NB horren eta Natura 2000 sareko gainerako espazioen arteko konexio ekologikoko guneetan, berariazko neurriak hartuko dira konektagarritasun ekologikoari laguntzen dioten lurraldeko elementuak (ibaietako ur-bazterretako landaredia, arboladiak edo baso-espezie autoktonoen lerroak, finken mugetako eta landa-bideen ertzeetako heskai naturalak) babesteko edo berreskuratzeke. Era berean, basa-faunarentzat egokitzeko eta iragazkortzeko neurriak hartuko dira hori behar duten azpiegituretan.
2. Ingurumen-ebaluazioak horren kontrako ondorioak atera arren NOBLan xedatutako salbuespenezko baldintzak betez egin behar den jarduketan, beharrezko konpentsazio-neurri guztiak hartu beharko dira Natura 2000 sarearen koherentzia globala bermatzeko eta

kontserbatu behar diren eta jarduera horrek eragin dien elementu guztien kontserbazio-egoera egokia ziurtatzeko.

3. Lurzoruaren landare-estalki babesgarria (batez ere sute baten ondoren) berritzearekin bateraezinak diren erabilera-aldaketa edo jarduera-aldaketa guztiak debekatuta daude, NBko organo kudeatzaileak aldeko txostena eman ezean.
4. Urkiolan kontserbatu beharreko habitaten funtzio ekologikoa zatikatzeko eta galtzeko prozesu berriak dakartzaten jarduketak debekatuta daude.

5. artikulua.- Basa-fauna eta basa-florako espezieen ekosistemen eta habitaten eta ondare geologikoko elementuen oinarrizko babesa.

1. Kontserbatu beharreko ekosistemen, habitaten, flora-populazioen eta fauna-populazioen (NBAP honetan zehar aipatzen direnen) babes-eremuek zabalera jakin bateko perimetro-zerrenda bat izan behar dute; zerrenda hori, kasu bakoitzean, natura-ondareko elementu horiek (ekosistemek, habitatek, flora-populazioek, habiek, aterpeek, gordelekuak eta abarrek) okupaturiko arearen kanpoko ertzetik neurtu behar da. Organo kudeatzaileak ezarri behar dituen babes-eremuak alde batera utzita, honako hauek ezartzen dira:
 - a) Ur-ibilguen babes-banda: 10 m-ko zerrenda, lursailaren gainean neurtuta eta ibilguaren kanpoko ertzetik zenbatuta.
 - b) Ereku hezeen babes-eremua: 30 m-ko perimetro-zerrenda gisa neurtzen da, lursailaren gainean, kasuan kasuko hezegunearen kanpoko mugatik zenbatuta.
 - c) Istingen, flora-populazioen eta fauna mehatxatuaren kokapenen babes-eremua (habiak, gordelekuak, aterpeak, etab.): 10 m-ko perimetro-zerrenda gisa neurtzen da, lursailaren gainean, elementu horiek okupatutako arearen kanpoko mugatik zenbatuta.
2. Oro har, debekatuta dago basa-flora eta basa-fauna babestuetako espezieen aleak biltzea edo harrapatzea, bereziki Batasuneko interesekoak eta eskualdeko interesekoak (NBAP honen II. eranskinean, memorian, zerrendatuta daude), Espainiako Espezie Mehatxatuen Katalogoan, Espezie Mehatxatuen EAeko Katalogoan, Babes Bereziko Erregimenean dauden Basa Espezieen Zerrendan, Hegaztien Zuzentarauaren (2009/147/EB) I. eranskinean eta Habitat Zuzentarauaren (92/43/EEE) II., IV. eta V. eranskinetan barne hartutako espezieei dagozkienak, baita ondare geologikoko elementuak, hala nola fosilak eta mineralak, biltzea eta suntsitzea ere.
 - a. Landareak direla-eta, debekatuta daude horiek suntsitzeko, mutilatzeko, mozteko edo erauzteko asmoa eta haien habitataren suntsipena dakartzaten jarduketa baimendu gabe guztiak.
 - b. Fauna-espezieei dagokienez, debekatuta daude horiek (larbak, kumeak eta arrautzak barne) hiltzeko, horiei jazartzeko edo eragozteko asmoz egindako jarduketa baimendu gabe guztiak. Era berean, debekatuta dago haien habitata eta, bereziki, habiak, untxi-zuloak, ugalketaguneak, negu-tokiak, atsedeen hartzeko edo elikatzeko lekuak suntsitzea.
 - c. Bi kasuetan, "galtzeko arriskuan" edo "kaltebera" kategorietan katalogatuta dauden espezieentzat, debekatuta dago ale biziak zein hilak edukitzea, naturalizatzea, garraiatzea, saltzea, ikusgai jartzea, inportatzea eta esportatzea. Debeku bera aplikatzen zaie landareen propaguluei eta atalei. Gainera, debekatuta dago haien haziak, polena edo esporak biltzea, erregelamenduz zehazten diren kasuetan izan ezik.
 - d. Natura-ondareko beste elementu batzuk, hala nola fosilak, espeleotemak (estalaktitak, estalagmitak, etab.) edo mineralak, direla-eta, debekatuta dago elementu horiek edo bestelako formazio eta egitura bitxiak biltzea edo suntsitzea.

3. Urtarrilaren 1etik abuztuaren 15era bitartean, debekatuta dago hegazkin txikiek, ultra-arinek, helikopteroek, parapenteek, delta-hegalek, droneek eta antzekoek 1.000 m baino gutxiagoko garaieran hegan egitea, larrialdiko edo erreskateko kasuetan izan ezik, habiak egiteko aldian hegazti harkaiztarrak babesteko helburuarekin.
4. Faunaren pozoidurak gertatzen badira, Natura Babesteko Batzorde Nazionalak onetsitako Pozoidura Kasuetarako Jarduketan Protokoloa aplikatuko da. Gainera, indarreko legeriatik datozen oinarrizko jarraibideak eta ildoak ezarriko dira, baita ingurune naturalean pozoiaren legez kontrako erabileraren aurka borrokatzeko estrategiak eta ekintza-planak ere.
5. NBko organo kudeatzaileak «Basa-fauna eta basa-florarentzako elementu natural, kultural eta geomorfologikoen inbentario ireki georreferentziatua» sortzeko, prestatzeko eta argitaratzeko prozesua aztertuko du. Inbentario horretan sartzen diren elementuak babestu egingo dira; beraz, eragin ahal dien edozein jarduera egitekotan, haien kontserbazioa arriskuan jarriko ez dela ziurtatu beharko da. Horretarako, organo kudeatzaileak, kasu bakoitzean, beharrezkotzat jotzen dituen babes-eremuak ezarri ahalko ditu berriazko kontserbazio-neurriak eskatzen dituzten inbentarioko elementuetarako.
6. Kudeaketa-tresnak edo berreskurapen-tresnak dauzkaten espezie katalogatuei, bestalde, beren onspen-arauetako xedapenak aplikatuko zaizkie. Era berean, NBAP honen indarraldian flora-espezieak eta fauna-espezieak kudeatzeko edo berreskuratzeko onesten diren planetako xedapenak aplikatuko dira.
7. Oro har, espezie mehatxatuentzako bizi-aldi sentikorretan, debekatuta daude haien gune erabakigarrietara hurbiltzea dakarten jolas-jarduera antolatu edo komertzialak, organo kudeatzaileak baimena eman ezean. Baimen horretan, jarduera gauzatu ahal izateko baldintzak (pertsonek kupoa, distantziak, langile laguntzaileen gaikuntza, etab.) finkatuko dira.
8. Besteak beste, berriazko neurri hauek hartuko dira karramarro autoktonoa babesteko eta NBko erreketan egotea sustatzeko: arrantzatze debekuari eutsiko zaio, egun dauden populazioen inbentarioa eta ebaluazioa egingo dira eta aleen translokazioa egingo da ahalmena duten baina espezieak orain okupatzen ez dituzten erreken tartetean.

6. artikulua. Kobei eta lotutako espezieei buruzko arauketak.

Arauketa hauek turismoak ustiatu gabeko koben multzoari (EB 8310 KOD) eta lotutako basa-espezieei aplikatzekoak dira, Urkiolako NBaren eremuan, babes berezikoak ez diren eta eskala dela-eta kartografiatu ezin diren eremuetan daudenak barne.

1. Erabilera publikoa barrunbeetan

- 1.1. Sarbidea eta erabilera espeleologikoa arautu egingo dira. Hartara, berriazko kudeaketa-plan bat ezarriko da, saguzarrek kolonizatutako haitzuloetan kontuan hartu beharreko irizpideak jasotzen dituen, talde horren kudeaketa-planetan sartutako helburu, jarraibide eta jarduketetan oinarrituta.
- 1.2. Barrunbeetarako sarbideak erregulatu edo, hala badagokio, debekatu egingo dira, haien jasate-ahalmenaren arabera. Inoiz ez da baimenduko barrunbeari euskarria ematen dioten prozesu hidrogeologikoak eta geomorfologikoak aldatzen dituen, haren barne-fisionomiari kalte egiten dioten edo ingurune horietako berezko fauna-komunitateak eta flora-komunitateak hondatzen

dituen jarduerarik. Nolanahi ere, barrunbeetarako sarbidea erabilera publikoari buruzko idatzatzen (dokumentu honen III. eranskinean) ezarritakoaren arabera arautuko da.

- 1.3. Ezin izango zaie turismo-erabilerarik eman dibertsitate biologiko eta geologikoa kontserbatzeko esanguratsuenak diren kobei; aitzitik, bisitariak koba seguruenetara eta harrera-ahalmen handiena dutenetara eramango dira. Horrelakoetan, jolas-erabilera leuneko formulak bilatuko dira, azpiegiturak egikaritzetik eskatzen ez dutenak.
- 1.4. Debekatuta dago espezie babestu horiek behatzea eta haien erregistro grafikoa edo soinu-erregistroa egitea lehentasunezko aterpeetatik 250 m baino gutxiagoko distantziara postu finkoak ezarriz, NBko organo kudeatzaileak berariaz baimendutako pertsonentzat eta jarduerentzat izan ezik.
- 1.5. Beharrezkoa denean, eta batez ere lehentasunezko aterpeetan, itxiturak instalatu edo ordezkatzeko dira, bai saguzarrak igarotzea bai aire-korronteen erregimena bermatzeko moduan.
- 1.6. Pertsonen presentzia monitorizatuko da, lurpeko lehentasunezko aterpeetan dauden kolonien eragozpen-iturriak identifikatzeko asmoz.
- 1.7. Gainerako kobetarako bisita erregulatu egingo da, mota guztietako bisitariantzako baimenen sistema baten bitartez; sistema horrek enklabe horien erabilera-baldintzak jendarteratzea ahalbidetuko du. Erregulazio hori bat etorriko da lehen aipatutako Barrunbeak Kudeatzeko Planarekin.
- 1.8. Gainerako barrunbeetan turismo-, kirol- edo zientzia-xedeak dituzten talde antolatuak sartuko badira, NBko organo kudeatzaileari jakinarazi beharko zaio. Organo horrek, modu arrazoituan, sartzea debekatu ahalko du, edo sartzeko baldintzak ezarri: pertsonen kopurua, egonaldiaren iraupena, etab.
- 1.9. NBko kobetako jolas-erabilerak edo turismo-erabilerak sustatzeko jarduerak, jendea sartzeko gaikuntza-proiektuen eta egokitzapen-proiektuen bitartekoak, edo azpiegiturak zein ekipamenduak instalatzea, ordezte nahiz aldatzea eskatzen dutenak, lekuaren osotasunari kalterik egingo ez diotela egiaztatzen bada soilik baimenduko dira, dagokien ingurumen-ebaluazioko prozedura gauzatu ondoren, bidezkoa bada. Aipatutako azterketek, gutxienez, lekuaren ezaugarri geologiko, mikroklamatiko, faunistiko, paleoarkeologiko eta geomorfometrikoei buruzko lehenagoko ikerketak hartu beharko dituzte barne.
- 1.10. Baimendutako barrunbeetan sartu eta egon bitartean, baldintza hauek bete beharko dira:
 - a. Debekatuta dago barrunbeentzat exogenoak diren materialak, naturalak zein artifizialak, sartzeko edo metatzeko, baita argiztatzeko baliabide gisa karburoa erabiltzea ere.
 - b. Debekatuta dago lurpeko formazio geomorfologikoetako elementuak hondatzea edo horiei kalte egitea.
 - c. Barrunbeetan seinaleak eta edozein motatako ekipamendu finkoa instalatzeko, NBko organo kudeatzailearen baimena eduki beharko da.
 - d. Barrunbeetan erabiltzaileek sortzen dituzten zabor eta hondakin guztiak bildu, kanpora eraman eta leku egokian utzi beharko dituzte.
 - e. Zeharo debekatuta dago barrunbeetan barruan suak piztea, pintaketak egitea edo seinaleak jartzea.

2. Ikerketa-jarduerak barrunbeetan

- 2.1. Indusketa arkeopaleontologikoak eta pertsona espezializatu gabeek parte hartzen duten jarduera espeleologikoak baimendu ahalko dira baldin eta kiropteroen koloniarik hartzen ez duten barrunbeetan edo kiropteroak bertan bizi ez diren aldietan egiten badira.
- 2.2. Jarduera espeleologikoan zehar baliabideei buruzko ezagutzan aurrerapenen bat (galeria berriak, faunaren inguruko informazioa, etab.) agerian jartzen bada, NBko organo kudeatzaileari jakinarazi beharko zaio. Horrek, berriz, natura kontserbatzeko arloan eskumena duen Eusko Jaurlaritzako organoari helaraziko dio informazioa.
- 2.3. Ekosistema hipogeoetako fauna ornogabearen kontserbazioa ziurtatzeko asmoz, ikerketa zientifikoko jardueretan baldintza hauek hartuko dira kontuan:
 - a. Ez zaio km² bakoitzeko ikerketa-talde bati baino gehiagori baimentzen ornogabeak harrapatzeko tranpak jartzea.
 - b. Tranpa horiek ezingo dira geratu hiru hilabete baino gehiago barrunbe txikietan (500 m baino gutxiagoko garapen planimetrikoetan) eta sei hilabete baino gehiago barrunbe handietan.
 - c. Ez da baimenduko ale berriak biltzea aurreko kanpaina amaitu zen egunetik gutxienez urtebete igaro arte.
 - d. Harrapaketa-kanpaina bukatutakoan, barrunbeetan jarritako tranpa eta gailu guztiak kendu beharko dira.

7. artikulua. Harkaitzetako habitatei eta espezie harkaiztarrei buruzko arauketak

Arauketa hauek harkaitzen multzoari (8210), hartxingadiei (8130), lapiazei, megaforbio-eremuei (6430) eta lotutako espezieei aplikatzekoak dira, babes berezikoaz bestelakoak diren eta eskala dela-eta kartografiatu ezin diren eremuetan daudenak barne.

1. Urkiolako NBaren eremua Interes Berezikoko Gunea da hegazti nekrofagoentzat, *Euskal* Autonomia Erkidegoan Europar Batasunaren Intereseko Hegazti Nekrofagoak Kudeatzeko Baterako Planari jarraikiz. Ondorioz, eta alde batera utzi gabe NBAP honetan jasotako gainerako arauketak bete behar direla, aipatutako planeko zehaztapenak ere aplikatzekoak izango dira.
2. Organo kudeatzaileak aldizka zehaztuko ditu sai zuriarentzako eta, hala badagokio, sai arrearentzako gune erabakigarriak. Kautelaz, eta Urkiolako NBan sai zuriarentzako eta sai arrearentzako gune erabakigarriak zehazten ez diren bitartean, honako hau joko da espezieak babesteko gunetzat: sai zuriak habiak egiten dituen lekuen inguruan 1.000 m-ko erradioan eta sai arreak habiak egiten dituen lekuen inguruan 500 m-ko erradioan dagoen area, ugaltzeko saioak egiaztatzen diren eremuak barne, baita etzaleku komunalak ere. Eremu horietan, orobat, Hegazti Nekrofagoak Kudeatzeko Baterako Planean ezarritako prebentziozko erregimena aplikatuko da.
3. Debekatuta dago behatzeko eta erregistro grafikoa edo soinu-erregistroa egiteko postu finkoak instalatzea hegazti harkaiztarrengandik 250 m baino gutxiagoko distantziara eta umatze-toki posibleetatik, paratzeko ohiko lekuetatik, apurtzeko eta jateko eremuetatik 500 m baino gutxiagoko distantziara, NBko organo kudeatzaileak baimena eman ezean; baimen horretan, eraginpeko lurralde-eremua ezarri beharko da, aipatutako babes-perimetroaren arabera.
4. Sai zuriarentzako gune erabakigarrietatik 1.000 m-ko erradioan eta sai arrearen umatze-kolonietatik eta NBan dauden gainerako hegazti harkaiztar mehatxatuek habiak egiten dituzten guneetatik 500 m-ko erradioan egin behar diren obra, lan eta jarduerak espezie bakoitzarentzako

aldi erabakigarrietatik kanpo egingo dira, behar bezala justifikatutako ezinbesteko kasuetan izan ezik; horrelakoetan, NBko organo kudeatzailearen baimena eduki beharko da.

8. artikulua. Eremu hezeei eta lotutako espezieei buruzko arauketak

Urkiolako NBko eremu hezeek eta haien babes-eremuaz gain (azken hori 5.1 artikuluan definitu da), arauketa hauek eskala dela-eta kartografiatu ezin diren trantsizio-zohikaztegiei (EB 7140 KOD) eta lintzura alkalinoei (EB 7230 KOD) ere aplikatzekoak dira.

1. Eremu hezeetako ingurunean hartu beharreko prebentziozko neurriak

- 1.1. Debe katuta dago hezeguneetan edozein jarduketa egitea NBko organo kudeatzaileak berariaz baimendu ez badu.
- 1.2. Debe katuta dago habitat higroturbosoen azalera murriztea, horiek deuseztatzea, aldatzea edo horien kontserbazio-egoera narriatzea dakarren edozein jarduketa edo jarduera.
- 1.3. Urkiolako NBan inbentariatutako eremu hezeak hondatzea edo deuseztatzea ekar dezakeen edozein plan, programa, proiektu edo jarduerak eragin nabarmena ekar dezakeela eta, beraz, egokiro ebaluatu behar dela erabaki da.
- 1.4. Gizakiak hornitzeko edo animaliek edateko ur-hargune berriak egiteko erakunde eskudunak (Konfederazio Hidrografikoak) emakida eman behar badu, Urkiolako organo kudeatzaileak alde aurretik baloratu beharko du. Horretarako, URAk erakunde horri kontsulta egingo dio Konfederazio Hidrografikoak autonomia-erkidegoari egiten dion kontsulta-izapidean. Hargune berriek edo dauden harguneen aldaketek, berez edo beste aprobetxamendu batzuekin konbinatuta eremu hezei eta haien babes-eremuei eragin ahal badiete, ezingo dute eragin nabarmenik sortu kontserbatu beharreko elementuetan.

2. Basogintza-lanak eremu hezeen ingurunean

- 2.1. Eremu hezeekin mugakideak diren baso-aprobetxamenduetan, 10. artikuluko 10. idatz-zatian ezarritako baldintzak beteko dira.
- 2.2. Dauden eremu hezeetan eta istingetan, debe katuta dago makinak pasatzea eta lurrian landaketetarako zuloak egitea. Enklabe horietako inguruneke lurzoruen izaera hidromorfikoa dela-eta bereziki sentikorrak direnez zapaltzeari eta lehortzeari dagokienez, mugatuta egongo da hezeguneen ingurunean makina astunak erabiltzeko, pistak egiteko eta ibilgailuak zirkulatzeko aukera, eta behar-beharrezkoa denean soilik baimenduko da.
- 2.3. Eremu horien ingurunean pistak handitu edo mantentzeko, berariazko neurriak hartu beharko dira higatzeko arriskuak txikiagotzeko helburuarekin.

3. Abeltzaintza-erabilera eremu hezeen ingurunean

- 3.1. Ingurune honetan, azienda organo kudeatzaileak baimendutako baldintzetan egotea soilik onartzen da, eta abere-zamak doitu egingo dira habitaton ingurunean gainlarratzea saihesteko asmoz.
- 3.2. Debe katuta dago eremu hauetan barne hartutako istingetako hesien barrualdera sartzea organo kudeatzailearen baimenik gabe.

3.3. Eremu hezeen babes-eremuan (5.1 artikuluan definitu da), debekatuta dago simaurrak, kareztadurak, ongarri kimikoak, produktu fitosanitarioak edo herbizidak erabiltzea, baita sua ere, salbuespenezko eta organo kudeatzaileak baimendutako arrazoi justifikatuak egon ezean. Edonola ere, organo horrek ziurtatu beharko du ez zaiola eragiten babestu beharreko elementuaren osotasunari.

3.4. Debekatuta dago drainadurak eraikitzea Urkiolako NBko eremu hezeen inbentarioan sartutako habitatetan.

4. Habitaten eta espezieen babesa eremu hezeetan

4.1. EKZPak NBko anfibio-komunitatearen habitata hobetzeko jarduketak aintzat hartuko ditu, hala nola, idoiak eta enklabe hezeak leheneratu eta sortzea. Horretarako, kokapen onuragarrienak hautatuko ditu, zenbait alderdiren arabera: espezieen banaketa, ugalketagune ezagunak, lekualdaketa-ibilbideak, lursailen jabetza, aukerari lotutako irizpideak, etab. Jarduketa horiek batez ere espezie mehatxatuenetan ardaztuko dira: *Ichtyosaura alpestris*, *Rana dalmatina* eta *Rana iberica*.

9. artikulua. Interes geologikoko lekua

1. Inbentariatuta dauden edo etorkizunean inbentaria daitezkeen ondare geologikoko elementuek NBAP hau aplikatuz dagozkien babes-araubidea edukiko dute, baita haren indarraldian onets daitezkeen arauen ondoriozkoa ere.
2. Oro har, EAEko Interes Geologikoko Lekuen Inbentarioko lekuetan, erabilera eta jarduketa hauek debekatuta daude:
 - a. Zuzenean edo zeharka lekua suntsitzea edo haren morfologia nabarmen aldatzea ekar dezaketen jarduerak.
 - b. Airearen, lurzorua eta azaleko edo lurpeko uren kalitatean zuzeneko nahiz zeharkako eragin kaltegarria duten edozein motatako jarduerak, isuri solidoak eta likidoak.
 - c. Bide-, energia- eta telekomunikazio-azpiegitura berriak.
3. Kanpoko publizitatea, elementu geologikoa hautematea nabarmen galarazten edo oztopatzen duten kartelak edo bestelako elementuak jartzea, Interes Geologikoko Lekua edo NBA interpretatzearekin erlazionatutako seinaleak izan ezik.

10. artikulua. Espezie exotiko inbaditzaileak

1. Indarreko araudiarekin bat etorritik, edozein prozeduraren bidez harrapatu, atxiki edo naturatik ateratzen diren Espezie Exotiko Inbaditzaileen Espainiako Katalogoko flora-espezieen eta fauna-espezieen aleak ezingo dira *ingurune* naturalera itzuli, ikerketari lotutako arrazoiengatik izan ezik. Partikular batek harrapatzen edo atxikitzen baditu, partikularrak foru-organu eskudunari eman beharko dio alea edo aleak, edo, bestela, ingurune naturaletik kendu edo ezabatu.
2. Espezie Exotikoen Espainiako Katalogoko espezie exotikoak egoteari lotutako biodibertsitate-galera saihesteko helburuarekin, EKZPak horiek deuseztatzea edo kontrolatzea xede duten jarduketak txertatuko ditu, bereziki lekuko kontserbazio-helburuak arrisku handiaren jar

dezaketen espezie exotikoei (*Cortaderia selloana*, *Robinia pseudoacacia*, *Mustela vison*, *Pacifastacus leniusculus*, *Trachemys scripta*, *Carassius auratus*, etab.) dagokienez.

3. Debekatuta dago, NB guztian, "Espezie Exotiko Inbaditzaileen Espainiako Katalogoko" espezieekin birpopulaketak egitea, espezie horiek inbaditzeko gaitasuna dutelako zantzuak edo ebidentzia zientifikoak badaude, Estatuko Administrazio Orokorreko "Basa Fauna eta Floraren Batzorde Zientifikoaren" irizpenak ezartzen duen moduan, *Eucalyptus* sp. generoari dagokienez.

11. artikulua.- Paisaiaren babesa

1. NBaren eremuan, EAeko Nekazaritza eta Basozaintzako Lurralde Plan Sektorialaren (*irailaren 16ko 177/2014 Dekretuaren* bidez behin betiko onetsi zen) D dokumentuan (eranskinetan) jasotako paisaiari buruzko eranskinean bildutako nekazaritza eta basozaintzako erabileretarako paisaia-antolamendurako jarraibideak ezarriko dira. Halaber, *Euskal Autonomia Erkidegoko lurralde-antolamenduan paisaia babestu, kudeatu eta antolatzearen gaineko ekainaren 3ko 90/2014 Dekretuan* xedatutakoa beteko da, baita paisaia babesteko planen bidez eta, hala badagokio, paisaiari buruzko zehaztapenak txertatzeko jada onetsi diren edo onetsiko diren lurralde-plan partzialen aldaketen bidez egindako garapenean xedatutakoa ere.
2. NBan ekingo zaien jarduketa guztietan, paisaian duten eragina behatu beharko da, ahalik eta inpaktu txikiena sor dezaten. Era berean, paisaia-hauskortasun handieneko eremuetan inpaktua izan dezakeen edozein jarduera-mota egitea edo instalatzea mugatuko da; horrelakoak Urkiolako EKZPan eta NBAP hau garatzeko dokumentuetan zehaztu beharko dira.
3. EKZPak edo, hala badagokio, NBAP hau garatzeko tresnek zehaztuko dute zein eremutan egin beharko diren paisaia leheneratzeko jarduketak. Gainera, bidezkoa bada, lehentasunak, egikaritze-egutegia eta aurrekontuak txertatuko dituzte.

12. artikulua.- Kultura-ondarearen babesa

Kalifikatutako kultura-ondasunek, inbentariatuta egon zein etorkizunean inbentariatu, eta balizko arkeologiaguneek egokitzen zaien babes-araubidea edukiko dute, NB bakoitzean indarrean dagoen kultura-ondarea babesteko araudia aplikatuz.

2. ATALA. Lurraldearen erabilerei eta aprobeixamenduei buruzko arauketak

13. artikulua. Basogintza-erabilerak

1. Basogintza-jarduerak egitekotan, NBaren eremuko habitat naturalekin, basa-fauna eta basa-florarekin bateragarriak izan behar dute, eta horiek kontserbatzen lagundu, bereziki gunearen kudeaketan funtsezkotzat jotzen diren elementuei, NBan kontserbatu beharreko espezieek habiak egiteko eta aterpe hartzeko paisaiako elementuei eta populazioak barreiatzen eta populazioen arteko harremanak izaten laguntzen duten lotura-elementuei dagokienez. Era berean, baliabide edafikoen eta ur-baliabideen kontserbazioa bermatuko dute.
2. Debekatuta dago zuhaitzia moztea NBko organo kudeatzailearen aldeko txostenik gabe. Mozteko debeku horrek espezie autoktonoen arboladiei, ur-bazterreko zuhaixkei, heskaiei eta elordi menditarrei ere eragiten die.

3. Oro har, baso-soilketak NB guztian daude debekaturik, baso-ekoizpeneko eta landazabaleko eremuetan izan ezik, baldin eta maldak %50 baino gutxiagokoak badira eta organo kudeatzaileak baimena eman badu. 5 ha baino gutxiagoko azalera bati eragingo zaio, eta gutxienez 4 urte igaro beharko dira aldameneko lurzatietan egindako bi mozketaren artean. Salbuespenez, leheneratze ekologikoko eremuetan baimendu ahalko dira, aipatutako baldintzetan.
4. Basoaren jabeak, gehienez 2 urteko epean, baso-soilketak egin zaizkien lursailak basoberrituko ditu, baldin eta erabilera-aldaketa baimendu ez bada.
5. Lurrera erori den zur hila erauztea ahalbidetzen da, organo kudeatzaileak baimenduz gero, baina bakarrik autokontsumorako egur gisa erabiltzeko, eta baldin eta Batasuneko intereseko habitaten eta horiei lotutako flora-espezieen eta fauna-espezieen kontserbazioa arriskuan jartzen ez bada.
6. Oro har, debekatuta dago sua erabiltzea basogintza-jarduerak kudeatzeko tresna gisa. Organo kudeatzaileak basogintza-hondakinak erretzea onartuko du, eskaera egin eta baimena eman eta gero, horretarako adierazten diren tokietan pilatuta eta organo kudeatzaileak ezartzen dituen baldintzetan erretzen badira soilik. Inoiz ez da erabilera hori baimenduko babes bereziko eta ibai-sistemako eremuetan.
7. Baso-antolamendurako planak, mendien antolamendurako proiektuak, basoen kudeaketa jasangarrirako plan teknikoak edo bestelako plan eta proiektu baliokideak eginez gero, egokitzen den ingurumen-ebaluzioko prozedura aplikatu beharko zaie. Gainera, nolahi ere, organo kudeatzailearen aldeko txostena eduki beharko dute, onetsi baino lehen.
8. Mendi-aprobetxamendurako urteko planek, espedienteek eta baso-sartzerako, birpopulaketetarako, enborren ateratze-bide berriak irekitzeko edo bestelako basogintza-jarduketetarako proiektuek ere NBko organo kudeatzailearen aldeko txostena eduki beharko dute baimendu baino lehen.
9. Titulartasun publikokoak diren eta NBAPa onesteko unean baso-espezie aloktonoen landaketez bestelako erabilera bat daukaten lursailetan, ez da espezie horien landaketa berririk baimenduko, batez ere inbaditzaileak badira edo naturalizatzeko eta ugaritzeko ahalmena badute (*Robinia pseudoacacia* edo *Eucalyptus* generoko espezieak, besteak beste).

Arau horretatik salbuetsi ahalko dira inbaditzaileak ez diren espezie aloktonoen birpopulaketak, leheneratze ekologikoko eremuan eta baso-ekoizpeneko eta landazabaleko eremuan, baldin eta berritua edo espezie autoktonoen birpopulaketa berriak errazago finkatzeko helburuarekin erabiltzen badira, eremu horietan basogintza-erabilerarako ezarritako baldintzetan.
10. Oro har, ez da baso-aprobetxamendurik baimenduko habitataren azalera murriztea badakar edo haren egiturazko konplexutasuna edo konplexutasun funtzionala arriskuan jartzen badu. Halaber, ez da baimenduko erabilera aldatzea xede duen edo orain espezie autoktonoak bizi diren eremuren baten deforestazioa dakarren jarduerarik, honako hauek izan ezik: zuhaitz-masak berritzeko edo hobetzeko helburua duten basogintza-neurriak, adibidez, erreserbatze-teknikak, mozketak selektiboak, osasuna zaintzeko edo leheneratzeko mozketak leheneratze naturalik gabeko unaden kasuan, espezie exotikoen deuseztapena, egur-eskariak erabilera hori baimenduta dagoen NBko eremuetan, etab. Dena den, salbuespen horiek egiteko, nahitaezkoa izango da haien heldutasun egokia eta egiturazko konplexutasuna bermatzea eta organo kudeatzaileak baimena ematea.

Aurreko paragrafoan leheneratze-mozketei buruz ezarritakoa ez da aplikatzekoa izango hariztietako eta pagadi lepatuetako unadetan. Kasu horietan, organo kudeatzaileak oin lehor eta hilen inausketak eta ordezipena baimendu ahalko ditu, baldin eta masa horien ezaugarriak mantentzearekin bateragarriak badira, arriskuan jartzen dituzten berritze-mozketak saihestuz.

NBko lepatuen baso eta unadetan, kudeaketaren helburua masa horien berezko ezaugarriak kontserbatzea eta haien kontserbazio-egoera hobetzea izango da. EKZPak baso horiek kudeatzeko irizpideak ezarriko ditu eta epe luzeko kontserbazio eta mantentzerako berariazko neurriak txertatuko ditu. Halaber, debekatuta egongo da zuhaitz horiek mozteko markatzea, organo kudeatzaileak baimendu ezean. Organo horrek aipatutako eremuak, unadak eta aleak hautatzeko esku hartuko du, kontserbatu beharreko habitatak eta espezieak dauzkaten azalerak lehenesteko asmoz.

11. Ibai-sistemarekin eta eremu hezeekin mugakideak diren baso-aprobetxamenduetan, baldintza hauek beteko dira:
 - a. Batasuneko edo eskualdeko intereseko lotutako habitaten eta espezieen kontserbazioa bermatu beharko da, baita uren kalitatea ere. Ondorio horietarako, mozteko baimenetan, NBko organo kudeatzaileak jarduketak horiek baimentzeko irizpideak eta baldintzak ezarriko ditu.
 - b. Jabari publiko hidraulikoari dagokion lursail-zerrenda behintzat gordeko da basogintza-landetatik, eta 10 m zabal den zerrenda gehigarri bat ere bai, lursailaren gainean neurtuta. Eremu horretan ez da zuhaitz-espezie aloktonoen landaketarik edo laborerik egingo eta landare-formazio naturalak kontserbatzeko eta hobetzeko jarduketak sustatuko dira.
 - c. Jabari publiko hidraulikoari eta haren babes-zorguneari dagokien lursail-zerrendan dauden espezie aloktonoen baso-landaketak ur-bazterreko baso autoktono bihurtzeko leheneratu beharko dira.
 - d. Debeekatuta dago ibilguak basogintza-landetarako makinekin zeharkatzea eta, gainera, basogintza-landak horiek egin bitartean neurriak hartuko dira solidoen ekarpena murrizteko eta hurbileko ibilguen uhertasuna saihesteko.
 - e. Ateratze-bideak ezingo dira kokatu NBAP honen 5.1 artikuluan zehaztutako babes-eremuetan eta ezingo dira horietatik igaro.
 - f. Gune horietan ezingo da mozketak-hondarrik metatu.
12. NBko organo kudeatzaileak mozteko eta erauzteko metodoak zein basogintza-landak egiteko aldia mugatu ahalko ditu, NBko eremu bakoitzeko kontserbazio-helburuen arabera. Ingurunean inpaktu bereziki handia duten aprobetxamenduak atzematen badira, organo kudeatzaileak jarduera geldiarazi egingo du harik eta kontserbazio-helburuekin bateragarri bihurtzen den arte.
13. Debeekatuta dago baso-fauna babestuko espezieek habiak, ugaltze-koloniak edo negu-tokiak egiteko plataformak dauzkaten zuhaitz-aleak moztea edo oinetik ebakitzea; arreta berezia jarriko da Batasuneko interesekoak edo eskualdeko interesekoak diren eta kontserbatu behar diren espezieetan. NBko organo kudeatzaileak basogintza-jarduerak aldi baterako geldiaraziko ditu atzematen duenean jarduketak xede duen eremuan katalogatutako flora-

espezieak edo fauna-espezieak daudela, eta horiek babestuta daudela bermatzeko behar diren neurriak hartuko ditu.

14. Intereseko faunak kontserbaziorako erabiltzen dituen zuhaitzak edo barrunbeak (haragijaleen gordelekuak, azkonar-zuloak, baso-abifaunaren habiak, etab.) identifikatzen direnean, basoaren egiturari eutsiko zaio xede den barrunbearen edo zuhaitzaren ingurunean. Organo kudeatzaileak zehaztuko ditu identifikatutako espezieen arabera aplikatu behar diren baldintzak eta, hala badagokio, jarduerak baztertzeko erradioak.
15. Organo kudeatzaileak, halaber, NBan dauden baso-kiroptero mehatxatuek eta abifaunak habiak egiten dituzten gunek babesteko eremuak ezarriko ditu, espezie bakoitzaren beharren arabera. Sektore erabakigarri horietan, ez da baimenduko umatzeari eragin diezaiokkeen inolako basogintza-jarduerarik, ugalketa hasten denetik txitak eremutik joan diren arte.
16. Basogintza-lanen egutegia egokitu egingo da hegazti-espezie babestuen eta kiroptero zuhaitzarren aldi erabakigarri hauetan ukipenak saihesteko, organo kudeatzaileak baimendu ezean, eta kasu horietan kontserbatu beharreko elementuei eragiten ez zaiela ziurtatuko du organo kudeatzaileak:
 - a. Sai zuria: martxoaren 1etik irailaren 1era arte.
 - b. Saia: urtarrilaren 1etik abuztuaren 31ra bitartean.
 - c. Basoko hegaztiak: organo kudeatzaileak zehaztuko du, espeziearen arabera.
 - d. Kiroptero zuhaitzarrak: ekainetik abuztura arte.

Organo kudeatzaileak aldi horiek aldatu ahalko ditu arestian aipatutako espezieen jarraipenetik lortzen den emaitzaren arabera.

17. Debekatuta dago onddo-ardagaiak dituzten zuhaitzak erauztea, organo kudeatzaileak berariaz baimendu ezean.
18. Mozketen unean, zuhaitz handi zahar eta urtetsuak errespetatu eta kontserbatuko dira, gainbehera-egoera aurreratuan edo hilda badaude ere, horiek erabiltzen dituzten espezieen (koleoptero saproxilikoak, pizidoen, saguzarren, ugaztunen eta abarren) garapen egokirako behar adina. EKZPak baso-kudeaketarako berariazko irizpideak ezarriko ditu ale horientzat.
19. Basogintza-lanak (mozketak eta bestelako aprobetxamenduak, landaketak, etab.) egiteko baimenek organo kudeatzailearen aldeko txostena eduki beharko dute. Horrek alderdi hauei buruzko baldintzak eta irizpideak ezarriko ditu: makinaren erabilera; lanak egiteko aldia; zein baldintza meteorologikotan egin behar diren; kontserbatu behar den eta aprobetxamenduak eragin ahal dion natura-ondarea babesteko neurriak; gorde behar diren zuhaitzen markaketa; pistak eta ateratze-bideak erabiltzeko eta mantentzeko baldintzak; hondakinen kudeaketa; etab.
20. Baso-bideen kopurua eta horiek eraikitze modua egokitu egingo dira zaintzari eta basogintza-lanak egiteari lotutako benetako beharretara. Urkiolako NBko bide-sarea egoera egokian mantenduko da, oso garrantzitsua delako suteak daudenean eta mendian norbait bilatu eta erreskatatu behar denean.
21. Ateratze-bideen trazaduraren diseinuan, % 10 baino gehiagoko maldak saihestuko dira. Muga hori salbuespenezko kasuetan gainditu ahalko da, paisaia-inpaktu kaltegarriak saihesteko

asmoz. Bideok ur-pasaguneak eduki beharko dituzte lursaileko hustubide naturaletan, bai iraunkorrek bai urtarokoak. Gainera, udal-bideekiko edo mendiko bide nagusiekiko lotuneak egiteko, NBko organo kudeatzaileari kontsulta egin beharko zaio aldez aurretik, haiek eraikitzeke era aproposena zehazteko asmoz. Pisten eraikuntzan eta konponketan sobera dauden materialen metaketa zorrotzasunez kontrolatuko da.

22. Edozein motatako baso-aprobetxamenduak lursailean, ur-ibilguetan, azpiegituretan edo bideetan sortutako kalteak jarduera egikaritzen duenak leheneratu beharko ditu ahalik eta lasterren eta, nolana ere, aprobetxamendua bukatzen denetik sei hilabeteko epean gehienez.
23. Debekatuta daude lurzorua iraultzea dakarten lanak, lurra zulatzea izan ezik.
24. NBko baso-masen gainean produktu fitosanitarioak aplikatzeko, organo kudeatzailearen aldeko txostena eduki beharko da; horrek ziurtatuko du kontserbatu beharreko habitatei eta espezieei eragingo ez zaiela. Inola ere ezingo da baimendu tratatu beharreko izurri edo efakturako berariazkoak ez diren produktu fitosanitarioak erabiltzea edo produktu horiek aireko metodoen bitartez aplikatzea, prozesionariaren aurka borrokatzeko izan ezik, berariazko produktu biologikoen bidez. Nolanahi ere, zeharo debekatuta dago NBAP honen 5.1 artikuluan zehaztutako babes-eremuetan eta akuiferoak kutsatzeko kalteberatasun altuko edo oso altuko guneeetan aplikatzea (GeoEuskadin argitaratutako mapan daude jasota).
25. Baso autoktonoetan, debekatuta dago lurrean eroritako zur hila erauztea eta zuhaitz lepatuak, urtetsuak edo barrunbeak dituztenak moztea, gainbehera-egoera aurreratuan egon arren, baita hiltzerian dauden edo zaharrak diren eta 36 cm baino gehiagoko diametroa duten zuhaitzak ere, organo kudeatzaileak aurretik baimendu ezear, eta baldin eta habitaten eta horiei lotutako flora-espezieen eta fauna-espezieen kontserbazioa arriskuan jartzen ez bada.
26. Urkiolak NBko ibilgu publikoetan eta ibaien eta erreken zortasun- eta zaintza-eremuetan jarduketak egiteko, sektoreko administrazio eskudunak eman beharko du baimena, aplikatzekoa den sektoreko araudiaren arabera.
27. Lurzorua higadura-prozesuetatik babesteko oinarrizko funtzioa betetzen duten mendietan, higagarritasun altuko guneeetan edo % 50 baino gehiagoko malda duten gainazaletan, ez da baimenduko mendiaren babes-funtzioa arriskuan jar dezakeen baso-aprobetxamendurik, eta babes-funtzio hori lehenetsi egingo da beste edozeinen gainetik. Baso-antolamendurako planek zehaztutako dute zein gainazal babestu behar diren baso-ustiapenetik arrazoi hori dela eta.
28. Baso-masen heldutasunaren alde eta basoko basa-faunako espezieentzako basoko habitaten harrera-ahalmenaren alde egiteko helburuarekin, seneszentzia-unadez edo mikroerreserbez eta habitat-zuhaitzez osaturiko sare bat diseinatuko da; zuhaitz horiek egokiro banatuta egongo dira titulartasun publikoko mendien gainazalean, naturagune babestuko babes bereziko eremuekin konektatzeko elementuak izan daitezten.
 - a. Seneszentzia-unadak edo mikroerreserbak. Baso-maneitutik kanpo utziko da basoaren azaleraren % 5 eta % 10 bitartean, eboluzio naturalaren alde egiteko. Esku-hartzetik salbuetsita dagoen azalera 1 ha eta 4 ha bitarteko unadetan banatuko da. Mikroerreserben sarea NBko baso natural moten adierazgarria izango da.

- b. Habitat-zuhaitzak. Basoko hegazti eta kiropteroentzako harrera-ahalmen handiena daukaten zuhaitzak era sakabanatuan kontserbatuko dira, adibidez, ale handiak (DBH > 40 cm), estrahelduak, lehen 10-12 metroetan adarrik ez daukatenak edo pizidoek zulatutako barrunbeak eta hutsuneak dituztenak, gainbehera-egoera aurreratuan egon arren, baita hiltzorian dauden edo zaharrak diren zuhaitzak ere. Balio kuantitatibo orokor gisa, gomendatzen da mendian zutik dauden 8-10 zuhaitz estraheldu uztea hektarea bakoitzeko, 35-40 cm baino gehiagoko diametrokoak, eta zutik dagoen zur hila uztea maneiaturako baso helduetan.
- c. Era berean, eremu irekietan edo larreen unadetan zuhaitz bakanduak kontserbatuko dira. Salbuetsita egongo dira pertsona edo ondasunentzako arriskua ekar dezaketen edo ibilguen gaitasun hidraulikoa arriskuan jar dezaketen aleak, zubiak daudelako edo buxatu eta uraldien ondorena areagotu dezaketen beste elementu batzuk daudelako.
- d. Lepatu-arboladien epe luzeko kontserbazio eta mantentzerako berariazko neurriak txertatuko dira. Halaber, debekatuta egongo da zuhaitz horiek mozteko markatzea, organo kudeatzaileak baimendu ezean. Organo horrek aipatutako eremuak, unadak eta aleak hautatzeko esku hartuko du, kontserbatu beharreko habitata eta espezieak dauzkaten azalerak lehenesteko asmoz.
- e. Lurrean eta zutik dagoen zur hilaren helburu-balioak ezarriko dira, espeziearen eta masa- edo unada-motaren arabera.
- f. Egiturazko dibertsitatea eta espazio-heterogeneotasuna areagotzeko neurriak:
 - Masa mistoak mantendu eta sustatuko dira gainerako helburuekin bateragarriak diren unadetan, baita ekotonoen presentzia ere.
 - Masen barne-egitura dibertsifikatu egingo da, honako hauen aldakortasuna areagotzeko: diametroak, adar eta adaburuen estratuak, agregazio-maila desberdinetako oinen banaketa-ereduak, adin-moten dibertsifikazioa, etab.
 - Neurriak txertatuko dira zuhaitz-, zuhaixka- eta belar-estratuek sortutako heterogenotasun bertikala sustatzeko eta habitat-mota bakoitza eratzen duten segida-egoera eta ingurumen-gradiente desberdinetako berezko landarediak sortutakoa ere sustatzeko.
 - Espazio irekien kudeaketa aktiborako neurriak hartuko dira: unada irekiak, askotariko forma eta tamainetakoak, mantentzea eta sortzea, larreen plangintzan eta baso-suteen prebentzioan integratuta.
- g. Baso-antolamendurako plan teknikoan jarraipen- eta berrikuspen-fasean, basoen "naturaltasun-indize" bat txertatuko da. Indize konposatu horretan, gutxienez, honako alderdi hauek bildu behar dira:
 - Flora bereizgarriaren dibertsitatea, ugaritasuna, egoera eta joera (flora-katalogoan oinarrituta).
 - Basoko hegaztien egoera eta joera.
 - Koleoptero saproxilikoaren ugaritasuna eta dibertsitatea.
 - Basoko kiropteroen ugaritasuna eta dibertsitatea.

14. artikulua. Nekazaritzako eta abeltzaintzako erabilerak

1. Nekazaritzako eta abeltzaintzako jarduerak egiteko, NBan kontserbatu beharreko habitat naturalen eta espezieen kontserbazioarekin bateragarriak izan behar dute, eta horiek kontserbatzen lagundu.
2. Ez da baimenduko ardi-, zaldi-, behi-, erle- eta ahuntz-aziendaz bestelako abererik NBko lursail publikoetan, organo kudeatzaileak berariaz baimendu ezean; organo horrek baloratu beharko du gunea kontserbatzeko helburuekin bateragarria den.
3. Ahuntz-azienda larratzeko, EKZPan, guneko larre-habitatak eta abeltzaintza-jarduera kudeatzeko planean eta aplikatzekoa den foru-araudian ezarritakoa beteko da. Nolanahi ere, abeltzaina bertan dagoenean soilik baimentzen da ahuntz-azienda larratzea. Horrez gain, debekatuta dago mendietan eta baso-eremuetan, publikoak zein pribatuak izan, zuhaitz-masa naturalen eta basoko birpopulaketa- eta berritze-masen garapenei kalte egiten dienean, baita babes bereziko eremuetako hartxingadietan, harkaitzetan, lapiazetan eta megaforbioen eremuetan ere.
4. NB osorako abeltzaintza-antolamendu integrala egingo da, larre-habitatak eta abeltzaintza-jarduera kudeatzeko plana garatuz, abeltzaintza-jarduerari buruzko irizpide orientagarriak aintzat hartuta.

Plan horretako zehaztapenek, nolanahi ere, bateragarriak izan beharko dute Naturagune Babestuko funtsezko beste elementuetarako ezarritako kontserbazio-helburuekin, bereziki, ibaiei, errekaetoei, eremu hezeei, basoei eta flora eta fauna mehatxatuei dagokienez.

Kudeaketa-planak, gutxienez, zehaztapen hauek bildu beharko ditu:

- a. NBko larreak eta txilardiak kontserbazio-egoera egokian mantentzearekin bateragarriak diren baliabideen eta bazka-ahalmenaren kalkulua.
- b. Gunean identifikatutako larratze-eremu bakoitzari dagokionez, NBko larre eta txilardietako habitatak kontserbazio-egoera egokian mantentzearekin bateragarriak diren abere-zamen zehaztapena eta abeltzaintza-jarduera garatzeko baldintzena.
- c. Larreen sorketa eta hobekuntza:
 - Eralda daitezkeen azalerak
 - Eraldatzeko metodoak
 - Dauden larreen zaintzak eta hobekuntzak
- d. Larratze-aldien zehaztapena, espezieen eta eremuen arabera, abere-presioa ingurune naturalaren jasate-ahalmenera egokitzeko helburuarekin, gainlarratze-egoerak edo azpilarratze-egoerak saihestuz.
- e. Azienda mantentzeko behar diren larre-baliabideak bermatzeko prozesuak.
- f. Ingurumenaren ikuspuntutik sentikorrenak diren enklabeak (eremu hezeak, flora eta fauna mehatxatuetako espezieentzako intereseko enklabeak, etab.) babesteko neurriak, gainlarratzea saihesteko asmoz.
- g. Azienda kanpoan uzteko itxituren ezarketa, bai kontserbatu beharreko flora-enklabe zehatzak babesteko, bai gutxiegi erabiltzen diren gunea jakin batzuk erabilarazteko,

gainlarratzea egiten den guneak erabili beharrean. Abeltzaintza-azpiegituren zuzenketa, konponketa eta eraikuntza.

- h. Larreak eta abeltzaintza-azpiegiturak hobetzeko behar diren inbertsioak, oraingo azienda mantentzeko eta NBko natura-baliabideen gaineko inpaktuak saihesteko beharrezkoak direnak.
5. Mendi publikoen titularrak diren entitateek larreak arautzeko ordenantzak eman beharko dituzte, larre-habitatak eta abeltzaintza-jarduera kudeatzeko planeko zehaztapenei jarraikiz; ordenantzek organo kudeatzailearen aldeko txostena eduki beharko dute.
 6. NBko saguzar-espezie diferenteentzako kalitate oneko habitatak daudela bermatuko da, landaredi autoktonozko belardien eta heskaien presentzia sustatuz, eskuragarri dauden txokoak handitzeko asmoz.
 7. Txilardi lehorrek (EB 4030 KOD) landaredi-moten barne-aldakortasun zabala biltzen dutenez, biodibertsitate horren mantentzea ziurtatuko da, nahiz eta mota horien arteko azalera-proporzioak aldatu ahalko diren. Formazio horiek okupaturiko eremuetan, hedadura handiko larreak sortzeko zuhaitz-birpopulaketak edo sasi-garbitzeak saihestuko dira.
 8. Larre-habitatak eta abeltzaintza-jarduera kudeatzeko plana egin bitartean, larre berrien ezarpen eta mantentzerako sastraken sasi-garbitzeak egiteko, abeltzaintza-jarduerarako irizpide orientagarriak kontuan izango dira eta baldintza hauek beteko dira:
 - Abeltzaintza-erabilera estentsiboa duten kontserbazio-eremuetan eta baso-ekoizpeneko eta landazabaleko eremuetan dauden sastraka bihurtutako larreetan jardungo da. Sasi-garbitzeak puntualki bakarrik baimenduko dira; lurzati txikiei eragingo diete, non aberezamaren bidez berreskuratutako larreen geroagoko mantentzea bermatu ahal den.
 - Ez da sasi-garbitzerik baimenduko Batasuneko intereseko habitatek okupaturiko guneetan, batez ere txilardi hezeetan eta eremu hidroturbosoetan, helburua ingurune horien kontserbazio-egoera ona mantentzea den kasuetan izan ezik. Horrelakoetan, lanak eskuz egingo dira, makineria astunik baliatu gabe.
 - Flora eta fauna mehatxatuak dauden enklabeak eta haien babes-eremuak (EKZP honen 5.1 artikuluan definituak) gordeko dira, Batasuneko edo eskualdeko intereseko espezieen ugalketaguneak barne, besteak beste, mirotz zuriarenak eta etze-txinboarenak. Debeku horretatik salbuetsita egongo dira enklabe horien aldeko kontserbazio-egoera mantentzeko helburua duten jarduketak. Organo kudeatzaileak sasi-garbitzeak egiteko aldi baterako mugak ezarri ahalko ditu, espezie babestuak kontserbatzeko helburuen arabera.
 - Era berean, ur-ibilguei, ibarbide-hondoei, arboladiei, heskaiei, mugei eta abarri lotutako zuhaitz-landaredi zein zuhaixka-landaredi naturala daukaten enklabeak gordeko dira. Heskai-sistemak erabiliko dira muga gisa.
 - Larre berrietan, gutxienez haien azaleraren %5 erabiliko da espezie autoktonoen arboladiak sortzeko edo Batasuneko intereseko habitatak mantentzeko. Gainazal horiek kokatzeko, lehentasuna emango zaie gune hauskorrek (istingak, txilardi hezeak, etab.) babesteko helburuei eta, horrelako gunerik ez badago, paisaia hobetzeko irizpideei.

9. Debehatuta dago sua erabiltzea landaredia edo landare-hondakinak erretzeko, larreak berritzeko xedeekin edo gunean tradizionalki onartutako beste erabilera batzuetarako, NBko organo kudeatzaileak baimendu eta kontrolatu ezean, eta kasu horretan hedadura txikietan eta horretarako adierazitako lekuetan egingo da. Inoiz ez da erabilera hori baimenduko babes bereziko eremuetan.
10. Debehatuta dago ingurune honetan aintzat hartutako funtsezko habitatetako tipikotzat jotzen ez diren belar-espezieekin berrereintzea.
11. Kultura-ondarea babesteko guneetan egiten diren jarduketetan, ondasun horien narriadura saihesteko behar diren neurriak hartuko dira.
12. Zuhaitz-masen baso-larregintzako aprobetxamendua erabilera horrekin bateragarriak diren masetara zuzenduko da.
13. Debehatuta dago azienda berritze-eremuetan eta birpopulaketa-eremuetan sartzea.
14. Debehatuta dago abere hilak uztea Urkiolako leizeetatik, arrakaletatik edo ur-ibilguetatik hurbil.
15. Irizpide orokor gisa, eta organo kudeatzaileak salbuespenezko baimena eman ezean, Urkiolako NBko onura publikoko mendietan (hemendik aurrera, OPM), geldialdi begetatibo bat ezartzen da, zeinean azizendak gunetik kanpo geratu beharko duen, larreei neguko atsedena emateko helburuarekin; horretarako, abeltzaintza-instalazioetan edo lursail partikularretan egon beharko du. Geldialdi begetatibo horrek, guneko batez besteko datu klimatikoetan oinarrituta, azaroaren 16tik martxoaren 31ra arte iraungo du. Organo kudeatzaileak, arrazoi klimatikoengatik edo behar bezala justifikatutako bestelako arrazoiengatik, data horiek aldatu ahalko ditu, bai guneko osoari bai azienda-motari dagokienez.
16. Itxiturak instalatzean, basa-faunaren barriadura eta mugimenduak bermatzeko eta haren heriotza saihesteko behar diren materialak erabili eta baldintzak beteko dira, salbu eta biodibertsitateari dagokionez sentikorrak diren eremuak, nekazaritza-laboreak eta abereentzako egonlekuak babesteko, gainlarratzea duten gunek baliatu beharrean gutxiegi erabiltzen diren larratze-gune jakin batzuk erabilarazteko edo helburu zientifikoekin instalatzen badira. Nekazaritza, abeltzaintza, basogintza edo zientziaren eremuetan kalteak saihesteko xedea duten itxituretarako baimena babestu behar den denborara mugatuko da. Itxitura berriek organo kudeatzailearen aldeko txostena eduki beharko dute baimendu baino lehen.
17. Irizpide orokor gisa, eta organo kudeatzaileak salbuespenezko baimena eman ezean, Urkiolako NBko titulartasun publikoko mendietan geldialdi begetatibo bat ezartzen da, zeinean azizendak gunetik kanpo geratu beharko duen, larreei neguko atsedena emateko helburuarekin; horretarako, abeltzaintza-instalazioetan edo lursail partikularretan egon beharko du. Geldialdi begetatibo horrek, guneko batez besteko datu klimatikoetan oinarrituta, azaroaren 16tik martxoaren 31ra arte iraungo du (biak barne). Organo kudeatzaileak, arrazoi klimatikoengatik edo behar bezala justifikatutako bestelako arrazoiengatik, data horiek aldatu ahalko ditu, bai guneko osoari bai azienda-motari dagokienez.
18. Debehatuta dago nekazaritzako eta abeltzaintzako ustategiei lotutako eraikin berriak eraikitzea, baso-ekoizpeneko eta landazabaleko eremuan izan ezik.

15. artikulua.- Ehiza eta arrantza.

1. NBa, osorik hartuta, ehiza-kudeaketako unitate bat da, eta bertan dauden lursailak ehiza-araubide bereziko lursailtzat jotzen dira.
2. Ehiza-jarduerak bateragarria izan beharko du NBan kontserbatu beharreko habitatak, fauna-populazioak eta flora-populazioak babesteko helburuekin. Halaber, NB osorako ehiza antolatzeko plan tekniko bat egin arte, agiri hauetan ezarritakoaren arabera ehizatuko da: NBAP hau, EKZPa, ehiza-eremuak kudeatzeko planak (Bizkaia), ehiza-barrutiak kudeatzeko planak (Araba) eta ehiza-jarduera arautzen duten foru-arauak.
3. Aurrekoarekin bat etorriz, NBaren ehiza-kudeaketa osoa egiteko eta horrek NBAP honetan ezarritako kontserbazio-helburuak betetzea erraztu dezan, ehiza antolatzeko plan tekniko bakarra idatziko da, Naturagune Babestu osoa barne hartzen duena.
4. Plan horrek honako hauek zehaztu eta, hala badagokio, mugatuko ditu:
 - a. Basa-faunaren aterpeak izateagatik ehizarako ez diren lursailak diren NBko eremuak; horietan, Ehizaren martxoaren 17ko 2/2011 Legearen 24. artikuluan ezarritako araubidea aplikatuko da.
 - b. Ehiza kontrolatuko eremuak eta faunaren erreserba-eremurako edo aterperako xedatzen diren barrutiak, lege horren 15.7 eta 16.6 artikuluetan oinarrituta.
 - c. Ehiza-aprobetxamendua egin ahal zaien espezieak, haien populazioen kontserbazio-egoeraren arabera.
 - d. Gune erabakigarrien inguruko babes-eremuak (habiak egiteko eta umatzeko eremuak, elikadura gehigarriko eremuak edo apurtzeko, jateko eta paratzeko ohiko lekuak), NBan babestu behar diren fauna mehatxatuko espezieak kudeatzeko eta berreskuratzeko planetan ezarritako aldietan; plan horiek jada onetsita egon daitezke, edo NBAParen indarraldian onetsi.
 - e. Espezie katalogatuak kudeatzeko planetan (indarrean daudenetan edo etorkizunean onets daitezkeenetan) ehizari dagokionez jasotzen diren neurriak.
 - f. NBan ehiza-jarduera eta erabilera publikoa bateragarri egiteko behar diren segurtasun-eremuak eta prebentziozko neurriak.
5. Aurrekoa gorabehera, Ehizaren 2/2011 Legearen 23. artikuluan xedatutakoaren ondorioetarako, lursail hauek ez dira ehizatzeke izango:
 - Gaur egun Urkiolan ehiza-aprobetxamendurik ez daukaten eremuak.
 - Babes bereziko eremuak (eremu hezeak eta haien babes-eremuak barne).
 - Ibai-sistema.
 - Onetsita dagoen edo NBAParen indarraldian onets daitekeen kudeaketa- edo berreskurapen-plana daukaten basa-espezie mehatxatuen gune erabakigarriak.

Eremu horietan ez da inolako ehiza-jarduerarik baimenduko, arrazoi biologikoak, zientifikoak edo osasunari lotutakoak daudenean edo pertsonentzako, laboreentzako edo faunarentzako kalteak saihesteko direnean izan ezik. Kasu horretan, baimenak organo kudeatzailearen

aldeko txostena eduki beharko du, eta organo horrek finkatuko ditu aplikatu beharreko baldintzak. Inoiz ez da baimenduko espezie mehatxatuentzako zuzeneko eragina, arriskuak edo eragozpenak ekar ditzakeen jarduketarik, ezta selektiboa ez den harrapaketa-metodirik ere.

6. NBko ehiza antolatzeko plana onetsi arte, prebentziozko neurri hauek hartuko dira:
 - a. Hegazti nekrofagoentzat, “*Euskal Autonomia Erkidegoan Europar Batasunaren Intereseko Hegazti Nekrofagoak Kudeatzeko Baterako Planaren*” 13. artikuluan ezarritakoari jarraituko zaio; plan hori maiatzaren 22ko 229/2015 Foru Aginduaren bidez onetsi zen Arabako Lurralde Historikoan, eta ekainaren 15eko 83/2015 Foru Dekretuaren bitartez Bizkaiko Lurralde Historikoan.
 - b. NBan dauden eta hegazti nekrofagoak kudeatzeko planean aipatzen ez diren espezie harkaiztar mehatxatuentzat, 500 m-ko babes-erradioak ezarriko dira haien gune erabakigarrien inguruan.
 - c. NBko babes bereziko eremuan sartutako gainerako eremu harkaiztarretan (24. artikuluan deskribatu dira), debekatuta egongo dira ehiza larriko uxaldiak 800 m-ko erradioan, urtarrilaren 1etik abuztuaren 31ra bitartean, organo kudeatzaileak berariaz baimendu ezean; horretarako, natura-ondareko elementuen kontserbazioa bermatu beharko da.
 - d. Era berean, okil beltzen habietatik edo, hala badagokio, espezie horrek okupatutako unada mugatutik 400 m-ko erradioan, debekatuta dago otsailaren 1etik abuztuaren 15era bitartean ehizatzea, NBko organo kudeatzaileak baimendu ezean. Organo kudeatzaileak urtero ezarriko du babes-eremu horren zedarriztapena, eta bai babes-eremua bai debekualdia egokitu ahalko ditu, ehiza-modalitate bakoitzerako, populazioen egoeraren eta ingurunearen ezaugarrien arabera.
7. Ehiza antolatzeko plan teknikoak neurriak, arauak edo jarraibideak ezarri beharko ditu Batasuneko edo eskualdeko intereseko espezieentzako zuzeneko eragina, arriskuak edo eragozpenak saihesteko eta NBko kontserbazio-helburuekiko bateragarritasuna bermatzeko. Halaber, NBko organo kudeatzailearen aldeko txostena eduki beharko du aprobetxamendua adjudikatu aurretik. Era berean, ehizaren aprobetxamendua urtero arautzen duten dekretuetan eta foru-aginduetan, une bakoitzean beharrezkoak diren aldaketak txertatuko dira, aipatutako kontserbazio-helburuarekin bat etorrarazteko asmoz.
8. Salbuespenez, arrazoi biologikoak, zientifikoak edo osasunari lotutakoak daudenean edo pertsonentzako, laboreentzako edo faunarentzako kalteak saihesteko gomendagarria denean espezie jakin batzuetako aleak harrapatzea edo haien populazioak murriztea, egokia den baimena eman ahalko da, organo kudeatzaileak aldeko txostena eman ondoren; txosten horretan, kasu bakoitzean aplikatu beharreko baldintzak finkatuko dira.
9. Ehizakotzat jotzen den espezie baten populazioak gainbeheran daudela egiaztatzen bada, NBko organo kudeatzaileak espeziearentzako debekualdia proposatu ahalko du, eta populazioak berreskuratzeko neurriak gaitu. Nolanahi ere, NBko lurralde-eremuan ez da harrapakarien kontrolik baimenduko ehiza-espezieen populazioak hobetzeko metodo gisa.
10. Kirol-arrantza oro har debekatuta dago NBko ibai eta erreketan.

11. Debehatuta dago arrantza-fauna edo ehiza-fauna aloktonoko espezieak edo barietateak askatzea edo horiekin birpopulaketak egitea.
12. Fauna aloktonoa ustekabean edo legez kontra sartzen bada, inola ere ezingo da haren ehiza-aprobetxamendua edo arrantza-aprobetxamendua baimendu. Aitzitik, espezieak kontrolatzeko neurri egokiak sustatuko dira horiek deuseztatzeko.
13. Basa-espezieek eragindako barreiadura-fenomeno edo birkolonizazio-fenomeno naturalak gertatzen direnean *eta horiek nolabaiteko mehatxua dakartenean*, ez da ez ehiza-aprobetxamendurik ez arrantza-aprobetxamendurik baimenduko, eta jarraipen-neurri egokiak sustatuko dira espezie horien kontserbazio-egoera ona ziurtatzeko.

16. artikulua.- Erauzketa-erabilerak

1. NKLTBaren 19.4 artikuluan ezarritakoa betetzeko eta NBAP honen II. eranskinaren (memoriaren) 3.4.5 idatz-zatian egindako analisisian oinarrituta, erauzketa-jarduerak debehatuta daude Urkiolako NBaren mugen barruan.
2. Markomin Goikoa eta Mutxate harrobiei dagokienez, indarreko ustiapen-proiektuen mugen barruan baliabidea agortzen denean, ezingo da baimen berririk eman ez parke naturalaren barruan ez haren babes-eremu periferikoan.
3. Ustiapen-baimenik ez daukaten harrobiak, zehatz-mehatz, Zallobenta, Atxarte eta Atxa-Txiki harrobiak, leheneratu beharko dira. Leheneratze-proiektuen helburu bakarra guneko kontserbazio-helburuak erdiestea izango da.
4. Leheneratze-proiektuek organo kudeatzailearen berriazko baimena beharko dute, Patronatuaren Osoko Bilkurak txostena eman ondoren.

17. artikulua.- Erabilera industrialak, eraikinak eta azpiegiturak

1. NKLTBaren 13. artikuluan ezarritakoarekin bat etorritik, bai parke naturalak bai Natura 2000 sareko lekuak naturagune babestuak dira. Lurralde-antolamendurako tresnek eta hirigintza-plangintzak inguruabar hori jasoko dute eta toki horietan bermatuko dute dauden habitat naturalak, espezieak eta natura-ondareko gainerako elementuak kontserbatuko direla, agiri honetan finkatutako helburuen arabera.
2. Naturagune Babestuaren eremu osoan debehatuta dago lurzoru urbanizaezina birsailkatzea eta hiri-lurzoru edo lurzoru urbanizagarri bihurtzea.
3. Abeltzaintza-erabilera estentsiboko kontserbazio-eremuetan eta baso-ekoizpeneko eta landazabaleko eremuetan, abeltzaintza-ustiatzeari lotutako eraikinak eta instalazioak baimentzen dira, baliatzen dituen ustiatzeari lotutako neurriarekin proportzionalak badira eta ustiatzeari lotutako lurzoruaren erabilerrari lotuta badago.
4. Ez da baimentzen bizitegi-erabilerarako eraikin berriak eraikitzea. Salbuespenez, NBko organo kudeatzaileak baratze- edo abeltzaintza-ustiapen ekonomikoei lotutako bizitegi-erabilerarako eraikuntzak baimendu ahalko ditu baso-ekoizpeneko eta landazabaleko eremuetan soilik, baldin eta lurzoruari eta hirigintzari buruzko ekainaren 30eko 2/2006 Legearen 31. artikuluan eta lege hori garatzen duten premiazko neurriari buruzko 105/2008 Dekretuan zehazten diren baldintzak betetzen badituzte.

Salbuespenez, arduraduna bertan etengabe egotea eskatzen duten NBko zerbitzuei, sistema orokorrean edo onura publikoko beste sistema batzuei lotutako eraikinak baimendu ahalko dira, NBko lurraldean nahitaez kokatu behar direnak, beste hautabiderik ez dagoelako, baldin eta NBko kontserbazio-helburuei nabarmen eragiten ez badiete. Nolanahi ere, NBaren eremuan lurzoru urbanizaezineko eraikuntzetarako hirigintza-lizentzia eman baino lehen, organo kudeatzailearen baimena eduki beharko da.

5. Debekatuta dago energia elektrikoa sortzeko eta eraldatzeko instalazio berriak jartzea, haize-parkeak eta lotutako azpiegiturak instalatzea, NBaren eremu osoan.
6. Ez da baimentzen energia edo fluidoak garraiatzeko, telekomunikazioetarako edo antzeko xedeetarako aireko azpiegitura berriak eraikitzea. Salbuespenez, eta badauden azpiegitura eta eraikinetarako zerbitzu gisa edo NBko zerbitzurako, eta behar bezala justifikatutako kasuetan, NBko organo kudeatzaileak baimendu ahalko ditu.
7. NB guztian debekatuta daude gasa, petrolio eta produktu deribatuak garraiatzeko azpiegiturak. Lurpeko gainerako azpiegitura linealak (kolektoreak, ur-eroanbideak, telekomunikazio-sareak, linea elektrikoak, etab.), ahal bada, badauden azpiegitura eta zortasunetan bermatuko dira, organo kudeatzaileak egokiro ebaluatu eta haien aldeko txostena eman ondoren.
8. Urkiolako Naturagune Babestua zeharkatu behar duten azpiegitura linealak BI-623 errepidearen ingurunera mugatuko dira eta, horretarako, harrera-eremua eta baso- eta abeltzaintza-eremua erabiliko dituzte.
9. Oro har debekatuta daude instalazio industrialak, metaketa-biltegiak, erabilera industrialari lotutako substantzia kimikoak eta hondakinak, baita NBko intereseko habitatetan edo espezieetan eta natura-ondareko beste elementu batzuetan eragin nabarmena izan dezakeen beste edozein erabilera industrial, eraikuntza-erabilera edo azpiegitura.
10. Debekatuta daude zaborteziak, hondakindegia, materialen, ibilgailuen edo makinaren aldi baterako zein behin betiko bilketa edo metaketa eta haien mantentze-lanak, NB osoan, organo kudeatzaileak salbuespenezko arrazoiengatik baimendu ezean. Hori gertatuz gero, horretarako berriaz adierazitako lekuetan egingo dira bakarrik, eta inoiz ez kontserbatu beharreko habitatetan. Gainera, hala badagokio, hondakinak hondakindegietan biltegitratuta eta betelanak eginda ezabatzea arautzen duen otsailaren 24ko 49/2009 Dekretuan ezarritakoa hartuko da aintzat.
11. NBa, osorik hartuta, "babes-eremutat" jotzen da, abuztuaren 29ko 1432/2008 EDak, goi-tentsioko linea elektrikoetako hegaztien elektrokuzioaren eta talken ondoriozko heriotzak murrizteko neurriak ezartzen dituenak, ezarritakoaren arabera, Ingurumen eta Lurralde Politikako sailburuaren 2016ko maiatzaren 6ko aginduan (horren bidez, arriskupean dauden hegazti-espezieen ugalketa, elikadura, barreiadura eta kontzentrazioarako lehentasunezko eremuak mugatzen dira eta hegazti-faunaren babes-eremuak, non goi-tentsioko aireko linea elektrikoetan ez elektrokutatze edo talka ez egiteko neurriak aplikatuko baitira, argitaratzen) ezarri bezala. Beraz, Urkiolako NBan dauden lineei dagokienez, aipatutako araudian ezarritako arauketak aplikatu beharko dira.
12. EKZPak dauden eta hala behar duten azpiegiturak basa-faunarentzat egokitzeko eta iragazkortzeko neurriak ezarriko ditu, mota guztietako garraio-azpiegiturak, komunikazio-azpiegiturak eta energia sortzeko azpiegiturak barne, baita haien osagai artifizialak ere (deribazio-kanalak, karga-ganberak, drainatze-sareak, kanadar pasabideak, etab.). Halaber, erabiltzen ez diren baso-pistak leheneratzeko neurriak ezarriko ditu.

13. Faunarentzako puntu beltzak detektatzen badira, bai bide-sarean, bai sare elektrikoan edo NBko beste azpiegitura batzuetan, istripu-tasa murrizteko ekintzak gauzatuko dira, fauna-pasabideak egokituz, lineak zuzentzeko jarduketak eginez, etab.
14. Bordak eta aterpeak handitu, berregituratu edo erreformatzeko, NBko organo kudeatzailearen baimena eduki beharko da. Inguruneko paisaiarekin adosten diren materialak baliatuko dira. Era berean, obra-hondakinak ingurunetik kendu beharko dira.
15. Kiropteroen edo intereseko beste espezie batzuen aterpeak dauden eraikinetan, zubietan edo bestelako azpiegiturretan obrak egiteko, organo kudeatzailearen aldeko txostena eduki beharko da eta une oro bermatu beharko da haien kolonien eta aterpeen kontserbazioa.
16. Gainera, titulartasun publikokoak zein pribatukoak izan, eraikinak birgaitzeko eta estalkiak edo kultura-ondareko elementuak (hala nola, txabolak, baselizak, zubiak, errota...) konpontzeko obretarako lizentziek eta baimenek, kiropteroen aterpeak dauden NBaren eremuan onesten direnek, berariaz aipatuko dituzte horiek babesteko bete behar diren baldintzak. Arauketa horretan, besteak beste, debeku hau sartuko da: ezingo da birgaitzeko eta konpontzeko lanik egin kiropteroak umatzen diren hilabeteetan —maiatzaren 1etik abuztuaren 31ra bitartean— ezta hibernatzen duten hilabeteetan ere —abenduaren 1etik otsailaren 28ra bitartean—, organo kudeatzaileak berariaz baimendu ezean; hartara, organo horrek espezieon eskakizunak eta azpiegituren kontserbazio-beharrak hartuko ditu kontuan.

Nolanahi ere, debekatuta dago produktu organokloratuak edo organofosforatuak erabiltzea zuraren tratamendu intsektizidetan, bai eraikinak eta instalazioak zaharberritzean bai horiek birmoldatzean. Permetrinak erabili ahalko dira, Naturagune Babestuko organo kudeatzailearen baimenarekin, maiatzetik abuztura bitarteko alditik kanpo.

Sarbide errazeko tokietan kiropteroen koloniak edo aterpeak aurkitzen badira, organo kudeatzaileak kasu bakoitzean proposak diren neurriak hartuko ditu horietan bandalismoa saihesteko.

17. Debekatuta dago Babes Bereziko Eremuetan pista berriak eraikitzea, NBAP honen 5.1 artikuluan definitutako babes-eremuak barne. Orobat debekatuta daude gune erabakigarrietatik igarotzen direnak edo sai zuria eta beste espezie harkaiztar mehatxatu batzuk egon ohi diren puntuetarako sarbidea errazten dutenak. NBko gainerako aldeetan, basogintza-lanetarako, nekazaritzako eta abeltzaintzako jardueretarako eta larrialdietarako (suteak itzaltzeko, uholdeetarako, etab.) erabiltzen direnak soilik baimenduko dira.
18. Nolanahi ere, pista berriak irekitzeko, organo kudeatzailearen aldeko txostena beharko da. Sustatzaileak beharra justifikatu beharko du, diseinu eta trazadurarako hautabideak aipatu, obraren eragina ebaluatu, eta sor daitekeen ingurumen-inpaktua txikiagotzeko hartuko dituen neurrien berri eman. Trazaduraren diseinuan, %10 baino gehiagoko maldak saihestuko dira. Muga hori salbuespenezko kasuetan gaingitu ahalko da, paisaia-inpaktu kaltegarriak saihesteko asmoz. Bide horiek ur-pasaguneak eduki beharko dituzte lursaileko hustubide naturaletan, bai iraunkorrak bai urtarokoak. Pisten eraikuntzan eta konponketan sobera dauden materialen metaketa zorrotzasunez kontrolatuko da.
19. Instalazio ez-linealak debekatuta daude, NBko kontserbazio-helburuak (ikerketa, zerbitzuak, etab.) lortzeko balio dutenak izan ezik. Inoiz ez, nolanahi ere, babes bereziko eta ibai-sistemako eremuetan. Instalazio horiek organo kudeatzailearen aldeko txostena eduki beharko dute, eta

organo horrek debekatu ahalko du paisaia-hauskortasun handieneko eremuetan (EKZPan definituko dira) horrelakoak instalatzea.

18. artikulua.- Ur-baliabideen erabilera

1. Uren legearen testu bateginaren 59.7 artikuluan ezarritakoarekin bat etorritz, emari ekologikoak ez dira erabiltzekoak; aitzitik, ustiapen-sistemei oro har ezartzen zaien murrizketatzat hartu behar dira.
2. Bestalde, Natura 2000 sareko eremu babestuek eragin nabarmenak jaso dezaketenez emari ekologikoen erregimenen arabera, emariok habitaten edo espezieen aldeko kontserbazio-egoera mantentzeko edo leheneratzeko egokiak izango dira, haien eskakizun ekologikoak beteko dituzte eta haientzat ezinbestekoak diren funtzio ekologikoak epe luzean mantenduko dituzte. Babestu beharreko espezieei dagokienez, emari ekologikoen erregimenaren helburua izango da espezie horien funtzionaltasun ekologikoa babestea eta mantentzea (ugaltzeko, umatzeko, elikatzeko eta atsedean hartzeko guneak), baita habitatena ere, espezie horiek babesteko araudietan jasotako betekizun eta jarraibideekin bat etorritz.
3. NBko uren aprobetxamendurako emakidetan, eremu horri dagozkion plan hidrologikoetan ezarritakoa aplikatuko da, arroaren arabera eta betiere, aukera guztien artean, habitaten eta espezieen kontserbazio-egoera ona mantentzeko edo leheneratzeko onuragarriena den emari-erregimena esleituz, haien eskakizun ekologikoak (ugalketa, umatzea, elikadura eta atsedena) betetzeko eta haientzat ezinbestekoak diren ur-masen funtzionaltasun ekologikoa epe luzean mantentzeko.
4. Uren aprobetxamendurako emakida berri bakoitzerako espedientearen esparruan, haren beharra, teknikoki bideragarriak diren hautabideak eta aukeratutako irtenbidearen ingurumen-egokitasuna analizatu beharko dira, eta gunean kontserbatu beharreko elementuetan eta bereziki eremu hezeetan eragin nabaririk sortuko ez dela bermatu. Erregimen hidraulikoa nabarmenki aldatzea badakar, ebaluazio aproposa egingo zaio.
5. Organo kudeatzailearen aldeko txostena eduki beharko da ur-aprobetxamenduetarako emakida berriak eman aurretik edo indarrean dauden emakiden funtsezko ezaugarriak aldatu aurretik.
6. Baimendutako erabileren funtzionamendu zuzenerako ezinbestekoak diren azpiegiturak eraikitzea eta mantentzea baimentzen da, kontserbatu beharreko elementuen babesa arriskuan jartzen ez badute edo arriskuan jartzeko aukerarik sortzen ez badute.
7. NBko organo kudeatzaileak, arro-erakunde eskudunaren aurrean, emarien adarren zaintza eta kontrola sustatuko ditu, edozein aprobetxamendu-motatarako, baita emari ekologikoen erregimenaren aplikazioa ere, ur-aprobetxamendurako emakida zahar eta berrietan. Hartara, arreta berezia jarriko du emariak murrizteak NBko kontserbazio-helburuak erdiesteko mehatxu handiagoa ekar dezakeen kasuetan.
8. Era berean, arro-erakunde eskudunaren aurrean, ur-baliabideen aprobetxamendurako instalazioen egituren egokitzapena sustatuko da, ur-inguruneari lotutako espezieen mugikortasuna eta ziklo biologikoaren garapena zailtzen badute. Egokitzapen horretan, zenbait jarduketa egingo dira faunaren goranzko nahiz beheranzko zirkulazioa ahalbidetzeko, ibai-konektagarritasuna hobetzeko eta finkatutako emari ekologikoen erregimena kontrolatzeko.
9. Edozein obra hidrauliko egiteko, NBko organo kudeatzailearen aldeko txostena eduki beharko da.

10. Debekatuta dago NBan baimendutako erabilerei, suteak itzaltzeari eta biodibertsitatea hobetzeari lotuta ez dauden putzuak eta biltegiak eraikitzea edo instalatzea. Ura atxikitze edo biltegiratzeko xedea duten instalazioak (adibidez, edanlekuak, uraskak, putzuak edo biltegiak) eraikitze edo aren aprobetxamendurako nahitaezko emakidaz gain (hala badagokio), organo kudeatzailearen aldeko txostena eduki beharko da; organo horrek haren kokapenaren egokitasuna ebaluatuko du, babestu beharreko habitaten eta espezieen kontserbazioari eta eremu hezeetako erregimen naturalaren mantentzeari dagokienez. Instalazio horiek anfibioen edo basa-fauna babestuko beste espezie batzuen heriotza saihesteko neurriak izango dituzte.
11. Lotutako edanlekuak eta itxiturak halako moduan eraiki eta mantenduko dira non putzuz betetako eremuetan azienda sartzea saihestuko den. Ur-harguneek, nolahi ere, eremu horiek mantentzeko nahikoa den emari askea utziko dute.
12. Ezingo da aplikatu produktu fitosanitariarik, ongarririk, araztegiko lohirik, konpostik, mindarik edo simaurrik. Halaber, aplikazio horietarako erabilitako makinak ezingo dira garbitu putzuz beteta dauden edo elurra duten lursailen gainean, ezta ur ibili edo geldien gainean ere.
13. Debekatuta dago zentral hidroelektriko berriak instalatzea edo badaudenak handitzea.

19. artikulua.- Erabilera publikoa.

1. Erabilera publikoko kudeaketa helburu honen menpe egongo da: NBaren eremuko habitat naturalen, basa-faunaren eta basa-floraren kontserbazioa bermatzea, bereziki gunearen kudeaketan funtsezkotzat jotzen diren elementuena. Ingurune naturaleko elementu bitxiak eta kalteberenen kontserbazioa beti lehenetsiko zaio erabilera publikoaren eskariari. Beraz, NBko organo kudeatzaileak beharrezkotzat jotzen dituen premiazko neurriak eta mugak ezarri ahaliko ditu, babes-helburuak betetzeko asmoz, batez ere babes bereziko eremuetan; hain zuzen, eremu horietan ez da baimenduko habitatentzako, espezieentzako eta kontserbatu beharreko beste elementu batzuentzako mehatxu-faktorea ekar dezakeen jarduerarik.
2. Urkiolako NBko kudeaketa-jarraibideak, erabilera publikoari dagokionez, EKZPan eta Urkiolako Erabilera Publikoko Planean (EPPan) zehaztuko dira; azken plan hori organo kudeatzaileak egin beharko du. Plan horietan, berariazko irizpideak, arauketak eta neurriak ezarriko dira, gutxienez alderdi hauei buruz: interpretazio-zentroak, atsedenlekuak, mendi-ibiliak, kirol-jarduerak, erabilera publikoko jarduera antolatutakoak eta komertzialak, basa-espezieen aprobetxamendu publikoan oinarritutako jarduerak barne (ornitologia); kanpaldiak, basa-produktuen bilketa, basoko bide-azpiegituren sarea, sarbideak eta ibilgailuen zirkulazioa. EPPak Naturagune Babestua sektoretan banatu ahaliko du erabilera publikoari dagokionez duen kalteberatasunaren arabera, ezarritako zonakatzeko, NBAP honetan erabilera eta jardueretarako xedatutako mugak eta basa-espezie mehatxatuentzako aldi erabakigarriak kontuan izanik.
3. Kanpaldi libre kontrolaturako eta kanpaleku antolatuetarako baimenak mugatu egingo dira harrera-ahalmen nahikoa duten gunetara, kontserbazio-helburuekin bat etorritik eta dauden aterpe edo atsedenlekuen ingurunean.
4. Oro har, txirrindularitza eta zaldiketa debekatuta daude Urkiolako NBko zidor-sarean, organo kudeatzailearen baimena eduki edo NBko EKZPan edo EPPan ezartzen diren eremuetan egin ezeko, beste erabilera batzuekin bateragarriak direla zehaztu ondoren eta ibiltariak eta paseariak zidor-sareari ematen dioten erabilera lehenetsiz.
5. Urkiolako NBaren barrualdean aisia-jarduera antolatutakoak egiteko, NBko organo kudeatzaileari aurrerapen nahikoarekin jakinarazi beharko zaio, eta organo horrek jarduerok burutzeko

baldintzak zehaztu ahalko ditu, kontserbatu beharreko elementuen gaineko eragin nabariak saihesteko asmoz; dena den, baliteke beste baimen batzuk beharrezkoak izatea, kasuan kasuko jardueraren arabera.

6. Kirol-ekitaldi antolatu masiboek (adibidez, mendiko lasterketek, orientazio-lasterketek, mendimartxek, BTT edo zaldizko martxek eta bestelakoek) eta guztiz edo neurri batean NBaren eremuan garatzen diren erabilera publikoko jarduera komertzialek organo kudeatzailearen baimena eduki beharko dute; organo horrek gunean eta kontserbazio-xedeetan sor daitezkeen eraginak identifikatu beharko ditu eta, horietan oinarrituta, prebentziozko neurriak eta neurri zuzentzaileak ezarri eta jarduerak kontserbatu beharreko elementuetan duen inpaktuaren jarraipena egiteko protokolo bat diseinatu.

Organo kudeatzaileak jarduera horiek garatzen diren aldia eta eremua mugatu ahalko ditu, NBko kontserbazio-helburuak eta zonakatzea aintzat harturik. 5.1 artikuluan definitutako babes-eremuak, erreserba integraleko eremuak eta babes berezikoak errespetatuko dira gutxienez; horietan ez dira erabilera horiek baimenduko, behar bezala justifikatutako salbuespenezko arrazoiak daudenean izan ezik, eta baldin eta natura-ondareko elementuen kontserbazioa bermatzen bada, babes bereziko eremuetan.

Oro har, jarduera horiek ez dira gaueko ordutegian baimenduko, dauden atsedenleku, ekipamendu edo azpiegiturei lotutako erabilera publikoko eremuetan izan ezik.

Urkiolako NBaren barrualdean aisia-jarduera antolatuak egiteko, organo kudeatzaileari aurrerapen nahikoarekin jakinarazi beharko zaio, eta organo horrek jarduerok burutzeko baldintzak zehaztu ahalko ditu, kontserbatu beharreko elementuen gaineko eragin nabariak saihesteko asmoz; dena den, baliteke beste baimen batzuk beharrezkoak izatea, kasuan kasuko jardueraren arabera.

7. Debeekatuta dago eskalatzeko bide berriak irekitzea eta jarduera hori horretarako baimendutako leku eta aldietatik kanpo egitea; leku eta aldi horiek eskalada arautzeko planetan ezarrita daude, eta foru-erakundeek aldizka eguneratzen dituzte.
8. NBAP honetan ezarritako berariazko debekuak alde batera utzita, mendi-ibiliek baimentzen dira baldin eta ibilgailu motordunak erabiltzerik ez badakarte eta fauna eta flora mehatxatuetako populazioei eragiten ez badiete. Bizikletazko zirkulazioa eta zaldizko kirolak NBko organo kudeatzaileak zehazten dituen bideetan, pistetan eta zidor-sarean soilik egingo dira.
9. Guneko balio natural, sozial edo kulturalak hondatzen dituzten edo honda ditzaketen jarduerak organo kudeatzailearen baimena behar dute.
10. NBko lurralde osoan debeekatuta dago jolas-xedeekin egurra moztea organo kudeatzailearen baimenik gabe. Inoiz ez da erabilera hori baimenduko babes bereziko eremuetan.
11. Debeekatuta dago jolas-xedeekin sua piztea, horretarako gaitutako lekuetan eta aldietan izan ezik.
12. Debeekatuta dago NBko zirkulazio mugatuko bide eta pistetan ibilgailu motordunak erabiltzea. Bide horiek NBko zerbitzuek (zaintza, sorospen eta salbamendukoek) eta beste administrazio batzuek beren eskumenak (JPHaren zaintza eta kontrola, etab.) gauzatzean soilik erabili ahalko dituzte, baita baimendutako erabileretarako (nekazaritza, abeltzaintza eta basogintzakoetarako) eta mendiko aterpeen zerbitzurako ere. Horretarako, jabeek eta gainerako erabiltzaileek organo kudeatzailearen erregistro egokian inskribatuta egon beharko dute; organo horrek, orobat,

zirkulatzeko baimen puntualak eman ahalko ditu beste xede batzuetarako. Era berean, ehiza-jarduerarako egun baliodunetan soilik, organo kudeatzaileak ehiztarien ibilgailuak igarotzea baimendu ahalko du, betiere berak alde zuzenetik adierazitako aparkalekuetaraino, edo ehiza larriko piezak biltzeko eta beste zerbitzu puntual batzuetarako.

13. Txakurrek lotuta joan beharko dute erabilera publiko intentsiboko atsedenlekuetan, bideetan eta zidorretan, baita larre-eremuetan ere abereak dauden aldietan. Arau horretatik salbuetsita daude laneko txakurrak, abereei laguntzen dietenak edo NBko zaintza-jarduketetan eta kudeaketa-jarduketetan (erreskateetan, etab.) parte hartzen dutenak eta, ehizatzeko aldi baliodunean, ehiza-txakurrak ere bai.
14. Debekatuta dago gunean lasaitasuna eta baretasuna hondatzea ihes-hodi libre daren ibilgailuak, megafonoak, turutak, musika-tresnak, irrati-gailuak edo antzekoak erabiliz, bolumen gogaikarria edo Urkiolako NBan kontserbatu beharreko espezieetan eragin kaltegarriak izan ditzakeen bolumena badute.
15. Barrunbe bat bisitatzea errazteko xedea duten eta kobaren barruan geratu behar diren babes-elementuen (pitoien, soken eta abarren) instalazio orok NBko organo kudeatzailearen berariazko baimena eduki beharko du.
16. Naturagune Babestuaz kanpoko pertsonen edo erakundeen menpe dagoen hezkuntza-azpiegituren instalazio orok (eraikinek, panelek, seinaleek eta abarrek) NBko organo kudeatzailearen baimena eduki beharko du.
17. Halaber, aintzat hartu gabeko beste edozein nahasmendu mugatu ahalko du organo kudeatzaileak, haren kokapena, iraupena edo maila akustikoa dela-eta sai zuriaren umatzeari, elikadurari edo atsedinari kalte egin ahal badio espeziearentzako gune erabakigarrietan, ezarritako aldi erabakigarrietan.
18. Debekatuta dago bideak eta ibilbideak margo edo beste elementu ezabaezinez balizatzea edo markatzea, NBko GR, PR edo zidorretatik kanpo. Naturagune Babestuaz kanpoko taldeek antolatutako ibilbideetan seinaleak jartzea ezinbestekotzat jotzen bada, NBko organo kudeatzailearen baimena eduki beharko dute, eta markatu beharreko ibilbidea, pertsonen kopurua eta egingo diren data doia zehaztu beharko dira. Ekitaldi berezietan erabilitako edozein motatako seinaleak kendu egin beharko ditu baimendutako taldeak berak ekitaldia gertatzen den unean.
19. NBaz kanpoko seinale guztiak (errotuluak, oroitzapenezko edo hilobietako plakak edo monumentuak, mendizaleen postontziak, etab.) ahalik eta gehien mugatuko dira, iraunkorrak zein behin-behinekoak izan. Komenigarritzat joz gero, organo kudeatzaileak baimendu eta arautu beharko ditu seinale horiek.
20. NBan instalatzen diren karteak edo seinaleak ezingo diete elementu naturalei edo kultura-ondasunei eragin edo kalterik egin.
21. Debekatuta dago kanpinak instalatzea.
22. Debekatuta dago NBko bisitariak barrualdean aparkatzea, harrera-eremuan horretarako gaitutako eremuetan, zirkulaziorik gabeko bideetan eta EKZPan definitutako diren leku baimenduetan izan ezik. Aparkalekuak diseinatzean, atsedenlekuaren ahalmena kontuan hartuko da eta sor dezaketen paisaia-inpaktua saihesteko ahalegina egingo da.

20. artikulua.- Zientzia- eta ikerketa-jarduerak.

1. NBko ikerketa-jarduerak, ahal denean, honetan ardaztuko dira: gune babestuan kontserbazio-jarraibideak ezartzean eta biodibertsitatearen eta geodibertsitatearen kontserbazio-egoera zehaztean eta horren jarraipena egitean. Horretarako, arreta berezia jarriko dute mehatxu-maila handiagoa edo kontserbazio-egoera txarragoa duten Batasuneko edo eskualdeko intereseko habitateetan eta espezieetan, baita beren funtzionaltasun ekologikoagatik eta ekosistemen egoeraren adierazle izateagatik funtsezkoak izan daitezkeen espezieetan ere. Funtsean, alderdi hauek hartuko dira aintzat: banaketa, populazioen kontserbazio-egoera eta jasaten dituzten presio eta mehatxuak.
2. Horri dagokionez, NBan egiten diren zientzia- eta ikerketa-jarduerak natura-ondareko elementu jakin batzuei emango diete lehentasuna, hain zuzen ere kontserbatzeko Urkiola ezinbesteko gune garrantzitsuak (II. eranskinaren, memoriaren, 3.2.4 idatz-zatia).
3. NBko zientzia- edo ikerketa-jarduerak NBko organo kudeatzaileari jakinarazi beharko zaizkio, gauzatu baino lehen.
4. Fauna mehatxatuaren jarraipena egiteko lanetan, batez ere ibai-ibilgurei edo eremu hezei lotutakoari dagokionez, laginketak desinfekzio nahikoarekin egingo dira, agente patogenoak eremu batetik bestera transmititzea saihesteko.
5. Funtz publikoek finantzaturako zientzia- edo ikerketa-jardueretan Naturagune Babestuko baliabideei buruzko ezagutzan agerian jartzen den edozein aurrerapen NBko organo kudeatzaileari jakinarazi beharko zaio. Horrek, bestalde, Eusko Jaurlaritzako organo eskudunari emango dio lan horien datuen eta emaitzen berri, Euskadiko Naturari buruzko Informazio Sistemari (ENIS) informazioa eguneratuta edukitzeko helburuarekin. Horrez gain, informazio hori argitaratzeko eta jendarteratzeko laguntza eta erraztasunak emango ditu, natura-baliabideen babeserako arriskurik ez badakar. Funtz publikoek finantzaturako ez dauden azterketetan edo lanetan, aktiboki sustatuko da xedapen hori betetzea.
6. Berariaz debekatuta dago ale edo material naturalak biltzea, mineralak, fosilak, flora-espezieak zein fauna-espezieak izan, ikerketa-lanak xede dituzten espezimenen bilketa eta aprobeixamendu aratuak izan ezik, aipaturako organo kudeatzailearen baimena badaukate.
7. Jendaurrean jarri beharreko agiri guztiak, NBAP honen helburuekin zerikusia daukaten eta baliabide publikoek kontratatzen eta finantzatzen diren NBari buruzko lan zientifiko eta teknikoek dibulgaziozko laburpen bat jaso beharko dute, herritarrek erraz ulertzeko modukoa, eta hori ingurumen-organismoari bidaliko zaio ENISen sartzeko.

3. KAPITULUA. NATURAGUNE BABESTUAREN ZONAKATZEAREN ETA BABES-EREMUEN ARABERAKO ARAUKETAK

1. ATALA. Naturagune Babestuaren zonakatzea

21. artikulua.- NBaren zonakatzea kontserbatu beharreko habitaten eta espezieen banaketaren arabera eta gunearen erabileraren arabera

1. Urkiolako Naturagune Babestuaren zonakatzearen xedea da eremu bakoitzaren barruan erabileren eta aprobeixamenduen berariazko antolamendua ezartzea; eremu horiek beren balio naturalak, kontserbazio-egoera eta kalteberatasuna kontuan izanik bereizi dira, baita dauden erabilerak eta aurreikusitako joerak aintzat hartuta ere.

Gainera, zonakatze horrek gunea Natura 2000 sarean sartzea eragin duten habitaten eta espezieen kontserbazio-egoera ona mantentzeko edo lortzeko beharrari erantzuten dio. Halaber, natura-ondareko elementu guztiak babestea du helburu, geodibertsitatea barne, erabilera publikoarekin eta jarduera ekonomikoen mantentzearekin batera, baldin eta gorde nahi diren balioekin bateragarriak badira.

2. NBaren zonakatze-mapa I. eranskinean dago. Eremu hauek bereizi dira:

Eremua	Azalera (ha)	NBaren azaleraren %
a) Babes bereziko eremuak	2.860,96	% 40,74
b) Basogintza-erabilera estentsiboa duten kontserbazio-eremuak	2.209,01	% 31,46
c) Abeltzaintza-erabilera estentsiboa duten kontserbazio-eremuak	884,49	% 12,60
d) Leheneratze ekologikoko eremuak	22,80	% 0,32
e) Baso-ekoizpeneko eta landazabaleko eremuak	926,13	% 13,19
f) Ibai-sistema	12,24	% 0,17
g) Harrera-eremua	106,01	% 1,51
h) Ekipamendu eta azpiegituretarako eremuak	0,86	% 0,01
Gutzikoa	7.022,50	% 100,00

3. Era berean, babes-eremu periferiko bat ezartzen da, 100 metroko zabalerakoa, gunearen kanpoko mugatik neurtuta; Artaungo sektorean, Mañarierreka ibaiaren haranean eta Bargondian zabaltzen da, I. eranskineko mapan zehaztutako zedarriztapenaren arabera. Hiriguneak, landaguneak eta industria-sektoreak eremu periferikotik kanpo uzten dira.

22. artikulua.- Babes-eremu periferikoa

1. NBko babes-eremu periferikoa NBAPa onesteko dekretuaren I. eranskineko mapan agertzen dena da. GeoEuskadi Euskadiko Datu Espazialen Azpiegiturearen Atariko bisorean kontsultatu edo horko artxibo digitaletik deskarga daiteke.
2. *NKLTBaren 9.2* artikuluan ezarritakoaren ondorioetarako, Urkiolako Naturagune Babestuko babes-eremu periferiko bat ezartzen da, kanpoaldetik datozen inpaktu ekologikoak eta paisaia-inpaktuak saihesteko helburuarekin. Eremu hori 100 metroko zabalerako babes-banda da, gunearen kanpoko mugatik neurtuta; Artaungo sektorean, Bargondian eta Mañarierreka ibaiaren haranean zabaltzen da, dokumentu honetako eranskin kartografikoan zehaztutako zedarriztapenaren arabera. Hiriguneak, landaguneak eta industria-sektoreak eremu periferikotik kanpo uzten dira.

NKLTBaren 9.2 artikuluan ezarritakoaren ondorioetarako, Urkiolako Naturagune Babestuko babes-eremu periferiko bat ezartzen da, kanpoaldetik datozen inpaktu ekologikoak eta paisaia-inpaktuak saihesteko helburuarekin. Eremu hori 100 metroko zabalerako babes-banda da, gunearen kanpoko mugatik neurtuta; Artaungo sektorean, Bargondian eta Mañarierreka ibaiaren haranean zabaltzen da, dokumentu honetako eranskin kartografikoan zehaztutako zedarriztapenaren arabera. Hiriguneak, landaguneak eta industria-sektoreak eremu periferikotik kanpo uzten dira.

Eremu periferiko horren zedarriztapenaren xedea da Artaun-Aramotzeko inguruneko artadiak (9340 *Quercus ilex* eta *Quercus rotundifolia* espezieen basoak) babestea, kontserbaziorako balio ukaezina biltzen baitute. Eremu honetan intereseko beste habitat batzuk kokatzen dira, hala nola: 4030 txilardi lehor europarrak, 4090 elorri-triska duten txilardi oromediterraneo endemikoak, 6510 sega-belardi pobreak eta 8130 luizi mediterraneo mendebaldetar eta termofiloak.

Mañarierreka ibaiaren haranean, eremu periferikoaren hedadura handitu egiten da, Urkuletako karsta barne hartzeko asmoz, artadi eta koba interesgarriak dituelako. Bargondian, harkaitzak babes-eremu periferikoan sartzen dira.

2. ATALA. Babes bereziko eremuak

23. artikulua.- Definizioa

Habitat natural edo espezie bakanen edo oso mehatxatuen ordezkari onenak hartzen dituzten lurraldeko gunek dira. Beren bitxitasunagatik, ezaugarri adierazgarri edo estetikoengatik eta basa-faunaren edo basa-floraren kontserbaziorako garrantzitsuak izateagatik balio natural gailenak dauzkaten enklabeei dagozkie.

Babes bereziko eremuek, guztira, 2.861 ha hartzen dituzte, hots, Urkiolako NBaren azaleraren % 40,74.

24. artikulua.- Deskribapena eta kokapena

1. Eremu hauetan, Batasuneko edo eskualdeko intereseko habitat-mota eta espezie-mota hauen ordezkari onenak daude, NBko funtsezko elementu gisa hautatuak eta memoriaren (II. eranskinaren) 3.2 idatz-zatian zehatz-mehatz deskribatuak:
 - a) Harkaitzetako eta kobetako habitatak. Lotutako interes bereziko flora eta fauna (megaforbioak, hegazti harkaitzarrak eta kobetako kiropteroak).
 - b) Baso natural eta erdinaturaletako habitatak dituzten masak (hariztiak, hostozabalen baso mistoak, artadiak, urkidiak, amilburu-oineko basoak). Lotutako basa-flora eta basa-fauna: kiropteroak eta basoko hegaztiak, ugaztunak, ornogabeak (koleoptero saproxilikoak, ropalozeroak, etab.).
 - c) Pagadiak (bai basofiloak bai azidofiloak): babes bereziko eremuetan sartzen dira harkaitzetan barreiatutako gunek eta horien aldameneko gune txikiak.
 - d) Harkaitzei lotuta dauden eta haiekin mosaikoa eratzen duten larre harritarrak.
 - e) Txilardietako eta sastraketako habitatak. Lotutako intereseko flora eta fauna (goimendiko eta landazabaleko abifauna, kiropteroak eta narrastiak).
 - f) Eremu hezeak. Trantsizio-zohikaztegiak, lotutako interes bereziko flora eta fauna (narrastiak, anfibioak eta odonatuak).
 - g) Interes geologikoko eta paisaia-intereseko lekuak.
2. Hautatutako gunek, funtsean, Urkiolako kareharri-azaleratzei dagozkie eta enklabe haiek hartzen dituzte barne:

- Astxiki-Untzillatx-Anboto-Zabalandi-Arangio lerrokaduran dauden harkaitzak eta kareharri-gailurreriaren adarrak. Alluitzeko IGLak (elurtegia), Larranoko kareharriak eta basaltoak eta Anbotoko kareharriak eta gailurrak hartzen ditu barne. Eremu honetan, 8210 landaredi kasmofitikoa duten aldapa harritsu kaltzikolak izeneko Batasuneko intereseko habitata gailentzen da eta mosaikoa osatzen du 6170 larre alpetar eta subalpetar karetsuak izeneko habitatarekin, paisaia-interes handiko multzo batean.
- Mugarra-Leungane-Aramotzeko harkaitzak. Eremu karstiko zabala da, NBko handiena; Aramotzeko mendilerrotik Mugarra tontorreraino hedatzen da. Aramotzek agerpen karstikoak ditu bereizgarri: orratz-lapiaza, dolinak, etab.; Mugarako kareharri-puskaren hegoaldeko mazelako horma bertikal eta ia leunen desberdinak dira. Intereseko landare-formazio batzuk nabarmentzen dira, adibidez, amilburu-oineko basoak (Tilio-Acerion mazelatoko basoak, luiziak edo amildegia, EB 9180* KOD), Urkiolan oso banaketa murritzua baitute, eta Mugaran finkaturiko abifaunaren garrantzi handia ere gailentzen da.
- Eskuagatxeko artadiak eta karsta. NBko erdialdean kokatua. Urkiolako artadien azalera handiena hartzen du; haren mendebaldeko muga Indusiko karsterantz jaisten da, leunki.
- Artaun Indusiko artadiak, Eskuagatxekin batera, Urkiolako artadien azalera handiena hartzen dute.
- Urkiolan, Mugarako, Albixkarreko eta Eskuagatxeko artadiak gailentzen dira, baita Artaungo goiko aldekoak ere. Baso horiek Habitat Zuzentarauaren (92/43/EEE) I. eranskinean sartutako Batasuneko intereseko habitatak dira eta NBko “funtsezko elementuetakotzat” hartu dira. Gainera, kontuan hartu behar da Urkiolako artadietan EAEn banaketa mugatua duten flora-espezie batzuk aipatu direla, adibidez, *Epipactis parviflora*, *E. microphila*, *Limodorum arbustivum*, *Cephalantera damasonium* eta *C. longifolia* orkideak. Urkiolan, orkidea-espezie nabarmenenak artadian daude.
- Indusi-Baltzolako karsta. Indusiko karstaren multzoak (Baltzolako kobak, Jentilzubik eta Abaroko tunelak) interes geomorfologiko handia dauka, bere modelatze karstiko interesgarriagatik. Gainera, horrekin erlazionatuta, interes hidrogeologikoa azpimarratu behar da, dinamika karstikoa ulertzea ahalbidetzen duelako, hustulekuen eta iturburuen adibide bikainak dauzka eta. Baltzolako koba funtsezko gunea da Habitat Zuzentarauaren II. eranskinean jasotako kiroptero mehatxatuen espezieek, adibidez, *Rhinolophus euryale*, *Rhinolophus ferrumequinum*, *Rhinolophus hipposidero* eta *Miniopterus schreibersii* espezieek, aterpe hartzeko.

3. EAeko Hezeguneen Lurraldearen Arloko Planeko Hezeguneen Inbentarioan sartutako eremu hezeak eta 30 metroko babes-perimetro bat haien inguruan: Urkiolako istingak, B1B7_01 kodetik B1B7_16 koderaino. Eremu heze bakoitzerako babes-perimetroa ezarri arte, 30 m-ko babes-banda funtsezko elementu hori barne hartzen duten Batasuneko intereseko habitaten mugatik neurtuko da, agiri honi erantsitako habitaten kartografiarekin bat etorritz.

Harkaitzak bereziki garrantzitsuak dira harrapari harkaiztarrentzat; horien artean honako hauek nabarmentzen dira: sai arrea (*Gyps fulvus*), belatz handia (*Falco peregrinus*) eta sai zuria (*Neophron percnopterus*). Gunean egiten dituzte habiak, eta denak hegaztiei buruzko 2009/147/EB Zuzentarauaren I. eranskinean jasota daude. Era berean, guneko horiek naturagunearen barruan flora babestuaren kontzentrazio handiena dutenak dira.

Baso naturalek, pagadi azidofiloek, pagadi kaltzikolek eta artadiak ordezkaritza handia dute gune honetan. Gainera, belardi, larre eta txilardi ugari identifikatu dira, arestian aipatutakoak bezala, naturaguneko funtsezko elementu gisa.

Bestalde, kategoria honetan naturagunean dauden hezeguneak ere badaude, Batasuneko intereseko 7140 trantsizio-zohikaztegiak izeneko habitatarekin bat datozenak eta Urkiolako guneko funtsezko elementutzat hartu direnak.

Beraz, haien ezaugarriak arriskuan jar ditzakeen eraldaketa edo aprobetxamendu orotatik babestu behar diren guneak dira, eta horko erabilerak kontserbaziora, ikerketara eta badauden eta balioen kontserbazioarekin bateragarriak diren lehen sektoreko jarduera tradizionalen garapenera bideratu behar dira.

4. Eskala dela-eta edo zuhurtziagatik kartografiatu ezin diren beste enklabe batzuk ere barne hartzen dira babes bereziko eremu gisa:
 - a. Espezie nekrofagoen gune erabakigarriak edo etorkizunean izendatuko diren gune erabakigarriak.
 - b. Flora mehatxatuko espezieen kontserbazio-gune bereziak edo etorkizunean izendatuko diren kontserbazio-guneak eta haien babes-perimetroa; azken hori gutxienez 10 m-koa izango da, haien kokapen ezagunen ingurukoa.
 - c. Landaredi kasmofitikoa duten aldapa harritsu kaltzikolak (8210) eta turismoak ustiatu gabeko kobak (8310), beste eremu batzuetan sartuta daudenak eta eskala dela-eta kartografiatu ezin direnak.
 - d. Trantsizio-zohikaztegiak (7140), beste eremu batzuetan sartuta daudenak eta eskala dela-eta kartografiatu ezin direnak, eta 30 metroko babes-perimetroa haien inguruan eta Batasuneko intereseko habitaten kanpoko ertzean.
 - e. Kultura-ondareko, arkeologia-ondareko eta paleontologia-ondareko elementuak eta haien babes-perimetroa (adierazpenean zedarritzatutako eremua edo arkeologia-katalogoaren zedarritzapena). Horrela eraturako guneei "arkeologia- eta paleontologia-ondareko babes-eremu" esaten zaie.

25. artikulua.- Helburu orokor eta eragileak

1. Babes bereziko eremuetarako kontserbazio-helburu orokorra da haien dinamika naturalaren alde egitea, ahalik eta giza esku-hartze txikienarekin, kontserbazioa beste erabilera batzuen gainetik lehenetsiz eta haien bilakaera naturalaren jarraipena eginez.
2. Helburu orokor horrek helburu eragile hauek dakartza:
 - 2.1. Balio altuko enklabe horiek babestu eta kontserbatzea, haien dinamika naturalaren alde eginez, ahalik eta esku-hartze txikienarekin eta haietan eta haien ingurunean egiten diren jarduerak kontrolatuz.
 - 2.2. Hobekien kontserbatuta dauden baso-masen naturaltasuna, heldutasuna eta egiturazko konplexutasuna bultzatzea.

2.3. Batasuneko intereseko habitaten kontserbazioa bermatzea eta habitat horiei lotutako flora-espezieen eta fauna-espezieen kontserbazioa, populazio-eboluzioa eta bideragarritasuna bermatzea, batez ere NBko funtsezko elementu hauek:

- a. Harkaitz-habitatak eta kobak, mehatxu-faktoreak txikiagotu eta kontrolatzeko eta habitat horien ezagutza hobetzeko asmoz.
- b. Basoetako habitatak. Baso naturalek okupaturiko azalera handitzea eta haien egitura eta funtzioak hobetzea.
- c. Eremu hezeak. Helburua NBko hezegune nagusiak babestea da, kontserbazio-egoera ona lortu edo manten dezaten.
- d. Flora mehatxatua. Helburua da enklabe horiei lotutako flora mehatxatuaren populazioak monitorizatzea eta dauden berreskurapen-planetan ezarritako neurriak betearaztea. Era berean, berariazko kudeaketa-planik ez daukaten flora mehatxatuko espezieak berreskuratzeko planak egitea bultzatuko da.
- e. Basoetako eta kobetako kiropteroak. Helburua da kolonien kopurua eta tamaina mantentzea eta ahal den neurrian handitzea eta haien aterpe-, ugalketa- eta elikadura-habitaten ezaugarri fisikoak, biologikoak eta ingurumen-ezaugarriak kontserbatzea eta hobetzea, espezie guztiek habitat horiei ematen dieten erabileraren fenologia ezagutzea, hau da, hibernatzen duten eta umatzen diren aldiak, baita gizakiek haiekiko dituzten jarrerak hobetzeko hezkuntza-jarduerak sustatzea ere.
- f. Espezie harkaiztarrak. Helburua da espezie harkaiztar mehatxatuak kontserbatzea, habiak egiten dituzten gunek zorrotasunez babestuz, elikadura- eta bizi-eremuaren beharrezko gutxieneko azalera kontserbatuz eta berezkoak ez diren heriotza-arrazoia ezabatuz.
- g. Urkiolan eta haren babes-eremu periferikoan dauden interes geologikoko lekuen ezagutza hobetzea, haien balioa azpimarratzea eta haien garrantzia jendarteratzea.

2.4. Paisaiako elementu bakanak eta balio geologiko eta paisaia-balio bereziko gunek babestea eta kontserbatzea.

2.5. Arkeologia-ondarea eta paleontologia-ondarea babestea eta kontserbatzea.

26. artikulua.- Erabilera-araubide orokorra

1. Eremu hauek baliabide eta bitxitasun naturalak kontserbatzeko eta babesteko dira. Horretarako, egiten diren jarduerak zorrotasunez kontrolatuko dira. Basa-flora eta basa-fauna babesteko beharrezkotzat jotzen denean, banatzen diren eremuak edo enklabeak mugarriztatu edo markatuko dira, baita hesitu ere, beharrezkoa balitz.
2. Salbuespenez, organo kudeatzaileak jarduketak proposatu ahalko ditu, habitaten eta haiei lotutako espezieen kontserbazio-egoera hobetzeko eta haien osotasun ekologikoa arriskuan jar dezaketen mehatxuak geldiarazteko helburuarekin soilik.
3. Oro har, erabilera-araubideak lehentasuna ematen die habitaten eta haiei lotutako espezieen kontserbazio-egoera hobetzeko eta haien osotasun ekologikoa arriskuan jar dezaketen mehatxuak geldiarazteko xedea duten jarduketei.

27. artikulua.- Erabilera publikoa

1. Babes bereziko eremuak erabilera publiko mugatuko gunetzat joko dira Urkiolako Erabilera Publikoko Planak egingo duen sektorizazioan.
2. NBko organo kudeatzaileak baimendutako jarduketa zientifikoak, hezigarriak eta ingurumen-dibulgazioko jarduketak egin daitezke, guneon osotasun ekologikoari eragiten ez badiote. Ildo horretan, ikusi orobat kobei eta lotutako espezieei buruzko arauketak.
3. Kiropteroen lehentasunezko aterpea ez diren barrunbeetan espeleologia eta indusketa arkeopaleontologikoak egitekotan, Espeleologia Ondarea Kudeatzeko Planari jarraituz eta NBko organo kudeatzailearen baimenarekin egingo dira. Ikusi orobat kobei eta lotutako espezieei buruzko arauketak.

28. artikulua.- Basogintza-erabilera

1. Gutxienez, baso autoktonoko oraingo masak mantenduko dira, eta basogintza esku-hartzeen xedea haien egitura eta funtzioak hobetzea izango da.
2. Orain zuhaitzik gabe dauden eremu hauetako lursailetan, maldari edo higagarritasunari lotutako haien ezaugarriak direla-eta zuhaitz-estaldura iraunkorra behar badute, birpopulaketan erabili beharreko espezieen %100 autoktonoak izango dira. Lehenago espezie aloktonoez birpopulatutako lursailen egiten den birpopulaketa ororen %25 (azalerari edo oin-kopuruari dagokionez), gutxienez, zuhaitz-espezie autoktonoek osatu beharko dute.
3. Debekatuta dago eremu honetako basoetatik zur hila erauztea.

29. artikulua.- Abeltzaintza-erabilerak

1. Azienda egotea baimentzen da, baldin eta ez badu arriskuan jartzen natura-ondareko elementuen edo lotutako prozesu ekologikoen kontserbazio-egoera, eta betiere EKZPak eta, hala badagokio, Urkiolako Larreen Antolamendurako Planak araututakoaren arabera. Salbuetsita daude harkaitzen eremuak, hartxingadiak, lapiazak, megaforbioen eremuak eta eremu hezeak, haien kontserbazio-egoerak erabilera hau mugatzea aholkatzen badu; organo kudeatzaileak erabakiko du hori eta behar diren prebentziozko neurriak hartuko ditu.
2. Debekatuta dago ahuntza-azienda harkaitzetan (8210), gleretan (8130), lapiazetan eta megaforbioen eremuetan (6430) egotea.
3. Ingurune higroturbosoei lotutako habitaten edo espezieen jarraipenean egiaztatzen denean nekazaritzako eta abeltzaintzako erabileraren ondorioz narriatu egin direla, organo kudeatzaileak azienda sartzea debekatuko du eta, hala badagokio, eremua hesituko du.

30. artikulua.- Azpiegiturak

Baimenduta dago zaintza-lanetarako eta suteak itzaltzeko pistak mantentzea eta ibilgailuek zirkulatzea, baita suaren aurka borrokatzeko ur-biltegiak instalatzea ere, organo kudeatzaileak baimendu ondoren.

3. ATALA. Basogintza-erabilera estentsiboa duten kontserbazio-eremuak

31. artikulua. Definizioa

1. Urkiolan, ezaugarri hauetakoren batek definitzen ditu eremuok:

- a. Mendi publikoak, haien oraingo erabilera edozein dela ere.
- b. Batasuneko interesekoak edo eskualdeko interesekoak diren eta NBko funtsezko elementutzat jotzen diren baso-habitaten presentzia (funtsean, pagadiak, bai azidofiloak bai basofiloak).

Gune hauetan, aprobetxamendu guztiek funtsezko habitat eta espezieak eta babes-araubide berezikoak kontserbazio-egoera onean mantentzearen menpe egon beharko dute.

2. Basogintza-erabilera, alegia, baso-azalerek emandako ondasunak eta zerbitzuak aprobetxatzea xede duten jardueren multzoa, Urkiolako mendiguneko tradizioaren parte da.

Urkiolako NBan, eremu hauek, guztira, 2.209 ha hartzen dituzte, hots, NBaren azaleraren % 31,46.

32. artikulua. Deskribapena eta kokapena

1. Baso-aprobetxamendu estentsiboko eremu gisa barne hartzen dira intentsitate baxuko baso-aprobetxamenduak dituzten baso natural edo erdinatural guztiak. Urkiolan, pagadiak, bai azidofiloak bai basofiloak (babes bereziko kategorian sartu ez direnak) barne hartu dira kategorian honetan. Gune diskretu eta barreiatuak dira, Albinagoiko pagadia izan ezik, NBko pagadi handiena baita.
2. Era berean, onura publikoko mendiak kategorian honetan sartzen dira, edozein landaredi daukatela ere, haientzat proposatutako helburua landaredi autoktonoa pixkanaka berreskuratzea bada. Funtsean, BI-623 errepidearen bi aldeetan daude, Mañaria eta Otxandio artean.

33. artikulua. Helburu orokor eta eragileak

1. Eremu hauetan, habitat naturalak, erdinaturalak eta lotutako espezieak babestea eta haien kontserbazio-egoera hobetzea da lehentasuna. Baso-aprobetxamenduek ez dute arriskuan jarri behar lekua izendatzea eragin duten habitaten, flora-espezieen eta fauna-espezieen mantentzea, ezta haien osotasun ekologikoa ere. Gainera, baso-kudeaketa jasangarriaren helburuak naturagune babestuko biodibertsitatea hobetzea izan behar du.
2. Helburu orokor horrek helburu eragile hauek dakartza:
 - 2.1. Zuhaitz-masen aprobetxamendua bateragarri egitea Batasuneko edo eskualdeko intereseko baso-habitaten kontserbazio-egoera onarekin, basogintza-erabilera estentsiboaren antolamenduaren bidez.
 - 2.2. Baso naturalek okupaturiko azalera osoa handitzearen alde egitea.
 - 2.3. Baso-masa autoktonoen naturaltasuna, heldutasuna eta egiturazko konplexutasuna hobetzea. Hobekien kontserbatuta dauden enklabeak beren oraingo egoeran gordetzea.
 - 2.4. Basoko habitatei lotutako fauna mehatxatuko espezieen espazio-banaketa, dibertsitatea eta populazio-maila areagotzea: basoko kiropteroak, kiroptero zuhaitzarrak, ugaztunak, basoko abifauna, ornogabe saxonikoak, etab.
 - 2.5. Landare-formazioek pixkanaka heldutasun eta egonkortasunezko aldiatarantz eboluzionatzea errazten duten basogintza-jardueren alde egingo da.

34. artikulua. Sustatutako erabilerak

1. Basoko habitaten eta Batasuneko eta eskualdeko intereseko lotutako espezieen kontserbazio-egoera ona lortzearen menpe egongo da basogintza-erabilera estentsiboa, haienezko funtsezko gunea baita Urkiola.

35. artikulua. Basogintza-erabilerak

1. Baimentzen dira baso natural eta erdinaturalen kontserbazio-egoera hobetzeko basogintza-jarduketak. Horretarako, masa horien tratamendua, aprobetxamendu hori egokitzen jotzen bada, baso garai irregularrena izango da; alegia, ahalik eta egiturazko eta berariazko dibertsitate handiena, hazien bidezko berritze naturala eta lurrian eta zutik dagoen zur hilaren presentzia sustatuko dira eta neurri nabarmenak edukitzeagatik apartekoak diren zuhaitzak kentzea saihestuko da.
2. Planifikatutako baso-aprobetxamenduak baimentzen dira, baldin eta aprobetxamendu-metodoa ez bada baso-soilketak pagadietan edo Batasuneko edo eskualdeko intereseko basoetako beste habitat batzuetan. Tokiko kontsumorako egur-eskariak eta biomasa-aprobetxamenduak ere baimenduta daude, zuhaitz-masaren heldutasunaren eta egiturazko konplexutasunaren garapen egokia bermatzen badute. Ez da baimenduko baso-aprobetxamendurik, egur-eskaririk edo biomasa-aprobetxamendurik eremu hauetan ezarri beharreko seneszentzia-unadetan edo mikroerreserbetan.
3. Gutxienez, baso autoktonoko oraingo masak mantenduko dira eta baso horiek eremu hauetan okupaturiko azalera handitzeko ahalegina egingo da, bereziki titulartasun publikoko lursailetan.
4. Birpopulaketan ertzetan, basoen barrualdean eta soilguneetan dauden arboladi naturalak eta haien zuhaixka-orkaren formazioak errespetatuko dira. Zehatz-mehatz, tanpoi-eremuak edo eremu moteltzaileak.
5. Gaur egun zuhaitzik gabe dauden eta onura publikoko mendietakoak diren lursailetan, hurrengo birpopulaketetan erabili beharreko espezieen % 100 autoktonoak izango dira.
6. Gaur egun koniferoek okupatzen dituzten lursailetan, hurrengo birpopulaketetan erabili beharreko espezieen %100 autoktonoak izango dira onura publikoko mendietan. Titulartasun pribatuko mendietan, baso-birpopulaketa guztien azaleraren %25 eta %10 bitartean zuhaitz zaharrak mantentzeko edo espezie autoktonoak landatzeko baliatuko da.
7. Inoiz ez da mozteko markatuko habiak dituen edo bertan fauna mehatxatua dagoelako ebidentziak dauzkan zuhaitzik. Debekatuta dago basoko harraparien habiak dituzten zuhaitzak moztea, okupatuta ez badaude ere.
8. Zuhaitz-masa nagusian txertatutako habitat txikiak (adibidez, soilgune txikiak, eremu hezeak, istingak eta zingiradiak) egoera egokian mantenduko dira, arrainen, anfibioen, intsektuen eta abarren ugalketa-zikloan duten funtzioa betetzeko moduan.
9. Ez da baimenduko inolako jardura antolaturik egitea, ezta basogintza-lanik ere, basoko harrapariak habiak egiten dituzten gune detektatuetatik 1.000 m-ko perimetroan makinak erabiltzea eta ibilgailuen joan-etorriak egitea badakar, ugalketa hasten denetik txitak eremutik joan diren arte.

10. Sai zuriaren eta sai arrearen gune erabakigarriari dagokienez, EAEn Hegazti Nekrofagoak Kudeatzeko Baterako Planean ezarritakoari jarraituko zaio.

11. Albinagoiko baso-erreserbak, 748 "Albinagoia" onura publikoko mendian sartuta baitago (maiatzaren 11ko 135/2011 Foru Aginduaren bitartez katalogatu zen; horren bidez, baso erreserba gisa katalogatzen dira honako eremuak: Labrazako Pinudia, Albinagoia, Igoroin, Arimotxeak eta Arimotxiak), honako xedapen hauetan ezarritakoa beteko du: martxoaren 26ko 11/2007 Foru Araua eta Diputatuen Kontseiluaren apirilaren 19ko 36/2011 Foru Dekretua, zeinaren bidez Arabako Baso Erreserben Katalogoa sortzen den.

36. artikulua. Baso-baliabideen antolamendurako planetan eta mendien antolamendurako proiektuetan edo plan dasokratikoetan sartu beharreko helburuak:

Biodibertsitatea areagotzeko eta basoko inguruneetako habitaten eta espezieen kontserbazio-egoera hobetzeko xedearekin, aipaturiko planak eta proiektuak egiteko eta onesteko eskumena daukan organoak helburu hauek sartuko ditu titulartasun publikoko mendietan:

1. Ingurune naturala kontserbatzeari eta jasangarritasunari buruzko irizpideak dituen baso-kudeaketa bat sustatzea, eremuan dauden baso-masa autoktonoen kontserbazioaren eta eboluzio naturalaren alde eginez.
2. Eremuko baso-masak pixkanaka tokiko berezko landaredi-sorta potentzialari dagozkion baso naturaletara pasatzea sustatzea.
3. Batasuneko intereseko habitatak eratzen dituzten masa naturalen egiturazko konplexutasuna eta dibertsitatea areagotzeko neurriak edukitzea.
4. Neurri eta egoera guztietako (zutik zein lurrean dagoen) zur hilaren bolumena handitzea.

37. artikulua. Baso-baliabideen antolamendurako planetan eta mendien antolamendurako proiektuetan edo plan dasokratikoetan sartu beharreko neurriak.

Biodibertsitatea areagotzeko eta basoko inguruneetako habitaten eta espezieen kontserbazio-egoera hobetzeko xedearekin, aipaturiko planak eta proiektuak egiteko eta onesteko eskumena daukan organoak xedapen hauek sartuko ditu onura publikoko mendietan:

1. Organo kudeatzailearekin koordinatuta, kontserbatu beharreko espezie edo komunitateentzako sektore erabakigarriak identifikatuko dira. Honako hau jotzen da sektore erabakigarritzat: espezie batek urtero populazioa mantentzeko garrantzitsua den bere ziklo biologikoko funtsezko zati bat garatzen duen mendiko eremua.
2. Sektore erabakigarri horietan, basogintza-lanen egutegia egokitu egingo da hegazti-espezie babestuen eta kiroptero zuhaitzarren aldi erabakigarrietan ukipenak saihesteko, organo kudeatzaileak baimendu ezean, eta kasu horietan kontserbatu beharreko elementuei eragiten ez zaiela ziurtatuko du organo kudeatzaileak.

38. artikulua.- Abeltzaintza-erabilera

1. Oro har, eremu hauetan debekatuta dago larratze estentsiboa, EKZPak eta larre-habitata eta abeltzaintza-jarduera kudeatzeko planak erabilera hori baimentzen duten tokietan izan ezik. Nolanahi ere, ez da larratzerik baimentzen ez berritzen ari diren basoko eremuetan ez birpoulaketetan.

4. ATALA. Abeltzaintza-erabilera estentsiboa duten kontserbazio-eremuak

39. artikulua.- Definizioa

Aldaketa gutxi izan dituzten sistema naturalak edo sistema erdinaturalak hartzen dituzten guneak, zeinetan abeltzaintza-erabilera kontrolatu batek habitat-mota jakin batzuk kontserbazio-egoera onean mantentzeko eta zeinek abeltzaintza estentsiboaren garapen sozioekonomikoari mesede egiten dion edo horretarako lagungarria den larre-fluxu jasangarria ematen baitute eta erakargarritasun eta balio eszeniko handiko paisaia bat moldatzen baitute.

Eremu hauetan burutzen diren aprobetxamendu guztiek habitatak, eratzen duten mosaikoa, funtsezko espezieak eta babes-araubide berezia dutenak kontserbazio-egoera onean mantentzeko menpe egon beharko dute, eta erabat baztertuta egongo dira habitat edo espezie horien kontserbazio-egoera alda edo narria dezaketen jarduera guztiak. Horretarako, aprobetxamenduok "larreen antolamendurako plan" baten babesa eduki beharko dute.

Ezaugarri hauetakoren batek definitzen ditu eremuak:

- a. Abeltzaintza-erabilera estentsiboko belar-formazioak.
- b. Txilardien eta mendiko larreen mosaikoa.
- c. Sastraka esklerofiloak.

40. artikulua.- Deskribapena eta kokapena

1. Batasuneko intereseko habitatez osaturiko txilardien eta belardi menditarren mosaikoa, funtsean, mendiguneko kota altuetan dago, Belatxikietan, Urtemondo-Legarmendin, Leunganen, Mugarrikolandan, Urkiolagirren, Saibin eta Artolako, Asuntzeko, Larranoko eta Zabalandiko lepoetan.
2. Behi-, ardi-, zaldi- eta ahuntz-aziendak modu estentsiboan erabiltzen dituzten eremu horiek, larratze askeko sisteman, udaberriaren amaieratik udazkenara arte.

Eremuak 884,49 ha hartzen ditu, hots, Naturagune Babestu guztiaren azaleraren % 12,6 (% 40,85 OPMetan dago).

41. artikulua.- Helburu orokor eta eragileak

1. Eremu hauetarako amaierako helburua da larre-habitatak eta sastraka-habitatak kontserbatzea eta, aldi berean, toki-komunitateen garapen sozioekonomikoari lotutako produktu naturalen eta ingurumen-zerbitzuen fluxu jasangarria sortzea eta erakargarritasun eta balio eszeniko handiko paisaia bat mantentzea.
2. Helburu eragile hauek dakartza:
 - 2.1. Habitatzen eta lotutako espezie mehatxatuen kontserbazio-egoera onarekin bateragarriak diren abeltzaintza-kudeaketarako jarraibideak ezartzea, erregimen estentsiboko larratzearen antolamenduaren bitartez.
 - 2.2. Batasuneko intereseko larre eta sastrakak kontserbazio-egoera onean mantentzea bermatzen duen abeltzaintza-kudeaketa bat bultzatzea, mosaiko-antolaketa eta oraingo

azalera mantenduz, abandonua ondorio kaltegarriak ekartzen ari den lekuetan abeltzaintza-erabilera egokia bultzatuz.

- 2.3. Natura-ondarea kontserbatzearekin bateragarriak diren edo horretan laguntzen duten baso-larregintzako aprobeitxamenduen aukerak harmonizatzea eta hobetzea, produktibitate ekonomikoa, eskualdeko nortasuna eta eremuko biztanleen bizi-kalitatea hobetzeko modua da eta.
- 2.4. Belar-formazio natural eta erdinaturalekin erlazionatutako flora mehatxatuko populazioak kontserbatzea, berreskuratzeko planetan ezarritako neurriak betearaztea eta haien eraginkortasuna ebaluatzea.
- 2.5. Goi-mendiko eta landazabaleko abifaunaren oraingo populazioak eta haren elikaduraguneak kontserbatzea eta espezie enblematikoen (hala nola belatxinga mokogorriaren eta antzandobi arruntaren) ugalketaguneak berreskuratzea.
- 2.6. Narrasti-komunitatearen berezko habitatak kontserbatzea eta NBan dauden espezieen gaineko inpaktuak zuzentzea.
- 2.7. Larratzean eta abeltzaintzan diharduten pertsonen bizi-baldintzak hobetzea.

42. artikulua.- Sustatutako erabilerak

1. Eremu hauetan sustatutako erabilera txilardi eta larre natural eta erdinaturalen kontserbazio-egoera hobetzeko jarduketei dagokie. Erabilera honek ingurumen-balioak babestearrekin bateragarria dela ziurtatu behar du, larre, txilardi eta sastraken mosaiko-egitura irregularra mantenduz, ingurumenaren ikuspuntutik sentikorrenak diren enklabeak (eremu hezeak, flora eta fauna mehatxatuko espezieentzako intereseko enklabeak, etab.) gordez eta paisaiaren dibertsifikazioaren eta biodibertsitatearen alde egiten duten inguruneko elementuak (heskai eta arboladi naturalak, harrizko hormak, etab.) babestuz. EKZPak behar diren neurriak txertatuko ditu eremu horietan abeltzaintza-erabilera estentsiboa lehentasunez garatzeko.

43. artikulua.- Abeltzaintza-erabilerak eta basogintza-erabilerak

1. Larratze estentsiboa edo erdiestentsiboa baimentzen da, baldin eta abeltzaintza-presioa ingurune naturalaren jasate-ahalmenera egokitzen bada eta gainlarratze-egoerak edo azpilarratze-egoerak saihesten badira.
2. Larreen produkzio-ahalmena areagotzeko hobekuntzak egin ahalko dira, Batasuneko intereseko habitaten kontserbazio-egoera arriskuan jartzen ez badute. Kasu horretan, Naturagune Babestuko organo kudeatzailearen baimena eduki beharko da.
3. Malda handiagatik arrisku hori edo higadura-prozesuak izateko arriskua daukaten lurzoru eskasak detektatzen diren eremuetan, zuhaitz-estalkia leheneratuko da.
4. Debekatuta dago eremu hauetan egun dauden hostozabalen arboladiak, ezpondetako landaredia eta heskai naturalak kentzea, behar bezala justifikatuta dauden eta NBko organo kudeatzaileak berariaz baimentzen dituen kasuetan izan ezik.
5. Debekatuta dago herbizidak eta intsektizidak erabiltzea belardi menditarretan iratzeak kontrolatzeko eta heskaiak maneiatzeko. Salbuespenez, justifikatuta badago eta eskatu ondoren, organo kudeatzaileak baimena eman ahalko du produktu horiek erabiltzeko.
6. Debekatuta dago ongarriak bereizi gabe erabiltzea eta medeagarriak egitea. Ongarrien eta kareztaduren erabilera behar bezala justifikatutako eskari puntualetara mugatuta dago eta zeharo debekatuta dago eremu hezeetan, istingetan eta flora mehatxatuko populazioetan

aplikatzea. Lurzorua analizatu ondoren eta ingurune honetako espezie tipikoei, lurzoruaren dinamikari eta baliabide hidrokologikoei eragiten ez zaiela aztertu ondoren, praktika horiek puntualki baimendu ahalko dira.

7. Nahitaezkoa da ustiategi bakoitzean ongarrien aplikazioa (kantitateak, datak, ongarriaren jatorria eta izaera) erregistratzea. Gainera, une oro saihestuko dira larreen jasate-ahalmena baino handiagoak diren ekarpenak (gaindituz gero jariatzeagatiko zuzeneko galerak edo landareentzako kalteak eragiten diren gehieneko kontzentrazioak zehaztuko du atalase hori). NBko jabe edo erabiltzaile diren nekazaritza-ustiatuek ustiapen-koaderno bat beteta eduki beharko dute, Ekonomia Garapen eta Lehiakortasuneko sailburuaren *2014ko azaroaren 18ko aginduekin* edo hori eguneratzen duen araudiarekin bat etorrituz.
8. Orain zuhaitzik gabe edo koniferoek okupatuta dauden titulartasun publikoko mendietan, estalki azpiko birpopulaketetan erabili beharreko espezieen %100 autoktonoak izango dira, eta salbuespenezko arrazoiak direla-eta zuhaitz-estalkia desagertzen bada eta beste mota bateko birpopulaketa bat baimentzen bada ere bai. Titulartasun pribatuko mendietan, baso-birpopulaketa guztien azaleraren %25 eta %10 bitartean zuhaitz zaharrak mantentzeko edo espezie autoktonoak landatzeko baliatuko da.
9. Paisaiaren edo dibertsitate biologikoaren gaineko inpaktuak saihesteko, landarediaren sasi-garbiketa dakarten jarduketak egiten direnean, baldintza hauek beteko dira:
 - Forma geometrikoak saihestea, lerroen jarraitutasunik ezaren alde eginez, lursailaren konfigurazioan bermatuz.
 - Sestra-kurbekiko muga perpendikularrak saihestea, mugok 15° eta 60° bitarteko angeluekin moztuz eta, ahal denean, horiek zati bakoitzerako aldatuz.
 - Sastraka-eremuen edo larre-eremuen mosaiko bat mantentzea, azalera homogeen handiak ezartzea saihestuz.
 - Babesteko edo bazka emateko xedeekin zuhaitzak instalatzea.
 - Larre berrietan, gutxienez haien azaleraren %5 erabiliko da espezie autoktonoen arboladiak sortzeko edo Batasuneko intereseko habitatak mantentzeko.
 - Edanlekuak eta itxiturak halako moduan eraiki eta mantenduko dira non putzuz betetako eremuetan azienda sartzeko saihestuko den. Ur-harguneek, nolana ere, eremu horiek mantentzeko nahikoa den emari askea utziko dute.

5. ATALA. Leheneratze ekologikoko eremuak

44. artikulua.- Definizioa

Eremu degradatuak dira, zeinen balio ekologikoak, habitat naturalak eta espezieak nabarmen hondatuta edo narriatuta baitaude eta zeinetan jarduketak proposatzen baitira haien funtzionalitatea berreskuratzeko, hartzen dituzten balioen biziraupena bermatzeko eta kontserbazio-egoera hobetzeko.

45. artikulua.- Deskribapena eta kokapena

Atxarteko harrobi abandonatuak eta Mugarrako magaletan kokatutakoa sartu dira eremu hauetan. Badaude beste harrobi abandonatu batzuk, txikiak, NBaren eremuan barreiatuak, baina ez dira kategoria honetan sartu; izan ere, landarediak neurri batean birkolonizatu dituela pentsatzen da eta,

beraz, gaur egun ez dakarte inpaktu nabarmenik eta modu naturalean eboluzionatu behar dute. Harrobi horiek NBAP honetan definitutako beste eremu batzuetan sartu dira.

Zallobenta harrobia seguru bihurtzeko, abandonatzeko eta zaharberritzeko fasean dago eta, beraz, ez da ingurumen-hobekuntzako kategorian sartu. Markomin Goikoa eta Mutxate harrobietarako baimendutako ustiapen-mugak bat datoz Urkiolako NBko babes-eremu periferikoarekin. Markomin Goikoari dagokionez, ustiapen-muga puntualki NBan barneratzen da; Mutxateko ustiapen-muga, aldiz, NBaren mugak berak ezartzen du. Indarrean dauden ustiapen-proiektuen mugen barruan baliabidea agortzen denean, ezingo da baimen berririk eman ez NBaren barruan ez haren babes-eremu periferikoan, eta bi ustiapenek egoki den zaharberrikuntza-plana betearazi beharko dute.

Markomin Goikoa harrobiarekin mugakidea den gunean, BEParen zedarriztapena bat etorriko da plan berezian behin betiko ezartzen diren mugekin.

46. artikulua.- Helburu orokorrak

1. Dakartzaten funtzionaltasuna eta ekosistema-zerbitzuak leheneratzea, adibidez, lurzoruak berritzea eta kontserbatzea, higaduraren aurka borrokatzea, ur-baliabideak hartu, babestu eta kontserbatzea, basa-fauna eta basa-flora babestea, oreka ekologikoak mantentzea eta dibertsitate genetikoa gordetzea.
2. Berez berritzeko gai diren espezie autoktonoek okupaturiko azalera osoa handitzearen alde egitea.

47. artikulua.- Leheneratzeko baldintzak

1. Leheneratze-proiektuen helburu bakarra guneko kontserbazio-helburuak erdiestea izango da, eta parkeko organo kudeatzailearen berariazko baimena beharko dute, Patronatuaren Osoko Bilkurak txostena eman ondoren.
2. Industria-jarduera ezartzearen ondorioz aldatu ziren ur-bazterretara hedatu behar da leheneratzea.
3. Eremu honetan, inbaditzaileak ez diren espezie aloktonoez egindako lehen birpopulaketak baimendu ahalko dira, berrituaren edo espezie autoktonoen landaketa berrien trantsizioa eta finkapena errazteko helburu bakarrarekin. Erabilitako landare-tarteak eta landaketen kudeaketa xede horretara egokituko dira eta organo kudeatzailearen aldeko txostena eduki beharko dute.

6. ATALA. Baso-ekoizpeneko eta landazabaleko eremuak

48. artikulua.- Definizioa

Gune hauetan, nekazaritzako, abeltzaintzako eta baso-ekoizpeneko erabilerak elkarrekin nahasita daude, eta guneok baso-sartzeen, larreen eta belardien mosaikoak eratzen dituzte. Gune hauek, nagusiki, jabetza pribatuko baso-sartzeak hartzen dituzte, habitaten kontserbazioarekin zuzenean erlazionatuta ez daudenak eta, naturaltasuna gutxitu arren, osotasun ekologikoa eta kontserbaziorako balioa duten habitat naturalak eta espezieak arriskuan jartzen ez dutenak.

49. artikulua. Deskribapena eta kokapena

Funtsean titulartasun pribatuko eremuak dira, zeinetan gaur egun baso-sartzeak nagusitzen diren. Urkiolako NBan, 926 ha hartzen dituzte, azalera totalaren %13,19. Urkiolan, gune hauek oso zatikatuta eta babes bereziko eremuekin nahasita daude, adibidez, harkaitzekin eta baso-aprobetxamendu estentsiboko eremuekin. Mañaria-Otxandio errepidearen bi aldeetan daude gehienbat eta Iñunganaxpeko eta Artaungo lursailak hartzen dituzte.

51. artikulua.- Helburu orokor eta eragileak

1. Eremu hauetarako helburu orokorra da lurzoruen produkzio-ahalmena eta nekazaritza eta abeltzaintzako jarduerak mantentzea, baita aldi berean nekazaritza-paisaia eta kontserbaziorako balioa daukaten habitatak eta espezieak egon daitezkeen ekosistemak babestea ere.
2. Helburu eragile hauek dakartza:
 - a. Erabileren dibertsitatea mantentzea, habitaten eta espezieen dibertsitatea babestuz.
 - b. Ingurunearen kalitatea kontserbatzea.
 - c. Basogintza-erabilera intentsiboa eta baso-larregintza antolatzea, NBaren osotasun ekologikoa arriskuan jarri gabe.
 - d. Zuhaitz-masen aprobetxamendua bateragarri egitea Batasuneko edo eskualdeko intereseko baso-habitaten kontserbazio-egoera onarekin.
 - e. Kokapenagatik eta beste erabilera batzuetarako egokiak ez izateagatik gomendagarria den guneetan, landaredi klimazikorako pixkanakako eboluzioa sustatzea.
 - f. Nolanahi ere natura-baliabideen babes nahikoa bermatzen duten metodoak eta teknikak erabiltzea, bereziki higadura-prozesuak saihestuz.

51. artikulua.- Erabilera-araubide orokorra

1. Nekazaritza, abeltzaintza eta basogintzako erabilerak baimentzen dira, NBko Natura Baliabideen Antolamendurako Plan honetan habitatak, basa-florako eta basa-faunako espezieak kontserbatzeko ezarritako helburu eta irizpideekin bateragarriak diren praktikak baliatzen badira.

52. artikulua.- Basogintza-erabilerak

1. Baso-aprobetxamenduetan, landaredi autoktonoa, zuhaixka-espezie eta zuhaitz-espezie lagunak errespetatuko dira, batez ere eremu hezeen, istingen, ibarbideen eta ur-bazterren ingurunean. Horretarako, mozteko baimenak bereziki murriztailea izan beharko du mota horretako habitatekin mugakideak diren aprobetxamenduetan; hain zuzen ere, makinak pasatzeko eta landaketa berrietan lurra zulatzeko mugak ezarriko dira.
2. Inoiz ez da baimenduko orain espezie autoktonoak dauden eremuren baten deforestazioa dakarren erabilera-aldaketarik. Era berean, ez da baimenduko %30 baino gehiagoko maldetan dauden lursailen deforestazioa dakarren erabilera-aldaketa bat xede duen jarduerarik.
3. Mozteko baimenak emateko, irizpide teknikoak, ekologikoak, ekonomikoak eta paisaiari lotutakoak hartuko dira aintzat eta baso-sartzeen barrualdean dauden hostozabalen unaden babes berezia xedatuko da.
4. Birpopulaketa orotan zuhaitz-masa mantenduko da, eta baso-sartzeetan erabiltzen diren espezieen %10 gutxienez autoktonoak izango dira. Zuhaitzik gabeko lursailetan, basoberritze batean erabili beharreko baso-espezieen %30 gutxienez autoktonoak izango dira. Eremu

honetan, inbaditzaileak ez diren espezie aloktonoez egindako lehen birpopulaketak baimendu ahalko dira, berrituaren edo baso-espezie autoktonoen landaketa berrien trantsizioa eta finkapena errazteko helburu bakarrarekin. Erabilitako landare-tarteak eta landaketen kudeaketa xede horretara egokituko dira eta organo kudeatzailearen aldeko txostena eduki beharko dute.

5. EKZPak arautuko ditu NBaren barrualdean dauden lursailetan egin beharreko basogintza eta birpopulaketako zereginetarako diru-laguntzen araubidearen berezitasunak, jabeei beren mendiak birpopulatzeko eta egoera onean gordetzeko pizgarria emateko xedearekin. Arauketa horrek jarraibide eta irizpide hauek hartuko ditu kontuan:
 - a. Landaketa adinkideko lurzati handietan, jabeekiko akordioak lehenetsiko dira, jabeok beren mendiak kudeatzeko planak egin ditzaten; plan horietan, espezie bakoitzaren banaketa egokiena hartuko da kontuan, eta NBaren Erabilera eta Kudeaketa Zuzentzeko Planean eta sektoreko legerian ezarritako laguntzak aplikatuko zaizkie.
 - b. Arrazoi fisikoak, ekologikoak edo paisaiari lotutakoak direla-eta babes berezia behar duten eremuetan, hostozabal autoktonoen nahitaezko gutxieneko ehunekoak baino gehiago aplikatzeko ahalegina egingo da, jabeekin adostuta.
 - c. Baso-ustiapenetan, ingurunean inpaktu txikia duten tekniken erabilera sustatuko da eta horretarako diru-laguntza emango da.

53. artikulua.- Nekazaritzako eta abeltzaintzako erabilerak

1. NBaren barrualdean dauden eta EB 6510 KOD kodea (altitude baxuko sega-belardi pobreak) duen habitat-motakoak diren sega-belardietan, debekatuta dago habitat horretan berez ez dauden belar-espezieekin berrereintzea.
2. Landazabaleko eremuetan dauden heskai eta arboladiak kontserbatuko dira, organo kudeatzaileak kentzeko baimena eman ezean.
3. Oinplano berriko eraikuntzak, nekazaritza eta abeltzaintzako ustiapen bati edo lotutako nekazaritza eta abeltzaintzako eraldaketa-jarduerei lotutako eraikinen handitzeak edo eraberritzeak baimentzen dira, baina hirigintza-araudia bete beharko dute, eta organo kudeatzailearen baimena eduki. Era berean, baldintza eta arau teknikoak, higieniko-sanitarioak eta ingurumenekoak bete beharko dituzte, hain zuzen, abeltzaintzako ustiategietako arau teknikoak, higieniko-sanitarioak eta ingurumenekoak ezartzen dituen irailaren 22ko 515/2009 Dekretuaren I. eranskinean jasotakoak, baita NBAP honetan ezarritakoak ere, murriztaileagoak direnean.

7. ATALA. Ibai-sistema

54. artikulua.- Definizioa

Naturagune babestua zeharkatzen duen ibai-sarea eta bi ertzetako babes-bandak hartzen ditu barne; azken horiek hedadura aldakorra dute, ibilguaren neurriaren arabera. Sistema lehen mailako igarobide ekologikoa da espezieak igarotzeko, barreiatzeko eta migratzeko eta populazioen arteko truke genetikoa egiteko.

- 1.1. NBtik igarotzen diren sare hidrografikoko ibilguak.

1.2. NBtik igarotzen diren sare hidrografikoko ibilguen bi aldeetako bandak, zabalera aldakorrekoak (ibilgu publikoko mugaketa-lerrotik zenbatu behar da): 30 metro $10 < A \leq 100 \text{ km}^2$ -ko adar-arroa duten ibai-tarteetarako eta 15 metro $1 < A \leq 10 \text{ km}^2$ -ko adar-arroa duten erreketarako.

55. artikulua.- Deskribapena eta kokapena

1. NBan dauden ibai-ibilguak malda handiko eta uhar-izaerako errekastoei dagozkie nagusiki. Eranskin kartografikoan Urkiola ibaia soilik irudikatzen da. Hala ere, ibai-sistema osoa, 53. artikuluko definizioaren arabera, babes-eremu honen barruan dago, eta hurrengo artikuluetan ezarritako arauketak aplikatu behar zaizkio.
2. EAEko Ibaiak eta Errekak Antolatzeko Lurraldearen Arloko Plana aplikatzeko ondorioetarako, NBaren eremu guztia lehentasunezko interes naturalistikoko zonatzat joko da, eta ibai-sistema gisa zedarriztatutako eremua, era berean, lurraldearen arloko plan horren D.2 idatz-zatian definitutako ibilguaren babesgunea da.
3. Hiriarteko komunikazio-azpiegiturek okupaturiko ur-bazterretarako, EAEko Ibaien eta Erreken Ertzak Antolatzeko Lurralde Plan Sektorialaren F.2 artikuluan xedatutakoa beteko da.
4. Ibai-sistema definitzeko parametro horiek eta zonakatzeko-kartografia bat ez badatoz, artikuluko honetako deskribapena gailenduko da.
5. Urkiolako ibai-sistemak Batasuneko lehentasunezko interesko habitat bat dauka, haltzadi kantauriarrak (91E0*). Ibai-sistema honi lotuta, Batasuneko edo eskualdeko intereseko zenbait espezie bizi dira, adibidez, martin arrantzalea, baso-igel iberiarra, amuarraina eta karramarro autoktonoa.

56. artikulua.- Helburu orokor eta eragileak

1. Helburu orokorra da NBko ibai-sistemaren funtzionaltasun osoa mantentzea, kontserbatzea eta berreskuratzea, intereseko zenbait habitat eta espezie ugari garatzen diren eremu gisa eta dibertsitatea eta prozesu ekologikoak mantentzen laguntzen duen igarobide ekologiko gisa. Horrek esan nahi du dauden ur-bazterreko formazioak gorde behar direla, horiek zatikatzea dakarten jarduketak saihestu, deforestatutako ertzak berreskuratu, zati bakanduak konektatu eta haien kontserbazio-egoera orokorra hobetu.
2. Helburu eragile hauek proposatzen dira:
 - 2.1. Dinamika hidromorfologikoa mantentzea, NBko ibai eta erreketako uren eta emari ekologikoen erregimenaren egoera ekologiko ona bermatuz, sistema horri lotutako intereseko habitaten eta espezieen populazioen kontserbazio-egoera onerako ezinbesteko betekizuna delako.
 - 2.2. Urari lotutako habitatak, fauna-populazioak eta flora-populazioak aktiboki kontserbatzea eta haien heldutasunaren eta egiturazko konplexutasunaren alde egitea.
 - 2.3. Ur-bazterreko ibai-habitaten kalitatea eta kontserbazio-egoera hobetzea, dibertsitate ekologikoa bermatzen duen igarobide ekologiko etengabea, sistema horren funtzio bioklimatikoa eta ibai-paisaiaren mantentzea berreskuratzeko asmoz.
 - 2.4. Ibai-lurraldean garatzen diren jarduerak kontrolatzea, habitat eta espezieen kontserbazio-egoeran nahasmenduak saihesteko.

57. artikulua.- Erabilera-araubide orokorra.

Administrazio hidraulikoak uren arloan dauzkan eskumenak alde batera utzita, ibai-sisteman erabilera-arauketa hau aplikatuko da:

1. Aipatutako LPSan adierazitakoarekin bat etorriz, ibai-sistema gisa zedarritzatutako eremuan debekatuta dago lursail naturala aldatzeko edozein esku-hartze (eraikinak, edozein motatako instalazioak edo eraikuntzak, bai finkoak bai desmuntagarriak, lur-berdinketak, lur-mugimenduak, etab.) egitea, onura publikoko eta interes sozialeko azpiegituren instalazioei eta obra publikoei lotutakoak nahiz kultura-ondarea babesteko behar bezala justifikatutako ekintzei lotutakoak izan ezik.
2. Oro har debekatuta daude urak beren ibilgutik normaltasunez zirkulatzea oztopatzea, zirkulazio hori aldatzea edo ibilguaren morfologia aldatzea dakarten jarduketak, azpiegiturak eta instalazioak, biodibertsitatea hobetzeko eta kontserbatzeko xedea dutenak izan ezik eta interes publikoarekin zerikusia duten arrazoiengatik salbuespenez baimendu behar direnak izan ezik, populazioen hornikuntza eta saneamendurako, erregimen hidrologikoa kontrolatzeko zein pertsonak babesteko izan. Jarduketa horiek NBko kontserbazio-helburuekin bateragarriak izan beharko dute eta, hala badagokio, behar bezala ebaluatu beharko dira. Gainera, NBko organo kudeatzailearen aldeko txostena eduki beharko dute, dagokionean arro-erakundeak baimendu aurretik.
3. Ibai-sistemako berezko zuhaitz- eta zuhaixka-masak eta -espezieak mantenduko dira, basogintza-jarduerak espezie aloktonoen mozketak kontrolatuetara edo espezie autoktonoen landaketetara mugatuz.
4. Ibilguak gurutzatzea dakarten azpiegitura-proiektuetan, gurutzatzeko irtenbideek ibilgua eta haren ertzak aldatzea saihestuko dute. Horretarako, ahal bada, badauden igarotze-azpiegiturak (zubiak, bideak..) erabiliko dituzte eta, aukera hori ez badago, eskuragarri dagoen teknika onenari helduko zaio, hots, eraginkorrenari eta aurreratuenari, kontserbatu beharreko lekuko elementuen gaineko inpaktua txikiagotzeko asmoz, ekonomiaren eta teknikaren ikuspuntutik bideragarria den moduan, kostuak eta onurak kontuan hartuta eta kasuan kasuko inguruabarren arabera. Proiektu horiek onesteko, ezinbestekoa izango da tokiaren osotasunari kalterik egingo ez diotela egiaztatzea, hala badagokio egoki den ingurumen-ebaluazioko prozedura egin ondoren.
5. Debekatuta dago landaketa berriak eta zuhaitz-espezie aloktonoen laboreak egitea orain erabilera hori ez daukaten lursailetan. Gaur egun espezie aloktonoen landaketek okupatzen dituzten lursailetan, birpopulaketan erabili beharreko espezieen % 100 hostozabal autoktonoak izango dira titulartasun publikoko mendietan. Jabetza partikularreko lursailetan ere, portzentaje hori % 100 izango da zortasun-eremuan. Zortasun-eremutik kanpo, baso-espezie autoktonoez birpopulatuko da azaleraren % 50 gutxienez. Zortasun-eremuan egiten diren birpopulaketek arro-erakundearen nahitaezko baimena behar dute, eta horren esparruan bilduko da organo kudeatzailearen aldeko txostena. Berritu aurreratutako (CD 5 edo goragokoak) eta espezie horietako arboladiak okupaturiko azalera zuhaitz-espezie autoktonoen azalera gisa zenbatu ahalko da.
6. NBko ibaien eta erreken erabilera publikoaren ondoriozko kontserbazio-arazoak edo kutsadura atzematen badira, NBko organo kudeatzaileak neurriak hartuko ditu eremu edo tarte jakin batzuetan jende-oldea mugatzeko.
7. Oro har, larratzea debekatuta dago ibarbasoa eta ur-bazterreko landaredia garatzen diren eremuetan. Azienda organo-kudeatzaileak berariaz adierazitako lekuetan bakarrik egongo da, eta erabilera hori debekatuta egongo da natura-ondareko elementuen edo lotutako prozesu

ekologikoen (NBan kontserbatu behar direnen) kontserbazio-egoera arriskuan jar daitekeen eremuetan.

8. Jabari Hidraulikoari buruzko Erregelamenduaren arabera, lehentasunezko fluxu-eremuan egiten diren itxitura eta hesi berri guztiek iragazkorrak izan behar dute, hau da, urek askatasunez zirkulatzea ahalbidetu, pertsonen eta ondasunen segurtasuna bermatzeko asmoz.
9. Ibaiertzetan edo eremu hezeetan landarediaren belar-sastrakak kentzea, landare-hondarrak, zuhaitz eroriak eta abar kentzea edo ibai-ibilgutik zur-hondarrak kentzea dakarten garbiketalaran egiteko, sektoreko administrazio eskudunaren berariazko baimena beharko da, baita organo kudeatzailearen aldeko txostena ere; organo horrek irizpide hauek erabiliko ditu kontserbatu beharreko elementuen gaineko ondorea baloratzeko:
 - Ibarbasoaren egoera ekologikoaren gaineko efektua.
 - Ibilguaren ahalmen hidraulikoa galzorian jartzeko arriskua, zubiak edo buxa daitezkeen bestelako elementuak egoteagatik, hondarren metaketetatik uraz beheiti.
 - Uraldietan ibilguak husteko funtzioa.
 - Uholdeek edo ezponda-indusketek eragin liezaioketen jabetzarik (eraikinik, etxebizitzarik) edo azpiegiturarik (errepiderik) badagoen.
 - Espezie mehatxatuen gaineko ukipena, jarduketak egiteko aldiak.

58. artikulua. Basa-flora eta basa-faunaren babesa eta kontserbazioa

1. EKZPak berariazko neurriak garatuko ditu karramarro autoktonoa babesteko eta NBko erreketan egotea sustatzeko.
2. EKZPak jarduketak xedatuko ditu ibai-sistemari lotutako espezieen eta, bereziki, karramarro autoktonoaren kontserbazio-helburuak arriskuan jar ditzaketen espezie inbaditzaile aloktonoak kontrolatzeko. Horretarako, karramarro gorria eta seinaleduna kontrolatzeko programak ezarriko ditu.
3. EKZPak jarduketak xedatuko ditu NBko arrain-komunitatea osatzen duten arrain autoktonoen espezieen habitataren, banaketaren, ugaritasunaren eta kontserbazio-egoeraren ezagutza hobetzeko.
4. EKZPak neurriak xedatuko ditu NBko ibaietan dauden migraziorako oztopoak iragazkor bihurtzeko, indarreko emakida-errealitatea kontuan harturik.

8. ATALA. Harrera-eremuak

59. artikulua. Definizioa

Naturaguneko alde hauek sartzen dira harrera-eremuaren barruan: kalitate altua dauzkatena, zeinetan, haien ezaugarri kulturalen eta paisaia-ezaugarrien ondorioz, kontserbazioa hezkuntza eta jolaseko jarduerekin bateragarria izan daitekeen. Hori dela eta, zerbitzuen garapen neurritsua ahalbidetzen da, erabilera publikoko xedearekin edo eremuko biztanleen bizi-kalitatea hobetzeko helburuarekin.

Erabilera publikoko ekipamenduak dituzten guneak biltzen dituzte, jolas-erabilerarekin, ingurumen-interpretazioarekin eta ingurumen-hezkuntzarekin zerikusia duten jarduerak hartzeko edo arautzeko proposak direnak eta hainbat bisitari erakartzen dituztenak. Halaber, aipatutako guneetarako sarbideak eta balizatutako pista eta bidezidorrak sartzen dira.

60. artikulua.- Deskribapena eta kokapena

Eremu hau Urkiolako santutegiari eta haren inguruei dagokie, ingurumen-hezkuntzako ekipamenduak (Toki Alai eta Letona-Korta), Aldazitalako atsedenlekuak eta ekosistema barne; Urkiolako mendatearen eta Erreketeganako gainaren arteko tartean dagoen errepidearen ondoan dago eta bisitariak metatzen diren eremu tradizionala da. Sektore honen natura-, kultura- eta paisaia-balioa altua da. Pagadiak eta urkidiak, paisaia-intereseko eremuak eta Mañaria-Otxandio errepidearen ondoko landazabaleko sistema biltzen ditu. Eremuak 106 ha dauzka, NBaren azaleraren % 1,51.

61. artikulua.- Helburu orokor eta eragileak

Jolas-erabilera antolatua eta hori paisaian integratzearen alde egiteko behar diren instalazioak hornitzea eta egokitzea.

Bisitaria natura errespetatu beharraz kontzientziatzea, eremuan dauden naturaguneen balio hezigarria sustatzea eta aire zabaleko jarduera hezigarriak eta jolas-jarduerak, ingurumen-inpaktu baxua dutenak eta ingurune naturala eta haren baliabideak ezagutzen laguntzen dutenak, bultzatzea.

62. artikulua.- Erabilera-araubide orokorra.

Harrera-eremuan, erabileren arauketak aplikatuko dira, zehaztaper hauekin:

1. Aparteko inguruabar bereziengatik (kirol-probengatik, azpiegitura bat eskatzen duten jai edo aparteko obregatik..) eremuan jarduerak egin behar direnean, hiru hilabete baino gutxiagoko aldirako baimendu ahalko ditu NBko organo kudeatzaileak, ingurumen-inpaktuan izango duten ondorea analizatu eta gero. Onuradunak, aparteko jarduera amaitzean, azpiegitura kendu beharko du, eta lursaila jatorrizko egoerara leheneratu. Baimena, gutxienez, hilabete bat lehenago eskatuko da.
2. Lurzoruaren edozein erabilera-aldaketa egiteko, parkeko organo kudeatzaileak onetsi beharko du.
3. Ez da baimentzen ibilgailuak aparkatzea horretarako berariaz adierazitako eremuetatik kanpo.
4. Megafonoak edo bolumen altuko edozein tresna erabiltzeko, NBko organo kudeatzailearen baimena eduki beharko da.

9. ATALA. Ekipamendu eta azpiegituretarako eremuak

63. artikulua. Definizioa

Kategoria honetan, eraikin, azpiegitura eta eraikuntza artifizialak sartzen dira. Bai errepideak bai haien jabari publikoko eremua hartzen dira barne (BI-623 Durango-Gasteiz eta BI-4546 Santiago-Artan errepideei dagokienez, 3 m-tara dago, lur-berdinketaren kanpoko ertzetik neurtuta).

64. artikulua. Helburu orokorrak

1. NBko ingurune natural eta kulturala babestea, badauden eta hala behar duten azpiegitura eta eraikinen paisaia-inpaktua txikiagotzeko behar diren leheneratze-neurriak ezarriz.
2. Eraikuntza eta azpiegitura berriak ingurunean eta paisaian integratzea; NBko kontserbazio-eskakizunekin bateragarriak izan beharko dute.
3. Naturaz gozatzea naturagunearen kontserbazioaren ondoriozko beharrekin bateragarri egitea.
4. Herria Urkiolako ingurune natural eta kulturalera hurbiltzea ahalbidetzen duen jolas-erabilera estentsiboaren alde egitea, jendeak horri buruz duen ezagutza areagotzea eta kontserbatu beharraren inguruko sentsibilizazio handiagoa lortzea.
5. NBko periferia aldera jolas-erabilera intentsiboaren ordezkotako aukerak garatzeari lehentasuna ematea.

65. artikulua. Erabilera-araubide orokorra

1. Oro har, udalerrri bakoitzeko hirigintza-planeamenduari eta azpiegitura bakoitzerako aplikagarria den legeriari dagokien araudia aplikatu beharko da eremu hauetan. Foru-aldundiko bide-sistema orokorrean, hobekuntza, kontserbazio eta bide-segurtasunerako obrak baimenduta daude.
2. Baimendutako eraikuntza-erabilerak Naturagune Babestuaren ekipamenduekin eta erabilera publikoarekin zerikusia dutenak dira, organo kudeatzailearen baimena edukiz gero.
3. Nekazaritza eta abeltzaintzako ustiapen bati edo nekazaritza eta abeltzaintzako zein basogintzako eraldaketarako landa-industria txikiei lotutako eraikuntza bat eraikitzeko, handitzeko edo eraberritzeko edozein baimen-eskaerak organo kudeatzailearen aldeko txostena eduki beharko du.
4. EKZPak NBko bide-azpiegiturei buruzko plan bat garatuko du guneko bide-sarea osorik hartuta planifikatzeko. Bertan, neurriak ezarriko dira dagoen bide-sarea NBAPak definitutako eta mugatutako erabileren beharretara egokitzeko eta suteak egonez gero larrialdiko plana betetzeko.

Bide-azpiegiturei buruzko planak honela sailkatuko ditu Urkiolako bideak, errepideak eta pista:

- a) Zirkulazio askea autobidean eta haren zerbitzu-bideetan, errepideetan, jendea bizi den guneeetako kaleetan, bideetan eta auzo eta baserrietarako sarbideetan. Aplikatu beharreko arauak mugatuko dituzte zirkulazioa eta aparkatzea.
- b) Zirkulazio baimendua atsedenekuetara daramaten NBko pista eta bideetan. NBko organo kudeatzaileak egokiak iruditzen zaizkion mugak ezarri ahalko ditu.
- c) Zirkulazio mugatua gainerako pista eta bideetan.

10. ATALA. Babes-eremu periferikoa

66. artikulua.- Helburuak

NKLTBaren 19.2 artikulua ezartzen duen moduan, eremu honen helburua da kanpoaldeko inpaktu ekologikoak eta paisaia-inpaktuak saihestea.

67. artikulua.- Erabilera-araubide orokorra

1. Babes-eremu periferikoan, Habitat Zuzentaruaren 6.2 eta 6.3 artikuluetako eta Natura Ondareari eta Biodibertsitateari buruzko abenduaren 13ko 42/2007 Legearen 46.3 eta 46.4 artikuluetako prebentziozko araubidea bete beharko da.
2. Urkiola Naturagune Babestua izatea eragiten duten helburuak eta NBAPan ezarritakoak erdiestea galarazi edo zaildu dezakeen edozein jarduketa egiteko eremu honetan, organo kudeatzailearen baimena eduki beharko da.
3. Organo kudeatzaileak, babes-eremu periferikoan, Administrazio Publikoen Administrazio Prozedura Erkidearen 39/2015 Legearen 35.1.i) artikuluan ezarritakoaren arabera, Naturagune Babestuaren errealitate fisiko edo biologikoa ukitu edo honda dezakeen edozein jarduera mugatu edo geldiarazi ahalko du.

4. KAPITULUA. POLITIKA SEKTORIALAK BIDERATZEKO ERREFERENTZIAKO IRIZPIDEAK

68. artikulua.- Basogintza-sektorea

1. Basoen plangintza eta kudeaketa

- 1.1. Urkiolako mendien baso-kudeaketa jasangarria sustatuko da, beren biodibertsitatea, produktibitatea, berritzeko ahalmena, bizitasuna eta bai orain bai etorkizunean beren funtzio ekologiko, ekonomiko eta sozialak betetzeko gaitasuna mantentzeko, beste ekosistema batzuei kalterik egin gabe.
- 1.2. Urkiolako baso-kudeaketa, eta batez ere mendi publikoena, NBko baso naturalen, erdinaturalen eta ur-bazterreko landarediaren kontserbazio-egoera hobetzera eta haien okupaturiko azalera handitzera bideratuko da, baita haien egitura, osaera eta funtzioak hobetzera ere. Kudeaketa horrek hobekien kontserbatuta dauden enklabeak oraingo egoeran mantentzen direla bermatuko du eta flora eta fauna mehatxatuetako espezieen kontserbazioa, populazio-eboluzioa eta bideragarritasuna ziurtatuko ditu. Era berean, NBko zuhaitz-masen egoera begetatibo eta fitosanitario egokia zainduko da.
- 1.3. Hostozabalen (pagadi, harizti, erkamezti, amezti eta artadien masen) basoberak baso garai irregular bihurtzeko xedea duten neurriak hartuko dira. Zuhaitz lepatuei dagokienez, haien beharretara egokitutako berariazko kontserbazio-neurriak eta kudeaketa-neurriak hartuko dira.
- 1.4. Birpopulaketa-koniferoen masen ordez, pixkanaka, baso-espezie autoktonoak jarriko dira. Horretarako, borondatezko akordioak egingo dira baso-lurzatien jabeekin, baso-espezie autoktonoen landaketa eta dauden harizti-arboladiak, baso mistoa eta zuhaixka-heskaien kontserbazioa sustatzeko.
- 1.5. Mendi publikoak eta pribatuak antolatzeke planek eta proiektuek mozteko txandak eta lanak egokituko dituzte NBko eremu bakoitzean ezarritako kontserbazio-helburuetara.
- 1.6. Kiropteroek ehizatzeke eremuetarako onuragarriak diren baso-soilguneak sustatuko dira.

- 1.7. Hariztien hedapena indartuko da eta dauden masak babestuko dira, helduak diren edo kota baxuenetan dauden guneetan arreta berezia jarritz. Gainera, debekatuta egongo da ale urtetsuak moztea, egur-eskarietarako bada ere, eta baso horietan zehar pista berriak sortzea. Era berean, bertan dauden abelburuen kopurua erregulatuko da.
- 1.8. Baso-masen zatikatzeko-prozesuak saihesteko neurriak hartuko dira eta kanpoko zein barruko konektagarritasuna sustatuko da, beste habitat batzuetan bermatuta, adibidez, ibaietako ur-bazterreko landaredian, baso-espezie autoktonoen arboladietan, finken mugetako eta landa-bideen ertzetako heskai naturaletan, etab.
- 1.9. Haltzadiak kudeatzeko, ibai-ekosistema guztia ikuspuntu funtzionaletik hartuko da aintzat, komunitate guztien (belazeen, sahasien, komunitate urtarren eta abarren) arteko dinamika naturala ziurtatuz eta batzuei edo besteei lehentasuna emanez, kasuan kasuko tartearen egoeraren arabera (arriskuak, zatikatzeko, ibilguaren zabalera, propietateak eta abar kontuan hartuta).
- 1.10. Hazkunde azkar eta ertaineko sartutako espezieen birpopulaketak mugatu egingo dira, produkzio-ahalmen nahikoa duten eta espezie horiek inpaktu nabarmenik sortzen ez duten eremuetan soilik egon daitezkeen edo espezie klimazikoak lortzeko tarteko maila bete dezaten. Kudeaketa hobetzeko eta produktibitatea handitzeko neurriak lehenetsiko dira eremu horietan.
- 1.11. Baso-lursail partikularrei dagokienez, etorkizuneko antolamenduak jabearen, dagokien foru-aldundiko mendi-zerbitzuaren eta NBko organo kudeatzailearen artean adostuko dira, irizpide hauei jarraikiz:
 - a. Basoberritze orotan espezieen nahasketa lehenetsiko da. Koniferoen baso-masetan "mikroerreserbak" sartzeko bultzatuko da, espezie autoktonoen masa linealen edo arboladien bitartez, dibertsitate ekologikoa eta paisaia-dibertsitatea areagotzeko, baso-faunarentzako aterpeak edukitzeko eta suteen aurkako langa naturalak izateko asmoz.
 - b. Ahal denean, izurrien eta baso-gaixotasunen aurka borrokatzeko eta horiek kontrolatzeko metodo biologikoak edo integratuak erabiliko dira.
 - c. Baso-soilketak saihestuko dira.
 - d. Ahal den neurrian, baso-masen muga gisa lerro zuzenak ezartzea saihestuko da, bai espezie desberdinak erabiltzean bai mozketak eta suebakiak egitean.
 - e. Faunarentzako aterpeak eratuko dira aprobetxamendu-lanetan sortzen diren zur eta adarren kantitate txiki bat metatuz eta eraikiz. Gomendio hori komenigarria da altzifreen eta Douglas izeien landaketetan, baita masetan egiturazko konplexutasun urria daukaten eta azken buruan NBan dauden ugaztunei eta anfibioei bakarrik aterpeak eskaintzen dizkieten beste formazio batzuetan ere.
- 1.12. Prebentzio-lanak eta baso-suteak itzaltzeko lanen eragingarritasuna hobetzeko, suebaki-eremuak ezartzeko dagoen bide-sareko tartekak erabiliko dira, ahal denean.

2. Baso-aprobetxamenduak eta baso-lanak

- 2.1. Baliabide edafikoen eta ur-baliabideen kontserbazioa bermatzeko helburuarekin, eskuzko landaketa sustatuko da, landaketa mekanizatuaren ordez, eta mailakako mozketak-metodoak bultzatuko dira, adibidez, mehazketak, arboladien bidezko berritzea edo elkarren ondoko bakanketak.

- 2.2. Egurketen markaketa halako moduan egingo da non unadaren kontserbazio-egoera hobetzen lagunduko baitu, baso-plangintzan organo kudeatzaileak egokitzen jotzen dituen irizpide teknikoak eta ingurumen-irizpideak (lurrean zein zutik dagoen zur hila, zuhaitz lepatuak eta zaharrak, etab.) aplikatuz.
- 2.3. Lehendik dauden zur hilaren hondarrak errespetatuko dira eta, ahal den heinean, haien bolumena handituko da. Lurrean eta zutik dagoen zur hilaren kantitatea ebaluatuko da, abiapuntuko balio bat lortzeko, eta NBko baso naturaletan edo erdinaturaletan egotea sustatuko da, organo kudeatzaileak espeziearen eta masa-motaren arabera zehazten dituen balioetara heltzeko asmoz.

NBari buruzko azterketa zehatzagoak eta berariazkoagoak eduki arte, helburu-balio hauek hartuko dira kontuan, erreferentzia gisa:

- Pagadietan (EB 9120 KOD), 30 m³/ha zur hil baino gehiago gomendatzen da; horietatik gutxienez 12 m³/ha 30 cm baino gehiagoko diametroko zatietan egongo dira, eta gutxienez 4 m³/ha zutik dagoen zur hil egongo da.
 - Baso heldu maneiaturtan, zur hil totalaren %20 gutxienez zutik dagoen zur hila izango da.
- 2.4. Egur-aprobetxamenduan, erabilitako baso-espezieen dibertsifikazioa sustatuko da. Aprobetxamendu horrek espezie autoktonoak dituzten zuhaitz-azalaren desagerpen puntuala ekartzea saihestuko da.
 - 2.5. Lurperatuta edo erdilurperatuta dagoen zura eta inguruko lurra mugitzea saihestuko da ezinbestekoa ez bada, *Lucanus cervus* espezieko larbak babesteko. Era berean, enborrak aldi baterako metatzea edo gutxienez denboraldi bat ipurditik ebakita egon den zur lehorra kentzea saihestuko da, intsektu saproxilikoen errunaldi posibleak babesteko.
 - 2.6. Zura erauzteko, baso-pisten eraikuntza eta makina astunen erabilera txikiagotzen dituzten aukerako metodoak sustatuko dira, lurzorua nahasmendua ahalik eta gehien saihesteko eta Batasuneko intereseko habitatak edo espezieak dauden guneen sargarritasuna eta zatikatzea mugatzeko helburuarekin.
 - 2.7. Neurriak hartuko dira ibai-sareari egiten zaizkion solido esekien eta produktu fitosanitarioen ekarpenak txikiagotzeko eta solido esekiez kargatutako jariatze-urak azaleko uretara heltzea saihesteko.

3. Ikerketaren eta basogintza-erabilera jasangarriaren sustapena

- 3.1. Basogintza-ziurtapen jasangarriko zigiluak, hala nola FSC edo PEFC, ezartzea bultzatuko da; horien bidez, ekoizpenaren balioa handituko da eta agiri honetan NBko babes-helburuak eta kontserbazio-helburuak erdiesteko asmoz proposatu diren neurriak beteko dira.
- 3.2. Baso naturaletako eta erdinaturaletako habitaten eta lotutako espezieen kontserbazio-egoera ona lortzea eta hobetzea ahalbidetzen duten baso-kudeaketarako jarraibideak ezartzeko xedea duten ikerketa-jarduerak bultzatuko dira.
- 3.3. Baso-, ingurumen- eta klima-zerbitzuekin eta basoen kontserbazioarekin zerikusia duten laguntzen ezarketa aktiboki bultzatuko da, Euskal Autonomia Erkidegoko Landa Garapenerako Programaren esparruan.

- 3.4. Euskal Autonomia Erkidegoko Baso Inbentarioa basoko habitaten kontserbazio-egoeraren jarraipena egiteko tresna izan daiteke. Laginketa-sailen biodibertsitateari eta banaketari buruzko datuak biltzeko metodologia diseinatzean, kontserbazio-egoeraren jarraipena eta ebaluazioa egiteko Habitat Zuzentarauan ezarritako betekizunak aintzat hartuko dira.
- 3.5. Zuhaitz lepatuak kontserbatzeko eta kudeatzeko neurri bereziak hartuko dira, haien balio ekologikoa, didaktikoa, etnografikoa eta are zientifikoa dela eta.

69. artikulua.- Nekazaritza eta abeltzaintzako sektorea

1. Erabilera baimendua den eremuetan, xede honetarako egokiak diren lursailen nekazaritza eta abeltzaintzako erabilera sustatuko da, haien gaitasun biologikoaren eta produkzio-ahalmenaren mantentzea ziurtatzen duten praktikak aplikatuz eta inguruneke ekosistemak behar bezala errespetatuz.
2. Gunearen abeltzaintza-erabilera txilardi eta larre menditarren multzoaren oraingo azaleraren eta mosaiko-antolaketaren kontserbazioa bermatzera bideratuko da, habitaten eta lotutako espezieen kontserbazio-egoera onarekin bateragarriak diren abeltzaintza-kudeaketarako jarraibideak ezarriz.
3. Mendiko larreen kontserbazioarekin eta arraza autoktonoen kontserbazioarekin zerikusia duten nekazaritzaren eta ingurumenaren arloko laguntzen ezarketa aktiboki bultzatuko da, Euskal Autonomia Erkidegoko Landa Garapenerako Programaren esparruan, edo etorkizunean programa horretan txerta daitezkeen nekazaritza eta abeltzaintzako beste praktika batzuekin zerikusia duten laguntzak sustatuko dira.
4. Urkiolako larre-habitaten eta abeltzaintza-jardueraren kudeaketak helburu eta irizpide hauek edukiko ditu:
 - a. Abeltzaintza estentsibo antolatua lehenestea abeltzaintza intentsiboa edo kontrolik gabeko abeltzaintza estentsiboaren gainetik.
 - b. Alturako larreetan jarduera mantentzea, garatzen den Batasuneko intereseko habitatak errespetatuz eta larreen, txilardien eta ingurune horietan bildutako eremu hezeen mosaiko-egitura irregularra kontserbatuz.
 - c. Landaredi autoktonozko larreak eta heskaiak sustatzea, NBko fauna-espezie guztientzat eskuragarri dauden nitxoak eta kalitate oneko habitatak handitzeko helburuarekin.
 - d. NBko natura-ondareko elementuen gaineko inpaktua saihesten duten abeltzaintza-azpiegitura egokiez hornitzea.
 - e. Abeltzaintza-ustiapenen bideragarritasun ekonomikoaren alde egitea, abeltzaintzan modu profesionalean diharduten pertsonen partaidetza eta prestakuntza sustatuz.
 - f. Produktu deribatuen kalitatea bultzatzea eta haien komertzializazioa sustatzea.
5. Larreak sortzeko edo mantentzeko belar-sastrakak kenduz gero, irizpide hauek beteko dira:
 - a. Ahal denean, %30 baino gutxiagoko malda duten guneeetan egingo da, udaberritik udazkenera arte, eta eguraldia lehorra denean.

- b. %30 baino gehiagoko maldetan, belar-sastrakak eskuz kenduko dira.
 - c. Sastrakak larreak hobetzeko asmoz kentzen direnean, jarduketa horren paisaia-inpaktua aintzat hartuko da eta sestra-kurbekiko perpendikularrak diren lerro zuzenak saihestuko dira.
 - d. Ez da belar-sastrakarik kenduko malda handiagatik edo lurzoru eskasengatik higadura-arriskuak atzematen diren eremuetan; aitzitik, horrelakoetan zuhaitz-estalkia leheneratuko da eta ordezkapen-etapa serioletara eboluzionatzea eta arboladiak eratzea sustatuko da.
6. Agiri honetan NBaren eremu jakin batzuetan produktu fitosanitarioak erabiltzeari dagokionez ezarritakoa alde batera utzita, produktu horien erabilera oro har erregulatu eta mugatuko da, pixkanaka murrizteko eta Batasuneko edo eskualdeko intereseko habitaten eta espezieen kontserbazioaren alde egiteko.
 7. Eremu hezeen ingurunean, ongarri kimikoen eta produktu fitosanitarioen erabilerarik behar ez duten nekazaritza eta abeltzaintzako erabilerak sustatuko dira, adibidez, nekazaritza ekologikoari eta nekazaritza integratuari lotutakoak.
 8. Erabiltzen ez diren itxiturak kentzea sustatuko da, baita daudenak egokitzea ere, basa-faunaren mugimenduetan eragin nabarmenak atzematen diren kasuetan. Era berean, lurzatiaren arteko itxitura gisa heskaiak landatzea sustatuko da.
 9. Polinizatzaileen ikerketa eta kontserbazioa sustatuko da. Era berean, erlezaintza jasangarriaren garapena bultzatuko da, flora-espezieen polinizazioa eta gunean dauden Batasuneko intereseko habitaten iraupena bermatzeko, basoetan, txilardietan eta larreetan arreta berezia jarritz.
 10. Larre menditarretako, txilardietako eta sastraketako habitaten kontserbazio-egoera ona lortzea eta hobetzea ahalbidetzen duten abeltzaintza-kudeaketarako jarraibideak ezartzeko xedea duten ikerketa-jarduerak bultzatuko dira.

70. artikulua.- Azpiegiturak

1. NBAP honetan ezarritako debekuak alde batera utzita, irizpide orientagarri hauek kontuan hartuko dira NBko azpiegiturak direla eta:
 - 1.1. Babes-eremu periferikoan azpiegitura berriak (errepideak, trenbideak, energia ekoizteko eta garraiatzeko azpiegiturak, fluidoak garraiatzeko sareak, telekomunikazio-seinaleak, etab.) eta ekipamendu handiak eraikitzea saihestuko da. Horretarako, eremu horren mugetatik kanpo dauden ordezeko kokapenak edo trazadura-irtenbideak aztertuko dira.
 - 1.2. NBan pista eta baso-bide berriak eraikitzea saihestuko da eta, batez ere, Batasuneko edo eskualdeko intereseko habitatei eragin diezaieketenak ahalik eta gehien murriztuko dira. Halaber, dagoen pista-sarea optimizatzeko ahalegina egingo da eta jada erabiltzen ez diren pistak kentzea sustatuko da.
 - 1.3. Eraikuntza eta azpiegitura berrien iragazkortasun ekologikoa eta paisaia-integrazioa bermatuko dira.
 - 1.4. Badauden edo sortu berri diren pisten ertzetan marko zabal eta irregularrez babestutako arbola-landareen instalazioa sustatuko da, haien paisaia-inpaktua txikiagotzeko, konektagarritasunaren alde egiteko eta ingurunea dibertsifikatzeko xedearekin.

1.5. Komunikazio-bide nagusien ingurunean kutsadura akustikoa murrizteko neurriak hartzea sustatuko da.

1.6. Erreferentzia moduan, pisten gehieneko dentsitate bat ezartzen da NBko eremu bakoitzerako:

<i>Babes bereziko eremuak</i>	<i>Debekatuta</i>
<i>Basogintza-erabilera estentsiboa duten kontserbazio-eremuak</i>	<i>Gehieneko dentsitatea: 10 m/ha</i>
<i>Abeltzaintza-erabilera estentsiboa duten kontserbazio-eremuak</i>	<i>Gehieneko dentsitatea: 10 m/ha</i>
<i>Leheneratze ekologikoko eremuak</i>	<i>Gehieneko dentsitatea: 20 m/ha</i>
<i>Baso-ekoizpeneko eta landazabaleko eremuak</i>	<i>Gehieneko dentsitatea: 30 m/ha</i>
<i>Ibai-sistema</i>	<i>Debekatuta, gurutzeguneetan izan ezik (59.5 art.)</i>
<i>Ekipamendu eta azpiegituretarako eremuak</i>	<i>Ez dagokio</i>

1.7. Badauden eta erabiltzen ez diren pistak leheneratzeari emango zaio lehentasuna, berriak eraiki beharreen.

71. artikulua.- Erabilera publikoaren plangintza eta kudeaketa

1. Urkiolako ingurune naturalaren erabilerak eta gozamenak haren ingurumen-balioak eta balio kulturalak errespetatzen dituztela bermatuko da eta balio horien ezagutza sustatuko da, haien garrantzia agerian jarriz eta kultura-ondarea kontserbatzeko egiten duten ekarpena jakitera emanez.
2. Urkiolako NBko Erabilera Publikoko Plana onetsi arte, irizpide orientagarri hauek beteko dira:
 - a. Bi lurralde historikoetako erakunde eskudunen arteko koordinazioa egongo da, NBan erabilera publikoaren kudeaketari koherentzia emateko asmoz.
 - b. Erabilera publikoko jarduerak eta ekipamenduak NBko eremu bakoitzaren gaitasunera eta kalteberatasunera egokituko dira, jardueren intentsitatea aintzat harturik.
 - c. Harreraguneak eta atsedenlekuak behar diren azpiegiturez hornituko dira seinaleei, altzariei eta zerbitzuei dagokienez.
3. Jolas-erabilerarako instalazio finkoak, piknikguneak, kanpinak eta erabilera publikoaren kudeaketarako eta funtziorako behar diren ekipamenduak, harrera-eremuan ez daudenak, NBarekin mugakideak diren guneetara eta eragin sozioekonomikoko eremuko hiriguneetara bideratuko dira oro har. Harrera-ahalmen nahikoa duten puntu zehatzetan metatuko dira, eta, horretarako, organo kudeatzailea udalekin eta eremuko beste entitate batzuekin koordinatuko da.
4. Ingurune udalekin eta toki-erakundeekin koordinatuko da jolas-erabilera intentsiboak NBko periferiarantz bideratzeko.
5. Turismo jasangarriko politikak sustatuko dira, natura-turismoaren sustapena eta garapena naturaguneko babes-helburuekin bateragarri egiteko asmoz.
6. Urkiolako erabilera publikoaren kudeaketa bat etorriko da kontserbazio-konpromisoekin, gizartearen itxaropenekin eta zenbait erakundek, hala nola UICNek (International Union for

Conservation of Nature), EWSeK (European Wilderness Society), EUROPARCek (Europako Parke Natural eta Nazionalen Europako Fundazioa), EUSKALITek (Bikaintasunerako Euskal Fundazioa) edo AENORek (Espainiako Normalizazio Erakundea), eremu horretarako proposaturiko estandarrekin.

7. Erabilera Publikoko Planak NBaren erabilera publikoaren eta jende-oldearen jarraipena egiteko sistema bat ezarriko du, naturagune babestuen erabilera publikoaren tamaina eta espazio- eta denbora-banaketa ezagutzeko helburuarekin, jarduera horien kudeaketa etengabe egokitzeko oinarria baita.

72. artikulua.- Gobernamentua

1. NBaren plangintzan eta kudeaketan nahasitako administrazio publikoek eskurapenerako, errentamendurako, gozamenerako, zortasunerako edo antzeko beste figura batzuk eratzeko neurriak bultzatuko dituzte balio ekologiko altuko finketan, batez ere NBan kontserbatu beharreko elementu oso mehatxatuentzako puntu erabakigarriak direnean, horrelakoak hartzen dituztenean edo aukera-irizpideek gomendatzen dutenean.
2. Lurraldearen jabe eta erabiltzaile diren pertsonak eta entitateak NBko balio eta baliabide naturalen kontserbazioan eta erabilera egokian nahasten dituzten kudeaketa-formulak bultzatuko dira.
3. Urkiolako NBan eragina duten agenteen eta sektoreen (nekazaritza eta abeltzaintzakoan, basogintzakoan, ehizakoan, turistikoan eta abarren) prestakuntza, sentsibilizazioa eta aholkularitza indartuko da, Naturagune Babestu honetarako planteatutako kontserbazio helburuak erdiesteko eta kontserbazio-neurriak eraginkortasunez aplikatzea lortzeko xedearekin.
4. Gune Babestuko inguruneke herritarrak haren kudeaketan nahasiko dira, guneak eskain ditzakeen zerbitzuei lotutako jardueretan integratzearen alde eginez.
5. Sektore pribatuak eta udal-eremuak NBko kontserbazio-jarduketan finantzaketan edo kudeaketan parte hartzea errazten duten formulak bultzatuko dira.
6. Herritarrek boluntarioritza-programen bidez laguntzea sustatuko da, baita lurraldea zaintzeko borondatezko akordioak egitea ere, jabeen, zaintza-entitateen eta beste agente publiko eta pribatu batzuen etengabeko lankidetzaren errazteko.
7. Babes bereziko eremuetan erakunde publikoek lursail partikularrak eskuratzeari emango zaio lehentasuna, ahalik eta gehien babesteko ikuspuntutik kudeatu ahal izateko.
8. Zenbait erabilera arteko gatazka badago, ingurunean inpaktu txikiena duten jarduerak lehenetsiko dira, baita orokorragoak izategatik erabiltzaile gehiagori onura ekartzen dietenak ere, baldintza beretan.

73. artikulua.- Dibulgazioa eta ingurumen-hezkuntza

1. Administrazio publikoek garatzen dituzten ingurumen-hezkuntzako programek Urkiolako NBaren ezagutza hobetzeko edukiak hartuko dituzte barne, gunean dauden Batasuneko edo eskualdeko intereseko habitat eta espezieen balioen ingurukoak, gizartea horiek babestu beharraz kontzientziatzeko helburuarekin. Programa horiek bai jendearentzat oro har bai NBko eremuan garatzen diren erabilera eta jardueretan inplikaturik dauden sektoreetako teknikarientzat izango dira, bereziki eragin-eremuko biztanleentzat.

2. NBan kontserbatu beharreko basa-florako eta basa-faunako espezieen garrantziari, egoerari eta oraingo arazoei buruzko informazio, dibulgazio eta sentsibilizatorako jarduerak bultzatuko dira, baita pozoia erabileraren ondorioei, beste inpaktu batzuei eta haien planteatutako kontserbazio-helburuei buruzkoak ere, proposatzen diren kontserbazio-neurrien aplikazio eraginkorra erdiesteko asmoz. Gizartearentzat oro har eta, batez ere, tokiko herritarrentzat eta gunearen erabiltzaile eta bisitariarentzat, ikastetxeentzat eta espezie-talde horien eta haien habitaten kontserbazio-egoeran eragin handiena izan dezaketen jarduerak egiten dituzten pertsona eta taldeentzat izango dira.
3. NBaren eremuan eragina duten sektoreen prestakuntza, sentsibilizazioa eta aholkularitza indartuko dira, espezie exotiko inbaditzaileak egotea, hedatzea eta lehian aritu ahal izatea saihesteko helburuarekin.

74. artikulua.- Garapen sozioekonomikoa

1. Administrazio publikoek, ahal duten neurrian, Naturagune Babestuaren eragin-eremuan ekonomia dibertsifikatzen lagunduko dute, Urkiolarentzat ezarritako kontserbazio-helburuekin bateragarriak diren jardueren alde eginez eta horien garapena sustatuz.
2. Urkiolako Naturagune Babestua eskualdeko produktu eta zerbitzuetarako erreferentzia izatearen alde egingo da, NBaren dibulgazio-baliabideen bitartez Urkiolako eragin sozioekonomikoko eremuaren gaitasun ekonomikoa oro har eta gaitasun turistikoa bereziki sustatuz.
3. Europako Batzordeak definitutako Batasuneko lagundutako finantzaketarako bideak aplikatuko dira Urkiolan Natura 2000 sarearen helburuak erdiesteko behar diren kontserbazio-neurriak eraginkortasunez egikaritzeko. Ildo horretan, Landa Garapenerako Europako Nekazaritza Funtsa (LGENF), Euskal Autonomia Erkidegoan Landa Garapenerako Programaren (LGP) bidez antolatzen baita, Natura 2000 sarea kudeatzeko lehen mailako tresna da, besteak beste.

75. artikulua. Klima-aldaketara egokitzeko irizpide orokorrak

NBAPak, klima-aldaketara egokitzeko estrategia gisa, "ekosistemetan oinarritutako egokitzapen" delakoa ezarri du. Haren xedea da ekosistemak kontserbazio-egoera onean mantentzea eta, horrela, ahalik eta erresilientziarik handiena lortzea. EKZPak klima-aldaketarako egokitzapena barne hartzen duten jarraibideak eta neurriak finkatu beharko ditu eta printzipio hauetan oinarrituta egiturako ditu:

- Ikuspegi globala eta integratzailea hartzea, gune babestuak eta horiek dauden lurraldea unitate funtzional bakartzat jotzen dituen.
- Ziurgabetasuna kudeatzea, erabakiak hartzeko informazio zientifikorik onena oinarri hartuz eta egindako ekintzen emaitzak etengabe ebaluatuz.
- Aldaketa beti hor dagoen prozesu gisa txertatzea eta ekosistemek ingurumen-egoera berrietara eta perturbazio naturalen erregimenaren aldaketetara egokitzeko duten gaitasuna areagotzea.
- Testuinguru berri baterako gobernamentu-tresna berriak garatzea, agente gehiago barne hartuz, gizarte-babesa eta klima-aldaketaren ondorioei buruzko sentsibilizazioa hobetuz.

76. artikulua.- Ebaluazio egokia

1. *Natura Ondareari eta Biodibertsitateari buruzko 42/2007 Legearen* 46.4 artikuluan xedatutakoa aplikatuz, edozein plan, programa edo proiektuk eragin nabarmena izan badezake Urkiolako NBan —nahiz lekuaren kudeaketarekin lotura zuzenik izan ez edo lekua kudeatzeko beharrezkoa izan ez—, dela bakarka edo dela beste plan edo proiektu batzuekin batera, behar bezala ebaluatuko dira plan, programa edo proiektuak leku horretan izango dituen ondorioak, leku horren kontserbazio-helburuak kontuan hartuta. Ingurumen-ebaluazioari buruzko araudiak aipatzen dituen plan, programa eta proiektuak dira, eta ebaluazio egokia lege horrek ezartzen dituen prozeduretan txertatzen da.
2. Ebaluazio horien ondorioak aztertutakoan, eta 42/2007 Legearen 46. artikulua 5. idatz-zatian xedatutakoari jarraikiz, planak, programak edo proiektuak onetsi edo baimentzeko eskumena duten organoek kasuan kasuko lekuaren osotasunari kalterik egingo ez diola ziurtatu ondoren eta, bidezkoa bada, jendaurrean jarri ondoren adierazi ahal izango dute plan, programa edo proiektu horiekiko adostasuna.
3. Bestalde, agiri honetan azaldu den moduan, plan, proiektu edo jarduera batzuek eragin nabarmena eduki dezakete Urkiolako NBko habitaten, espezieen eta natura-ondareko gainerako elementuen kontserbazio-helburuen lorpenean edo hori oztopa dezakete; beraz, horiei buruzko analisi zehatza egin beharko da ebaluazio egokian. Hauek izango dira, gutxienez:

3.1. Kokapenaren arabera eta gunean kontserbatu beharreko elementuetan, habitatetan, espezie kalteberetan eta, bereziki, kontserbaziorako Urkiola ezinbestekotzat daukaten horietan duten eraginaren arabera, eremu hauetan programatzen diren planak eta proiektuak:

- a. Flora mehatxatuko populazioen ingurunea. NBko flora mehatxatuko populazioen ingurunean eta, nolana ere, NBAP honen 5.1 artikuluan definitutako babes-eremuan egindako edozein jarduera.
- b. Eremu hezeen, zohikaztegien eta istingen ingurunean. NBan inbentariatutako eremu hezeak edo haien ur-erregimena aldatzea edo ezabatzea ekar dezakeen edozein plan, programa, proiektu edo jarduera, baita haien babes-eremuan daudenak ere (NBAParen 5.1 artikulua).
- c. Hegazti nekrofagoentzako gune erabakigarrietan. Hegazti horien kontserbazioari edo berreskuratze-aukerei eragin diezaieketen jarduketak, Hegazti Nekrofagoen Kudeaketa Plan Bateratuaren 6. artikuluan ezartzen den moduan.
- d. Ibai-sisteman. Ibilguaren eta haren ur-bazterren aldaketa morfologiko esanguratsu bat dakarren edozein jarduketa.
- e. Interes geologikoko lekuetan eta ondare geologikoko beste elementu batzuei dagokienez, horiek aldatzea edo suntsitzea dakarren edozein jarduketa.
- f. Oro har, gunean kontserbatu beharreko Batasuneko eta eskualdeko intereseko habitatak eta espezieak aldatzea edo suntsitzea dakartenean, Urkiola haien kontserbaziorako funtsezko NBa bada (II. eranskinaren, memoriaren, 3.2.4 idatz-zatia).

3.2. Plan, programa edo proiektuaren xedearen arabera eta eragina jaso dezaketen kontserbatu beharreko elementuen arabera, plan edo proiektuaren tamaina edo munta edozein dela ere.

- a. Baso-antolamendurako planak, mendien antolamendurako proiektuak, basoen kudeaketa jasangarrirako plan teknikoak edo bestelako plan eta proiektu baliokideak, plangintza horrek eragin onuragarria zein kaltegarria eduki ahal baitu basoko, sastraketako, larreetako habitatei dagokienez eta lotutako flora-espezieei eta fauna-espezieei (hegaztiei, saguzarrei, basoko beste ugaztun batzuei eta intsektu saproxilikoei) dagokienez ezarritako kontserbazio-helburuen lorpenean.
- b. Abeltzaintza-ustategi intentsiboetan animaliak hazteko xedea duten instalazioen eraikuntza edo handitzea.
- c. Ibilgailuentzako pista eta bide berrien, zura ateratzeko bideen eta basogintza eta abeltzaintzako beste azpiegitura batzuen irekiera, Batasuneko edo eskualdeko intereseko habitaten azalera handiei eta gunean kontserbatu beharreko lotutako espezieei eragin ahal diezaieketelako.
- d. Baso-biomasaren aprobetxamendu komertzialerako proiektuak, baso natural eta erdinaturalen egitura eta funtzioak alda ditzaketelako, eta zur hilaren presentzia murriztu.
- e. Azpiegitura hauei buruzko plan, programa eta proiektuak, kokapenerako edo trazadurarako beste aukerarik ez dagoenez NBan garatu behar badira eta aplikagarri den ingurumen-ebaluazioari buruzko araudian ezarritako atalaseak gainditzen ez badituzte:
 - NBan dagoen errepide-sarea hobetzeko edo handitzeko jarduketak.
 - Ur-baliabideen saneamendu, hornikuntza eta erregulaziorako plan eta proiektuak.
 - Sedimentuen hodiak, defentsak, dragatzeak eta kokapen-aldaketak dakartzaten proiektuak.
- f. Azaleko eta lurpeko uren hargune eta aprobetxamendu berriak edo jada daudenen aldaketak, bakarrik zein beste aprobetxamendu batzuekin konbinatuta eragin nabarmena eduki ahal badute eremu hezeetan eta haien babes-eremuetan, uretako eta ur-bazterreko habitateetan, arrain-faunaren migrazioan eta errunaldian eta ugaztun eta ornogabe urtarrengan.
- g. Kirol-ekitaldi antolatu masiboak, adibidez, mendiko lasterketak, orientazio-lasterketak, mendi-martxak, BTT edo zaldizko martxak eta bestelakoak eta guztiz edo neurri batean NBaren eremuan garatzen diren erabilera publikoko jarduera komertzialak.

6. KAPITULUA. JARRAIPEN-PLANA

77. artikulua. Natura Baliabideen Antolamendurako Planaren aplikazioaren aldizkako ebaluazioa

1. NBAPa 6 urtean behin ebaluatuko da.
2. NBAPan ezarritako politika sektorialak bideratzeko erreferentziako irizpideak eta arauketak garatzeko, Erabilera eta Kudeaketa Zuzentzeko Planean eta NBko erabilera eta aprobetxamenduak arautzen dituzten gainerako garapen-planak erabiliko dira. Beraz,

aplikazioaren ebaluazioa, neurri batean, NBko Zuzendaritzak egiten duen eta NBko Patronatuak onetsi behar duen jardueren eta emaitzen urteroko ebaluazio-memorian oinarrituko da, NKLTBaren 32.f artikulua araberak.

3. Modu osagarrian, NBAParen ebaluazioa aplikazio-adierazleen zerrenda honetan oinarrituko da, NBAPak kontserbatu beharreko elementuei dagokienez ezartzen dituen xedapenak kontuan hartuta:

Adierazlea	Sektorea	Kontserbatu beharreko elementuak	Helburu-balioa (orientagarria)	Denbora-helmuga edo aldizkakotasuna (orientagarria)
Urkiolako Erabilera Publikoko Plana	Erabilera publikoa	NBaren eremua		6 urte
Urkiolako Larreen Antolamendurako Plana	Abeltzaintza-erabilera	Sastrakak eta larreak Eremu hezeak		6 urte
Barrunbeak kudeatzeko plana	Erabilera publikoa	Kobak Kiropteroak		6 urte
Ibai-karramarro autoktonoa hedatzeko planaren diseinua	Ibai-sistema eta lotutako fauna	Ibai-sistema eta lotutako fauna		6 urte
Basa-fauna eta basa-florarentzat balioa daukaten elementu natural, kultural eta geomorfologikoen inbentario ireki georreferentziatua	Jarduera zientifikoak eta jarraipen-jarduerak	NBaren eremua. Kontserbatu beharreko elementuak		6 urte
Bide-azpiegiturei buruzko plana	Azpiegiturak	NBaren eremua		6 urte
NBAPra egokitzeko ehiza antolatzeko plan teknikoaren kopurua	Ehiza	Basa-fauna babestua		6 urte
Berrikusitako eta NBAPra egokitutako baso-baliabideen antolamendurako planen eta mendien antolamendurako proiektuen edo plan dasokratikoen kopurua	Basogintza-erabilera	Baso naturalak eta erdinaturalak Eremu hezeak Larreak eta sastrakak Basoko fauna eta flora mehatxatua Ibai-sistema		6 urte
Salbuespenez emandako baimenen kopurua eta mota	Zenbait erabilera eta arauketa	NBaren eremua		6 urte (urtekotutako datua)
NBan baimendutako eta egikaritutako azpiegitura-proiektuen kopurua eta ezaugarriak	Azpiegiturak	NBaren eremua		6 urte (urtekotutako datua)
NBan ebaluazio egokia egin zaien planen eta proiektuen kopurua	Zenbait erabilera	NBaren eremua		6 urte (urtekotutako datua)

Adierazlea	Sektorea	Kontserbatu beharreko elementuak	Helburu-balioa (orientagarria)	Denbora-helmuga edo aldizkakotasuna (orientagarria)
NBko natura-ondareari buruzko azterketen eta ikerketa-lanen kopurua	Ikerketa	NBaren eremua NBan kontserbatu beharreko elementu guztiak		6 urte (urtekotutako datua)
Lurraldea zaintzeko kontratuen, ingurumen-kontratuen eta beste akordio batzuen kopurua eta munta	Gobernamendua	NBaren eremua		6 urte (urtekotutako datua)
Nekazaritza eta ingurumeneko kontratuen kopurua eta munta	Basogintza, nekazaritza eta abeltzaintzako erabilera	NBaren eremua		6 urte (urtekotutako datua)
Leheneratze ekologikoko eremuko leheneratutako azalera (ha)	Zenbait erabilera	NBaren eremua		6 urte (urtekotutako datua)
Talka egiteko edo elektrokutatzeko arriskua murrizteko egokitutako lineen kopurua	Azpiegiturak	Abifauna		6 urte (urtekotutako datua)
Administrazioak NBan eskuratutako lursailaren hektareen kopurua	Gobernamendua	NBaren eremua		6 urte (urtekotutako datua)
Egokitutako edo kendutako itxituren kopurua	Erabilera publikoa	Kobak Kiropteroak		6 urte (urtekotutako datua)

78. artikulua. Babestu beharreko habitat eta espezieen kontserbazio-egoeraren aldizkako ebaluazioa

1. EKZPak espezie mehatxatuen populazioen erroldak eta inbentarioak aldizka eguneratzea xedatuko du, mehatxatuen dauden Batasuneko edo eskualdeko intereseko espezieetan eta kontserbaziorako NBa ezinbestekotzat dutenetan arreta berezia jarriz (ikus II. eranskinaren, memoriaren, 3.2 idatz-zatiko habitaten eta espezieen zerrenda). Funtsean, alderdi hauek hartuko dira aintzat: banaketa, populazioen kontserbazio-egoera eta jasaten dituzten presio eta mehatxuak.
2. Errolden eta jarraipenen emaitzak Eusko Jaurlaritzan natura-ondarea kontserbatzearen arloan eskumena duen organoari helaraziko zaizkio, Natura 2000ri eta flora eta fauna mehatxatuko espezie katalogatuei dagokienez informazioa emateko betebeharrak betetzeko xedearekin.
3. Habitat Zuzentarauaren 17. artikuluko ebaluazio-aldiarekin bat etorriz, eta ondoren sei urtean behin, kontserbazio-neurrien betetze-mailari buruzko txosten bat egingo da, neurri horiek Batasuneko intereseko habitat-moten eta espezieen kontserbazio-helburuetan eta kontserbazio-egoeran izan duten ondorea ebaluatzeko asmoz. Txosten hori egiteko, Eusko Jaurlaritzako organo eskudunak NBko habitat eta espezieen banaketaren eta kontserbazio-egoeraren jarraipenari buruzko datuak eta informazioa eskatu ahalko dizkio NBko organo kudeatzaileari, baita EKZPan xedatutako neurrien eta kontserbazio-jarduketan egikaritze-mailari eta eraginkortasunari buruzkoa ere.
4. Jarraipenen aldizkakotasuna egokitu ahalko da jarraipen-sare globalen diseinuan eta ezarpenean aurrera egin ahala.
5. Hurrengo taulan, agiri honetan ezarritako amaierako helburuen eta helburu eragileen jarraipena egiteko beharrezkoak diren adierazleak aipatzen dira, Naturagune Babestuan kontserbatu beharreko elementuei dagokienez. Kasu bakoitzean, abiapuntuko balioa finkatzen da eta, orientatzeko asmoz, erreferentziako helburu-balio bat eta denbora-helmuga bat ere ematen dira.

Funtsezko elementua	Helburu eragilea	Adierazlea	Hasierako balioa	Helburuko edo erreferentziako balioa	Helmuga (orientagarria)	Jarraipenaren aldizkakotasuna
1. KOBAK, HARKAITZAK ETA LOTUTAKO HABITATAK	Urkiolako harkaitz-habitata kontserbatzea eta habitat horien ezagutza handitzea.	Perimetro-itxituren kopurua	Ezezaguna	Perimetro-itxituren kopurua pixkanaka handitzea	2024	6 urte (urtekotuta)
		Habitat hauen kontserbazio-egoera ebaluatzea	Eginda	Eginda	2024	6 urte
		Ingurumen-hezkuntzarako eta NBko berezko natura-elementuak kontserbatzearen garrantziaz sensibilizatzeko lantegien, jardunaldien edo jardueren kopurua	Ezezaguna	Gero eta jarduera gehiago egitea	Urtekoa	Urtekoa
	Hegazti-espezie harkaiztarrak kontserbatzea.	Espezieen ugalketa-arrakasta ezagutzea	Egin gabe	Eginda	2024	Urtekoa
	Harraparien ukipenak eta berezkoak ez diren heriotza-arrazoiak ezabatzea	Linea elektrikoen eragina ezagutzea	Ezezaguna	Ezaguna	2021	
		Pozoiduraren ondoriozko heriotza-kasuen jarraipena egiteko protokoloa	Egin gabe	Eginda	2024	Urtekoa
		Berreskurapen-zentroetan jasotako ale hilen kopurua	Ezezaguna	Ezaguna	2024	Urtekoa
	Espezie nekrofagoentzako eskaintza trofiko egokia bermatzea	Behar trofiko ezagutzea	Egin gabe	Eginda	2021	
	Kiropteroen banaketa eta populazio-eboluzioa ezagutzea	Kiroptero-espezieen kontserbazio-egoera	Ezezaguna	Ezaguna	2024	6 urte

Funtsezko elementua	Helburu eragilea	Adierazlea	Hasierako balioa	Helburuko edo erreferentziako balioa	Helmuga (orientagarria)	Jarraipenaren aldizkakotasuna
	Aterpe nagusien kontserbazio-egoera ezagutzea (turismoak ustiatu gabeko kobak, EB 8310 KOD)	Kiroptero-espezieentzako lehentasunezko habitaten kontserbazio-egoera	Ezezaguna	Ezaguna	2024	6 urte
	Flora mehatxatuaren populazioak babestea, jarduketan jarraipena egitea eta horien eraginkortasuna ebaluatzea	NBko espezie mehatxatuen kontserbazio-egoera ebaluatzea	Kontserbazio-egoera desegokia	Kontserbazio-egoera ona	2024	3 urte GA espezieentzat 6 urte K espezieentzat
2. BASOAK	Dauden masak kontserbatzea eta haien azalera handitzea	NBan dagoen habitat-talde honen azalera (ha)	Ezaguna	NBan dagoen habitat-talde honen azalera pixkanaka handitzea	2024	6 urte
		Baso autoktonoak berreskuratzeko borondatezko akordioen bidez leheneratutako pinudien azalera (ha)	Ezezaguna	Borondatezko akordioak dituzten azalera pixkanaka handitzea	2024	6 urte
		Pago lepatuen basoaren azalera (ha)	Ezaguna	Mantentzen da	2024	6 urte
		Lurrean eta zutik dagoen zur hilaren m ³ -ak hektareako	Ezezaguna	Lurrean eta zutik dagoen zur hilaren kantitatea (Tm) pixkanaka handitzea	2024	6 urte
	Basoko abifaunako espezieak kontserbatzea eta berreskuratzea.	Espezieen kontserbazio-egoera	Ezaguna	Ezaguna. Espezie hauen kontserbazio-egoera pixkanaka hobetzea	2024	6 urte
		Kontrol- eta zaintza-plana	Egin gabe	Eginda	2024	
	Urkiolan dauden basoko kiroptero mehatxatuenean banaketa eta populazio-eboluzioa ezagutzea eta zuhaitz-masen	Kiroptero-espezieen kontserbazio-egoera	Ezezaguna	Ezaguna	2024	6 urte
Kiroptero-espezieentzako lehentasunezko habitaten kontserbazio-egoera		Ezaguna	Ezaguna. Aterpeen kontserbazio-egoera pixkanaka hobetzea	2024	6 urte	

Funtsezko elementua	Helburu eragilea	Adierazlea	Hasierako balioa	Helburuko edo erreferentziako balioa	Helmuga (orientagarria)	Jarraipenaren aldizkotasuna
	bereizgarriak direnak babestea, basoko espezieen eta espezie zuhaitzarren beharrak betetzeko	Kiropteroen aterpeak eratzeko egokiak izan daitezkeen zuhaitzen kopurua	Ezezaguna	Eremuko aterpeak ezagutzea eta horien kopurua pixkanaka handitzea	2024	6 urte
	<i>Rosalia alpina</i> , <i>Lucanus cervus</i> eta <i>Euphydryas aurinia</i> espezieen banaketa ezagutzea eta populazioen jarraipena egiteko sistema bat ezartzea	Batasuneko intereseko espezieen jarraipena eta kontserbazio-egoera	Ezezaguna	Ezaguna	2024	6 urte
		Eremu eguteretako zur hilaren metaketen kopurua	Ezezaguna	Ezaguna. Pixkanaka handitzea	2024	6 urte
3. TXILARDIAK ETA LARREAK	Batasuneko intereseko larre eta sastrakak kontserbazio-egoera onean mantentzea bermatzen duen abeltzaintza-kudeaketa bat bultzatzea, haien mosaiko-antolaketa mantenduz	Azienda-mota bakoitzak larreetan egiten duen presioa eta horiek erabiltzen dituen aldiak ezagutzea	Ezezaguna	Ezaguna	2021	
		Eremu bakoitzerako onargarri den abere-zama ezagutzea	Egin gabe	Eginda	2021	
		Larreen antolamendurako plana	Egin gabe	Eginda	2021	
		Berreskuratutako eremu degradatuen kopurua	Ezezaguna	Ezaguna. Larre bakoitzerako berreskuratutako eremu degradatuen kopurua handitzea	2024	6 urte
		Azienda kanpo uzteko itxiturak, enklabeak kontserbatzeko	Ezezaguna	Beharra, ukipenak, etab. ezagutzea. Kontserbatu beharreko enklabeen babesareagotzea	2024	6 urte
		Berreskuratutako heskaien metro linealak	Ezezaguna	Ezaguna. Berreskuratutako heskaien metro linealen kopurua handitzea	2024	6 urte

Funtsezko elementua	Helburu eragilea	Adierazlea	Hasierako balioa	Helburuko edo erreferentziako balioa	Helmuga (orientagarria)	Jarraipenaren aldizkakotasuna
	Txilardiekin eta belarformazio natural eta erdinaturalekin erlazioatutako habitaten eta flora mehatxatuko populazioen eboluzioaren jarraipena	Habitataren azalera (ha)	Ezaguna	Habitataren azalera eta haren mosaiko-antolaketa finkatzea. Hala badagokio, eremu degradatuak berreskuratuz handitzea.	2024	6 urte
		Batasuneko intereseko espezieen jarraipena eta kontserbazio-egoera	Ezezaguna	Ezaguna	2024	6 urte
		Txilardietan eta belarformazioetan dagoen orkidea-komunitatearen inbentarioa	Egin gabe	Eginda	2024	
		Mendiko belardietako floraren inbentarioa	Egin gabe	Eginda	2024	
4. TRANTSIZIO-ZOHIKAZTEGIAK	Habitat naturalek okupaturiko azalera osoa handitzearen alde egitea	Aziendak zapaltzearen ondorioz degradatutako azalera (ha)	Ezezaguna	Aziendak zapaltzearen ondorioz degradatutako azalera murriztea	2024	6 urte
	Habitat hauen eboluzioaren jarraipena egitea	Habitat hauen kontserbazio-egoera urtean bi aldiz ebaluatzea	Egin gabe	Eginda	2024	6 urte
5. IBAI-SISTEMA	Faunaren joan-etorrietarako ur-bazterren konektagarritasuna bermatzen duen igarobide ekologiko etengabea kontserbatzea eta berreskuratzea	Askotariko erabilerek edo beste etendura batzuek okupaturiko ur-bazterreko landaredi natural leheneratuaren azalera (ha).	0	Batasuneko intereseko edo lehentasunezko intereseko ur-bazterreko habitaten azalera pixkanaka handitzea.	2024	6 urte (urtekotuta)
	Dauden intereseko habitaten kalitate ekologikoa hobetzea	Harrobien ustiapenak ukitutako ibai-tarte leheneratuen kopurua	0	Mañarierreka eta Mendiola ibaien leheneratzea pixkanaka areagotzea	2024	6 urte (urtekotuta)
		NBan eragina izan dezaketen espezie inbaditzaileen kopurua	Ezezaguna	NBan eragina izan dezaketen espezie inbaditzaileen kopurua pixkanaka murriztea	2024	6 urte (urtekotuta)

Funtsezko elementua	Helburu eragilea	Adierazlea	Hasierako balioa	Helburuko edo erreferentziako balioa	Helmuga (orientagarria)	Jarraipenaren aldizkakotasuna
	NBko ibai eta erreketako uren kalitatearen ezagutza hobetzea	Ibaien eta horietako habitaten kontserbazio-egoera	Ezezaguna	Ezaguna	2024	6 urte
		Berreskuratutako heskaien metro linealak	0	Berreskuratutako heskaien metro linealen kopurua handitzea	2024	6 urte (urtekotuta)
	NBan dauden anfibioen banaketa eta populazio-eboluzioa ezagutzea	Espezieen kontserbazio-egoera	Ezezaguna	Ezaguna. Espezie hauen kontserbazio-egoera pixkanaka hobetzea	2024	6 urte
	NBan ibai-karramarro autoktonoaren presentzia sustatzea eta bermatzea	NBan ibai-karramarro autoktonoaren aldizkako jarraipena egitea.	Eginda	Jarraipenarekin segitzea.	2024	6 urte (urtekotuta)
		Espezie inbaditzaileen ondoriozko mehatxu-maila	Ezezaguna	Espezie inbaditzaileen ondoriozko mehatxu-maila murriztea	2024	6 urte

